

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานุรีรัมย์ เขต 1

วิทยานิพนธ์

ของ

ล่าวณย์ ปักโภคะสัง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**ROLES OF SCHOOL ADMINISTRATORS ON PROMOTING LEARNING
FOR SPECIAL EDUCATION EXPANSION STUDENTS IN SCHOOLS
UNDER BURIRAM PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 1**

Lawan Pakkothasang

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Administrational**

August 2014

Copyright of Buriram Rajabhat University

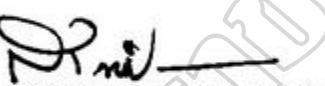

คณะกรรมการสอนวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวอัมรีย์ ปักโกทะสัง^{กุล}
เรียนร้อยแouble เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต^{กุล}
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอน

 .....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ประดิษฐ์ สุวรรณรักษ์)

 .....กรรมการ

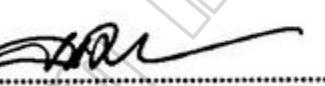
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สงวน ทรงวิวัฒน์)

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

 .....กรรมการ

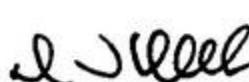
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิตยา นราณัปประดิษฐ์)

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

 .....กรรมการ

(ดร. นุเกียรติ จารัตน์)

บันทึกวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

 .....คณบดีบันทึกวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุทธิyan ละอองทอง)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. ....

ชื่อเรื่อง	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1		
ผู้วิจัย	ล่าวัณย์ ปักไกทะเลสัง		
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สงวน ทรงวิวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิตยา บรรณประสิทธิ์	ที่ปรึกษาหลัก ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา การบริหารการศึกษา	
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์ 2557	

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในกรอบของเนื้อหา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศภายใน และด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน โดยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง ประเภทของโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากการสุ่มแบบห痼ขั้นตอน เป็นครุวิชาการจำนวน 59 คน และครุผู้สอนจำนวน 269 คนรวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 328 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มี 3 ลักษณะ ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด แบบสอบถามนี้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 8.533 - 15.298 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .9877 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่าที่ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ่ กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

ผลการวิจัยพบว่า

- ครุวิชาการและครุผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานุรัตน์ เขต 1 โดยรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร รองลงมา คือ ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการและครุผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานุรัตน์ เขต 1 โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามประเภท และขนาดของโรงเรียน ที่ต่างกันพบว่า ทั้งโดยรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกันพบว่า ทั้งโดยรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. ครุวิชาการและครุผู้สอน ได้แสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานุรัตน์ เขต 1 ที่มีจำนวนมากที่สุดในแต่ละด้าน ได้แก่ ควรจัดครุผู้สอนเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่องทุกครั้งที่มีการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม ควรมีการจัดสื่อให้หลากหลายและจัดให้มีการประเมินผลการใช้สื่อทุกครั้งเพื่อให้เกิด การพัฒนาการเรียนการสอนยิ่งขึ้น ควรมีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และนิเทศตามสภาพจริง และควรจัดงบประมาณให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้

TITLE	Roles of School Administrators on Promoting Learning for Special Education Expansion Students in Schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 1		
AUTHOR	Lawan Pakkothasang		
THESIS ADVISORS	Assistant Professor Dr. Sa-nguan Songwiwat	Major Advisor	
	Assistant Professor Dr. Nitaya Banprasit		Co-advisor
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2014

ABSTRACT

The purpose of this research were to study and compare the roles of school administrators on promoting learning for special education expansion students in schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 1 in 4 aspects : personnel development, media and learning resources management, internal supervision, and supporting factors management, school type, working experience, and school size. The samples used in this study were derived from a multistage random. The samples were 59 academic teachers and 269 teachers, in a total of 328, selected by using multi-stage random sampling. The research instrument a 3-part questionnaire, including checklist, 5-rating scale and open-ended form with discrimination value between 8.533-15.298 and the reliability of .9877. The statistics used in data were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance and Scheffé test. The statistical significance was set at .05 level.

The research as follows.

1. The academic teachers and teachers the roles of school administrators in promoting learning for special education expansion students in schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 1 both in overall each aspect at the highest level. The highest mean score

was personnel development, followed by media and learning resources ; management whereas, the lowest mean score was internal supervision.

2. The academic teachers and teachers perceived the roles of school administrators in promoting learning for special education expansion students in overall with no difference, but the personnel development and media and learning resource management aspects were found with statistically significant different at the .05 level. In terms of school types and sizes both in overall and each aspect, it was in contrast, in terms of working experiences both in overall and each aspect, it was found with statistically significant difference at the .05 level.

3. The academic teachers and teachers gave main additional opinions and suggestions about the roles of school administrators on promoting learning for special education expansion with the highest number in each that the teachers should be trained continuously wherever there has the training course about the mainstreaming management, there should provide the variety of those media and should evaluate each time in order to develop move teaching and learning, there should have the continuous and authentic supervision, and the budget should be allocated sufficiently for learning management.

ประกาศคุณภาพ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จอุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ประสาที
สุวรรณรักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สงวน ทรงวิวัฒน์ ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิตยา บรรณประสาที ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และ^๑
ดร.ชุเกียรติ สารัตน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาช่วยเหลือ คุณแล ให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบ
แก้ไขข้อบกพร่อง ดังนี้ ดังเด็ดนั่นวิทยานิพนธ์สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ผู้วิจัยขอทราบขอบเขตคุณภาพ
ในความเมตตาเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสันนี้

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่าน ได้แก่ นายวิษณุ โพธิ์ใจ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา
พิเศษ จังหวัดบุรีรัมย์ นายอภิชา จันพากุลเจริญ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดละลวด สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครบุรีรัมย์ เขต ๑ นางพรพิชา บาร์เบอร์ ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครบุรีรัมย์ เขต ๑ นางอิศรา ดีทอง ครู ชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนพระครูพิพาฒา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒ นางสาวคำขวัญ^๒
ศิริบัณฑ์ ครู ชำนาญการพิเศษโรงเรียนกลันทาพิพาฒา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา^๓
เขต ๓๒ ที่ได้กรุณาตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครบุรีรัมย์ เขต ๑ ผู้บริหาร โรงเรียน ครุวิชาการและครูผู้สอน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครบุรีรัมย์ เขต ๑ ที่กรุณาอำนวยความสะดวกใน
การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณทุกคนในครอบครัว ตลอดจนเพื่อนร่วมรุ่นสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
รุ่น ๑๙ หมู่ ๑ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ให้การสนับสนุนทั้งกำลังกาย กำลังใจในการศึกษา^๔
และการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีเสมอมา

ประโยชน์และคุณค่าอันพิเศษที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องนำ
พระคุณแด่บิความารดา บูรพาจารย์ คณานิพนธ์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ประสาทีประสาทวิชา
ความรู้แก่ผู้วิจัยไว้ ณ โอกาสันนี้

สารบัญ

	หน้า
หน้าอ้อมติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ก
ประกาศดุษฎีบัตร	ก
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ก
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความน่าสนใจของการวิจัย.....	4
สมมุติฐานของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ข้อบ่งชี้ของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การบริหารการศึกษา.....	12
ความหมายของการบริหารการศึกษา.....	12
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา.....	13
ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา.....	17
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา.....	18

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การศึกษาพิเศษและการเรียนร่วม.....	20
ความหมายของการศึกษาพิเศษ.....	20
ความสำคัญของการศึกษาพิเศษ.....	21
รูปแบบของการศึกษาพิเศษ.....	23
ประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ.....	25
ความหมายของการเรียนร่วม.....	28
ความสำคัญของการเรียนร่วม.....	29
รูปแบบการจัดการเรียนร่วม.....	30
นโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมและเยาวชนพิการ.....	33
แนวคิดการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม.....	35
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม.....	38
การส่งเสริมด้านการพัฒนาบุคลากร.....	38
การส่งเสริมด้านการจัดต่อและแหล่งเรียนรู้.....	39
การส่งเสริมด้านการนิเทศภายใน.....	40
การส่งเสริมด้านการจัดป้องกันสนับสนุน.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
งานวิจัยในประเทศไทย.....	42
งานวิจัยต่างประเทศ.....	44

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	83
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	83
สมมุติฐานของการวิจัย.....	83
วิธีดำเนินการวิจัย.....	84
สรุปผลการวิจัย.....	86
อภิปรายผล.....	88
ข้อเสนอแนะ.....	92
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	93
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	94

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก.....	103
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	104
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดสอบใช้เครื่องมือวิจัย.....	110
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล.....	113
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการทำวิจัย.....	115
ภาคผนวก จ คำอ่านภาษาจีนแต่ละความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	126
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	132

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 จำแนกตามอำเภอและขนาดของโรงเรียน.....	47
3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ครุวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 จำแนกตามอำเภอและ ขนาดของโรงเรียน.....	48
3.3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 จากโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอและขนาดของโรงเรียน.....	48
4.1 จำนวนร้อยละของสถานภาพตำแหน่ง ประเภทของโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน.....	59
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน.....	60
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 จำแนกด้านการพัฒนาบุคลากร โดยรวมและรายข้อ.....	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครุวิชาการ และครุผู้สอน เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ด้านการจัดการสื่อ และแหล่งเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ.....	63
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครุวิชาการ และครุผู้สอน เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ด้านการนิเทศภายใน โดยรวมและรายข้อ.....	66
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครุวิชาการ และครุผู้สอน เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ด้านการป้องกันสนับสนุน โดยรวมและรายข้อ.....	68
4.7 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการและครุผู้สอนเกี่ยวกับบทบาท ของ ผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับ เด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน.....	70

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการและครุผู้สอนเกี่ยวกับบทบาท ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับ เด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยรวมและรายค้าน.....	71
4.9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการและครุผู้สอนเกี่ยวกับ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน.....	72
4.10 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 โดยรวม.....	73
4.11 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ด้านการพัฒนาบุคลากร.....	74
4.12 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ด้านการจัดการสื่อ และแหล่งเรียนรู้.....	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

4.13 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ด้านการนิเทศภายใน..... 	76
4.14 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ด้านการป้องกันสนับสนุน..... 	77
4.15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการและครุผู้สอนเกี่ยวกับบทบาท ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับ เด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน..... 	78
4.16 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับ เด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ด้านการพัฒนาบุคลากร..... 	79
4.17 จำนวนร้อยละของความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้..... 	80
4.18 จำนวนร้อยละของความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ด้านการนิเทศภายใน..... 	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

- 4.19 จำนวนร้อยละของความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับ
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครรัมย์ เขต 1 ด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน..... 82

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ คนที่มีคุณภาพย่อมส่งผลให้สังคมและประเทศชาติมีความก้าวหน้า การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจะเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเมื่อคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพแล้วจะทำให้การพัฒนาสิ่งอื่นเป็นไปได้โดยง่าย ดังนั้นประเทศไทยจึงเน้นสิทธิและเสรีภาพในการศึกษาเพื่อให้ทุกคนได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกัน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 10 กล่าวไว้ว่า “การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาส เสมอภัยในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” วรรณค์ที่สองระบุว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือต้องโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าว มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” และการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในวรรณคสาม ได้ระบุว่า “ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก ต่อ บริการและความช่วยเหลืออื่น ให้ทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายระหว่างประเทศ” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

2545 : 7-8)

การจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นนโยบายสำคัญที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการตามนโยบายประกันโอกาสทางการศึกษา คือ ให้เด็กทุกคน ได้เรียนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยจัดในรูปแบบของการเรียนร่วม การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นการจัดเพื่อสนองนโยบายการจัดการศึกษาภาคบังคับให้ทั่วถึงและสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษา พิเศษ ที่มุ่งให้เด็กพิการได้มีโอกาสพัฒนาคนของบ้านเดิมศักยภาพ ด้วยการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ให้มากที่สุดเท่าที่ศักยภาพของเด็กแต่ละคนจะพึงมี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

2547 : คำนำ) การเรียนร่วมก็เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการศึกษาที่ให้โอกาสแก่เด็กพิการได้ร่วมเรียนร่วมใช้ชีวิตกับเด็กปกติในระบบโรงเรียน เพื่อให้เด็กเหล่านี้ได้พัฒนาตามศักยภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ สามารถช่วยเหลือคนเองได้และใช้ความสามารถที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ แก่สังคมได้ ภายใต้พื้นฐานการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและดำเนินถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งการปรับตัวทางสังคมเพื่อให้พวกเขามีประสบการณ์ตรงและสามารถพัฒนาตนเองให้ได้มากที่สุด เป็นการเปิดโอกาสให้พวกเข้าได้มีโอกาสอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข รวมทั้งได้รับ การพัฒนาศักยภาพด้วยกระบวนการทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันตลอดไป สถานศึกษาทุกแห่ง จึงต้องระหันกในการจัดการศึกษาให้ทั่วถึงและต้องให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 ที่กำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความอนุเคราะห์ของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล นอกจากนี้ยังกำหนดให้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ซึ่ง เอกなるมิตรัคคัลล์ สถาปัตยกรรมและการจัดการศึกษาให้กับคนพิการ โดยจัดให้เป็นเฉพาะบุคคล สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นพิเศษอันเนื่องมาจากความพิการ โดยจัดให้ คนพิการเข้าเรียนในสภาพแวดล้อมที่มีความจำกัดอยู่ที่สุด (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 : 13-14 ; อ้างถึงใน ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดบุรีรัมย์ 2550 : 8)

การบริหารและจัดการศึกษาในสถานศึกษาเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง ที่ดำรงตำแหน่งตามสิทธิและหน้าที่ของตำแหน่งนั้น ผู้บริหารจะต้องเป็นมืออาชีพและเป็นผู้นำทางวิชาการ ซึ่งจำเป็นจะต้องอาศัยหลักการและทฤษฎีต่าง ๆ ทางการบริหารการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการทำความเข้าใจ ทำนาย ตัดสิน และควบคุมพฤติกรรมต่าง ๆ ในหน่วยงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของหน่วยงาน ลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาไทยในปัจจุบัน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาตาม เอกなるมิตรัคคัลล์ ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ที่กำหนดให้ สถานศึกษาของรัฐทุกแห่งมีสถานภาพเป็นโรงเรียนนิติบุคคลมีการบริหารและจัดการศึกษา สถานศึกษา โดยมีคณะกรรมการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (สมาน อัศวภูนิ. 2543 : 28) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่สุดในโรงเรียนเพื่อบา탕ของผู้บริหารสถานศึกษาจะ มีผลกรอบต่อรูปแบบ คุณภาพ ประสิทธิภาพ ความกระตือรือร้นและลักษณะความคิดของห้องเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้อง กับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะต้องมีจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาไปสู่ โรงเรียนที่มีคุณภาพทั้งครู อาจารย์ และนักเรียน ตามมาตรฐานที่กำหนด ทั้งนี้การบริหาร

สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพผู้บริหารจะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการที่จะนำอาชีวพยากรณ์ประกอบกันด้านกระบวนการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้บริหาร คือ ถูกใจและความสำเร็จ โรงเรียน คือ องค์กรทางสังคม เช่นเดียวกับองค์กรอื่น ผู้บริหารและครูมีบทบาทสำคัญใน การเปลี่ยนแปลงหรือการปฏิรูป การจัดการศึกษาจะมีประสิทธิภาพและมาตรฐานได้ด้วยเกิดจาก ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกันระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนเป็นสำคัญโดย เนื่องจากครูซึ่งเป็นบุคคลสำคัญ ที่มีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้ ความสามารถและเจริญเติบโตไปในทิศทางที่เหมาะสม ดังนั้นในการปฏิรูปการศึกษาจึงควรหันมา เอาใจใส่ ให้กำลังใจ เพื่อให้ครูทำงานจนสุดความสามารถยิ่งขึ้น (ประพันธ์ พงศ์ เสนาฤทธิ์. 2543.)

4)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุรีรัตน์เขต 1 ให้ความสำคัญกับการพัฒนา ผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดสร้างสรรค์ การที่จะให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังกล่าวต้องจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึด หลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเติบโตตามศักยภาพ ซึ่งครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมเพียงพอ มีความรู้ความเข้าใจและนำไปประยุกต์ใช้ใน การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน ความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีข้อมูลจะทำให้การพัฒนาผู้เรียนบรรลุเป้าหมายและมาตรฐาน 52 ให้กระทรวงส่งเสริมให้ มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครุ พาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและ มาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง ดังนั้นการพัฒนาครุและบุคลากรทางการศึกษาเป็น แนวทางหนึ่งของการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมเพียงพอ สำหรับการสร้างโอกาสและจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาพิเศษในยุคสังคมฐานความรู้ซึ่งความรู้มีปริมาณมาก สามารถเรียนรู้และค้นคว้า ได้จากหลายแห่ง โดยไม่จำกัดเวลา สถานที่ จึงต้องมีการปรับเปลี่ยน วิธีการให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาการ และแนวคิดการพัฒนาคนให้เป็นบุคคลแห่ง การเรียนรู้และร่วมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้หลักสูตรการอบรมครูสอนการศึกษาพิเศษแต่เดิมเน้น ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการอบรม พัฒนาโดยต้องใช้เวลาพบกับผู้ให้ความรู้เป็นส่วน ใหญ่ก่อปรับเปลี่ยนให้ผู้เข้าอบรมได้ศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตรด้วยตนเองก่อนเข้ารับการ ทดสอบวัดความรู้พื้นฐาน หากมีผลการทดสอบผ่านเกณฑ์ก็จะเข้ารับการอบรมต่อในเวลาสั้น ๆ

เพื่อคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับการนำไปฝึกฝนประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษในสถานศึกษาที่ตนปฏิบัติงานซึ่งกำหนดเป็นภาคปฐมดิทีมีการนิเทศติดตามให้ครูที่ผ่านการอบรมมีเพื่อนร่วมทางในการเป็นพี่เลี้ยงชี้แนะจนมีความมั่นใจว่าตนเองสามารถจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ เมื่อมีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอบรมครูสอนการศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2544 ในปี พ.ศ. 2556 จึงได้มีการปรับปรุงสาระให้สอดคล้องการความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงองค์ความรู้ ในกระบวนการอบรมได้ปรับเปลี่ยนให้สถาบันการศึกษาที่ผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านการศึกษาพิเศษเป็นหน่วยงานอบรมระยะสั้นแบบเข้มหลังจากผู้ขอเข้ารับการอบรมผ่านเกณฑ์การทดสอบวัดความรู้ที่นิฐานจากการศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตรและการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้บ่มเพาะตนเองสำหรับการนำไปสู่การปฏิบัติ ในสถานศึกษาตามเงื่อนไขที่กำหนดของหลักสูตร (หนวยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา 2544 : คำนำ ; อ้างอิงใน หนวยศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1. 2556 : คำนำ)

ปัจจุบันมีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจำนวนมากที่เข้าเรียนในโรงเรียนทั่ว ๆ ไปนับเป็นโอกาสศักดิ์ที่เด็กพิเศษเหล่านั้นจะได้เรียนร่วมกับเด็กปกติอีก ๑ โดยที่ไม่รู้สึกว่าตนเองแตกต่าง และ สถานศึกษาต้องหาแนวทางในการพัฒนาเด็กเหล่านี้ให้พากเพียรสามารถเรียนรู้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข ซึ่งจากความเป็นมาและความสำคัญของการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเหล่านี้จะชี้แจงมีความสนใจศึกษาความคิดเห็นของครุวิชาการและครูผู้สอนที่มีต่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบีรัมย์ เขต 1 เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารในการพัฒนา ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม ศติปัญญา มีคุณธรรมจริยธรรม แก้ไขปัญหาเบื้องต้น สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข และเพื่อให้ผู้บริหารสามารถบริหารงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

- เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบีรัมย์ เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง ประเภทของโรงเรียน ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครุวิชาการ และครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมแตกต่างกัน
2. ครุวิชาการ และครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา และขยายโอกาสทาง การศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมแตกต่างกัน
3. ครุวิชาการ และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็น เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม แตกต่างกัน
4. ครุวิชาการ และครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็น เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับ เด็กพิเศษเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1
2. สามารถใช้ผลการวิจัยเป็นข้อสนับสนุนเทศสำหรับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในการนำไป ส่งเสริม และพัฒนาการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้กำหนด ขอบเขตในการศึกษาดังนี้ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2545 : 150)

1.1 ด้านการพัฒนาบุคลากร

1.2 ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้

1.3 ด้านการนิเทศภายใน

1.4 ด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครุวิชาการและครุผู้สอน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2556 รวม 69 โรงเรียน ครุวิชาการจำนวน 69 คน และครุผู้สอนจำนวน 843 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 912 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสุ่มประชากรโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตาม ตารางของเครช์แอลเคน (Krejcie & Morgan. 1970 : 608 ; ถ้างบประมาณ บุญชน ศรีสะอาด. 2545 : 40) ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ ครุวิชาการ 59 คน ครุผู้สอน 269 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง ทั้งสิ้น 328 คน โดยวิธี การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพค่าແහນ່າງ จำแนกเป็น

3.1.1.1 ครุวิชาการ

3.1.1.2 ครุผู้สอน

3.1.2 ประเภทของโรงเรียน จำแนกเป็น

3.1.2.1 ประถมศึกษา

3.1.2.2 ขยายโอกาสทางการศึกษา

3.1.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน จำแนกเป็น

3.1.3.1 ประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี

3.1.3.2 ประสบการณ์ 5 -10 ปี

3.1.3.3 ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี

3.1.4 ขนาดของโรงเรียนจำแนกเป็น

3.1.4.1 ขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน 1-120 คน

3.1.4.2 ขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 121- 300 คน

3.1.4.3 ขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียนมากกว่า 300 คน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัด

การเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นผู้นำและผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีความสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเรียน การสอน และการเรียนรู้ รวมทั้งประสานสัมพันธ์รัฐดมและจัดทรัพยากร ให้อ่ายมีประสิทธิภาพ

2. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรักษาการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา

3. การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้บริหารที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ดังด่อไปนี้

3.1 ด้านพัฒนาบุคลากร หมายถึง การประชุม ชี้แจง นโยบายในการปฏิบัติงาน การเพิ่มเติมความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ การปรับทัศนคติ การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความตื่อต่อรับที่จะพัฒนาตนเอง และมีวิทยฐานะที่สูงขึ้น เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการสร้างองค์กร และวางหาข้อมูลข่าวสารให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ปฏิบัติงานในหน้าที่เดิมตามศักยภาพ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.2 ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนการจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อ วัสดุอุปกรณ์ การส่งเสริมให้บุคลากรจัดบรรยายการทั้งในและนอกห้องเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้และสนับสนุนการเรียนรู้ จัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และสนับสนุนการผลิตสื่อใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน ได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนและสนับสนุนให้ครุศึกษาค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.3 ด้านการนิเทศภายใน หมายถึง การช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุน แนะนำ บุคลากร เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดทำปฏิทินนิเทศภายใน โรงเรียนอย่างเป็นระบบและ ส่งเสริมให้ครุนำผลการนิเทศมาพัฒนาปรับปรุงสื่อนวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.4 ด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้พัฒนา หลักสูตร การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน แหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า ของผู้เรียน จัดทำหนังสือ ตำรา วารสาร ตลอดทั้งสิ่งจำเป็นอื่น ๆ เพื่อให้บุคลากรทำงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุขในการทำงาน

4. เด็กพิเศษ หมายถึง เด็กกลุ่มที่จำเป็นต้องได้รับการดูแล ช่วยเหลือเป็นพิเศษ เพื่อเติม จากวิธีการตามปกติ ทั้งในด้านการใช้วิธีประจำวัน การเรียนรู้ และการเข้าสังคม เพื่อให้เด็กได้รับ การพัฒนาเต็มตามศักยภาพของเขารอง โดยออกแบบการดูแลช่วยเหลือเด็กตามลักษณะความจำเป็น และความต้องการของเด็กแต่ละคนและเป็นเด็กที่สถานศึกษารับรองว่าเป็นเด็กพิการตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดไว้ 9 ประเภท ได้แก่

- 4.1 เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น**
- 4.2 เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน**
- 4.3 เด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา**
- 4.4 เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ**
- 4.5 เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา (Intellectual Deficiency)**
- 4.6 เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ (Learning Disabilities)**
- 4.7 เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์**
- 4.8 เด็กอหิสติก (รวมถึงความบกพร่องของพัฒนาการแบบรอบด้านอื่น ๆ)**
- 4.9 เด็กที่มีความบกพร่องช้าช้อน**

5. การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม หมายถึง การจัดให้บุคคลที่มีความต้องการพิเศษเข้าไปในระบบการศึกษาทั่วไปมีการร่วมกิจกรรมกับเด็กปกติเต็มเวลา และใช้ช่วงเวลาช่วงหนึ่งในแต่ละวันดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนและบริการต่าง ๆ ให้กับนักเรียนในความคุ้มครอง เช่น การซ้อมเสริมด้านวิชาการตามลักษณะของความบกพร่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน โดยการฝึกหัดกระบวนการอ่าน การเขียน การคิด การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การประยุกต์ใช้ในการคำนวณ ชีวิต การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ปลูกฝังค่านิยมและคุณธรรมที่ดี รักในดินแดน มีความรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชา การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนา สุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งคนครี กีฬา ศิลปะ ใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม มีการประเมินการพัฒนาของผู้เรียนที่หลากหลายและค่อนข้างโดยเน้นจากสภาพจริง สามารถนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนได้

6. สถานภาพดำเนิน หมายถึง การจำแนกบุคลากรในสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่ต่างกัน จำแนกเป็น

6.1 ครุวิชาการ หมายถึง ครุที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้างาน วิชาการของโรงเรียนและปฏิบัติหน้าที่ผู้สอนในโรงเรียน

6.2 ครุผู้สอน หมายถึง ครุ หรือบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสอน หรือจัดการเรียนรู้แก่นักเรียนในโรงเรียน

7. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งจนถึงปัจจุบัน จำแนกเป็น

7.1 ประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี

7.2 ประสบการณ์ 5 - 10 ปี

7.3 ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี

8. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง การแบ่งโรงเรียนออกเป็นขนาดต่าง ๆ โดยใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง จำแนกเป็น

8.1 ขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน 1-120 คน

8.2 ขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 121- 300 คน

8.3 ขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียนมากกว่า 300 คน

9. ประเภทของโรงเรียน หมายถึง การแบ่งโรงเรียนออกเป็นประเภทต่าง ๆ โดยใช้ จำนวนชั้นเรียนที่เปิดสอนเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง จำแนกเป็น

9.1 โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 และมี เด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ ประกอบด้วยโรงเรียนจำนวนทั้งหมด 41 โรงเรียน

9.2 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ ชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 และมีเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ ประกอบด้วยโรงเรียนจำนวนทั้งหมด 28 โรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ นุյงศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ซึ่งได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอดตามลำดับดังนี้

1. การบริหารการศึกษา

- 1.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา
- 1.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา
- 1.3 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.4 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

2. การศึกษาพิเศษและการเรียนร่วม

- 2.1 ความหมายของการศึกษาพิเศษ
- 2.2 ความสำคัญของการศึกษาพิเศษ
- 2.3 รูปแบบของการศึกษาพิเศษ
- 2.4 ประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- 2.5 ความหมายของการเรียนร่วม
- 2.6 ความสำคัญของการเรียนร่วม
- 2.7 รูปแบบของการเรียนร่วม
- 2.8 นโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมและเยาวชนพิการ
- 2.9 แนวคิดการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม

3. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม

- 3.1 การส่งเสริมด้านการพัฒนาบุคลากร
- 3.2 การส่งเสริมด้านการจัดสื่อและแหล่งเรียนรู้
- 3.3 การส่งเสริมด้านการนิเทศภายใน
- 3.4 การส่งเสริมด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 4.1 งานวิจัยในประเทศ

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษา เป็นการดำเนินการให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักสูตร การศึกษาโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ชั่งแฉกต่างกันตามสถานที่ เวลา และโอกาสให้ได้ประโยชน์แก่ ผู้เรียนสูงสุดทรัพยากรดังกล่าวได้แก่ คน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการจัดการ

ความหมายของการบริหารการศึกษา

ความหมายของ “การบริหารการศึกษา” มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายดังนี้

กิตินา ปรีดีลักษณ์ (2545 : 3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง ความพยายามที่จะจัดการดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องของการศึกษา ได้แก่ โรงเรียน หลักสูตร ครุ นักเรียน

รุ่ง แก้วแดง (2545 : 44) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การจัดการเพื่อให้ผู้เรียน ได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพมากที่สุด

รุ่งขุพา วินพธรรม (2546 : 10) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่ผู้บริหารร่วมกับผู้เกี่ยวข้องดำเนินการเกี่ยวกับการให้การศึกษาแก่เยาวชนและ ผู้สนใจในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบของสถานศึกษา โดยใช้ทรัพยากร การบริหาร คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการเพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ การพัฒนาคนให้มีคุณภาพและดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

บุญจันทร์ จันทร์เจียน (2548 : 11) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผน การจัดองค์กรการนำและการควบคุมซึ่งมีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลร่วมดำเนินงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สุนทร โภครบรรเทา (2554 : 2) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การทำให้คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมาย หรือการทำงานกับคน และ โดยคนเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การ

จากข้อความที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่ม บุคคล เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น ความรู้ ความสามารถ ทัศนคติ พฤติกรรม ค่านิยม หรือคุณธรรม ทั้งในด้านการสังคม การเมือง เศรษฐกิจ เป็นพลาเมืองด้วยใช้ทรัพยากรการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการเพื่อให้บรรลุผล ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และดำรงชีวิต ได้อย่างเป็นสุข

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีหลักและกระบวนการบริหาร ทั้งนี้เพื่อให้ การจัดการบริหารสถานศึกษามีความเหมาะสม มีผู้กล่าวถึงแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร การศึกษาดังนี้

สมคิด มากวงศ์ (2554 : 13) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การบริหารการศึกษา เป็นแนวทาง เทคนิค หรือวิธีการ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการหลัก ๆ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การอำนวยการ การประสานงาน การควบคุมงาน การตัดสินใจ การจัดคนเข้าทำงาน การจัดสรรทรัพยากร การติดต่อสื่อสาร การประเมินผล และการปรับปรุง รวมทั้งการกระตุ้นหรือการชูโรงให้ผู้บริหาร นำมาใช้ในการปฏิบัติการกิจการบริหาร การศึกษา ให้ประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล ดังนั้นหัวใจหลักของผู้บริหารจำเป็นต้องทราบ กระบวนการทางการบริหาร และต้องนี ทักษะในการใช้กระบวนการทางการบริหารทุกขั้นตอน อย่างมีแนวคิดและความเหมาะสม

ทฤษฎีการบริหารของ ฟายอล (Fayol, 1949 : 110 อ้างถึงใน สมคิด บางโน (2544 : 33-34) เป็นบุคคลแรกที่วิเคราะห์ถึงองค์ประกอบบัญญาณของการบริหารว่ามี 5 ประการ ซึ่งปัจจุบันเรียกว่า ทฤษฎีการบริหาร (Administrative Process) มีดังนี้

- 1.1 การวางแผน (Planning) การกำหนดจุดมุ่งหมายและการปฏิบัติไว้ล่วงหน้า
- 1.2 การจัดหน่วยงาน (Organizing) การจัดหน่วยงาน การจัดคนและแบ่งงานกันทำ
- 1.3 การบังคับบัญชา (Commanding) การตัดสินใจ การสั่งการ การอำนวยความระดวกร
- 1.4 การประสานงาน (Co-ordination) การจัดให้ฝ่ายต่างๆ ทำงานไม่ซ้ำซ้อน
- 1.5 การควบคุม (Controlling) การควบคุมให้ทำงานตามแผนที่วางไว้

ทฤษฎีทางการบริหารและวิัฒนาการบริหารการศึกษา

ระยะที่ 1 ระหว่าง ค.ศ. 1887–1945 (ภาควิชา ฐานรากศรีสุทธิ. 2542 : 10-12) บุคนักทฤษฎี การบริหารสมัยดั้งเดิม (The Classical Organization Theory) แบ่งย่อยเป็น 3 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ (Scientific Management) ของ泰勒 (Taylor) ความมุ่งหมายสูงสุดของแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์ คือ จัดการบริหารธุรกิจหรือโรงงานให้มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เทียเลอร์ มองคนงานแต่ละคนเปรียบเสมือนเครื่องจักรที่ สามารถปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลผลิตขององค์การ ได้ เช่นของคำรับ “The one best way” คือ ประสิทธิภาพของการทำงานสูงสุดจะเกิดขึ้น ได้ด้วยขั้นตอนยุ่งกับสิ่งสำคัญ 3 อย่างคือ

- 1.1 เลือกคนที่มีความสามารถสูงสุด (Selection)
- 1.2 ฝึกอบรมคนงานให้ถูกวิธี (Training)

1.3 หาสิ่งจูงใจให้เกิดกำลังใจในการทำงาน (Motivation)

ผลผลิตของบุคคลสาหกรรมในงานวิจัยเรื่อง “Time and Motion Studies” เวลาและ การเคลื่อนไหว เชื่อว่ามีวิธีการการทำงานวิทยาศาสตร์ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เพิ่งวิธีเดียวที่ดีที่สุด เขาเชื่อในวิธีแบ่งงานกันทำ ผู้ปฏิบัติระดับล่างต้องรับผิดชอบต่อระดับบน เทย์เลอร์ เสนอระบบ การทำงาน (じゃเงิน) บนพื้นฐานการสร้างแรงจูงใจ สรุปหลักวิทยาศาสตร์ของเทย์เลอร์ประกอบด้วย 3 หลักการดังนี้

1. การแบ่งงาน (Division of Labors)
2. การควบคุมดูแลบังคับบัญชาตามสายงาน (Hierarchy)
3. การจ่ายค่าจ้างเพื่อสร้างแรงจูงใจ (Incentive Payment)

2. กลุ่มการบริหารจัดการ (Administration Management) หรือ ทฤษฎีบริหารองค์การ อย่างเป็นทางการ (Formal Organization Theory) ของ ฟายอล (Fayol) บิดาของทฤษฎี การปฏิบัติการและการจัดการตามหลักบริหาร ทั้ง ฟายอล (Fayol) และเทย์เลอร์ (Taylor) จะเน้นหัวบุคคลปฏิบัติงาน + วิธีการทำงาน ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลแต่ก็ไม่มองค้าน “จิตวิทยา” ฟายอล ได้เสนอแนวคิดในเรื่องหลักเกี่ยวกับการบริหารทั่วไป 14 ประการ แต่ลักษณะที่สำคัญนี้ ดังนี้

2.1 หลักการทำงานเฉพาะทาง (Specialization) ที่การแบ่งงานให้เกิดความชำนาญ เฉพาะทาง

2.2 หลักสายบังคับบัญชา เริ่มจากบังคับบัญชาสูงสุดถูกระดับต่ำสุด

2.3 หลักเอกภาพของบังคับบัญชา (Unity of Command)

2.4 หลักของอนุญาติของการควบคุมดูแล (Span of Control) ผู้ดูแลหนึ่งคนต่อ 6 คนที่จะอยู่ได้ การคุ้มครองจะเหมาะสมและมีประสิทธิภาพที่สุด

2.5 การสื่อสารแนวตั้ง (Vertical Communication) การสื่อสารโดยตรงจากเบื้องบน สู่เบื้องล่าง

2.6 หลักการแบ่งระดับการบังคับบัญชาให้น้อยที่สุด คือ ไม่ควรมีสายบังคับบัญชา มีคี่ข้า หลายระดับมากเกินไป

2.7 หลักการแบ่งความรับผิดชอบระหว่างสายบังคับบัญชาและสายสนับสนุน (Line and Staff Division)

3. ทฤษฎีบริหารองค์การในระบบราชการ (Bureaucracy) มาจากแนวคิดของ เวเบอร์ (Weber) ที่กล่าวถึงหลักการบริหารราชการประจำการประจำตนด้วย

3.1 หลักของฐานอำนาจจากกฎหมาย

3.2 การแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบ ที่ต้องยึดระเบียบกฎเกณฑ์

3.3 การแบ่งงานตามความชำนาญการเฉพาะทาง

3.4 การแบ่งงานไม่เกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตัว

3.5 มีระบบความมั่นคงในอาชีพ

จะอย่างไรก็ตามระบบราชการก็มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งในค้านข้อเสีย คือ สายบังคับบัญชาเข็มข่ายการทำงานต้องอ้างอิงกฎระเบียบ จึงขัดข้ามกับการแก้ไขปัญหาในปัจจุบันเรyk ว่า ระบบ “Red Tape” ในค้านข้อดี คือ ขีดประโภชน์สามารถเป็นหลัก การบังคับบัญชา การเลื่อนขั้นตำแหน่งที่มีระบบระเบียบ

ระยะที่ 2 ระหว่าง ค.ศ. 1945–1958 บุกทฤษฎีมนุษย์สัมพันธ์ (Human Relation) ฟอลเล็ท (Follette) ได้นำเอาจิตวิทยามาใช้และได้เสนอการแก้ปัญหาความขัดแย้ง (Conflict) ไว้ 3 แนวทาง ดังนี้

1. Domination คือ ใช้อำนาจอิทธิพล คือให้อิทธิพลให้ได้ในด้านใด

2. Compromise คือ คณละครึ่งทาง เพื่อให้เหตุการณ์สงบโดยประนีประนอม

3. Integration คือ การหาแนวทางที่ไม่มีใครเลือกหน้า ได้ประโยชน์ทั้ง 2 ทาง (ชนะ ชนะ) นอกจากนี้ ฟอลเล็ท (Follette) ให้ทัศนะน่าสนใจว่า “การเกิดความขัดแย้งในหน่วยงานเป็น ความบกพร่องของการบริหาร”

ระยะที่ 3 ตั้งแต่ ค.ศ. 1958 – ปัจจุบัน บุกการใช้ทฤษฎีการบริหาร (Administrative Theory) หรือการศึกษาเชิงพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral Science Approach) ขีดหลักระบบงาน + ความสัมพันธ์ของคน + พฤติกรรมขององค์การ ซึ่งมีแนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่หลาย ๆ กัน ได้แสดง ไว้ดังต่อไปนี้

1. บาร์นาร์ด (Barnard) เขียนหนังสือชื่อ The Function of the Executive ที่กล่าวถึงงาน ในหน้าที่ของผู้บริหาร โดยให้ความสำคัญต่อบุคละระบบของความร่วมมือองค์การ และเป้าหมาย ขององค์การ กับความต้องการของบุคคลในองค์การต้องสมดุลกัน

2. ทฤษฎีของมาสโลว์ ว่าด้วยการจัดอันดับขั้นของความต้องการของมนุษย์ (Maslow – Hierarchy of Needs) เป็นเรื่องแรงจูงใจแบ่งความต้องการของมนุษย์ตึ้งแต่ความต้องการค้าน กายภาพ ความต้องการค้านความปลอดภัยความต้องการค้านสังคม ความต้องการค้านการเคารพ นับถือ และประการสุดท้าย คือ การบรรลุศักยภาพของตนเอง (Self Actualization) ที่มีโอกาสได้ พัฒนาตนเองถึงขั้นสูงสุดจากการทำงาน แต่ความต้องการเหล่านี้ต้องได้รับการสนับสนุน ความลำดับขั้น

3. ทฤษฎี X ทฤษฎี Y ของแมคเกรగอร์ (McGregor Theory X, Theory Y) เข้าได้เสนอ
แนวคิดการบริหารอยู่บนพื้นฐานของข้อสมมติฐานเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ต่างกัน

ทฤษฎี X (The Traditional View of Direction and Control) ทฤษฎีนี้เกิดข้อสมมติฐานดังนี้

1. คนไม่อยากทำงาน และหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ
2. คนไม่ทะเยอทะยาน และไม่คิดริเริ่ม ชอบให้สั่งการ
3. คนเห็นแก่ตนเองมากกว่าองค์การ
4. คนมักต่อต้านการเปลี่ยนแปลง
5. คนมักโง่ และหลอกจ่าย

ผลการของธรรมชาติของมนุษย์ชี้ว่า การบริหารจัดการจึงเน้นการใช้เงิน วัสดุ เป็นเครื่องต่อไปเน้นการควบคุม การสั่งการ เป็นต้น

ทฤษฎี Y (The Integration of Individual and Organization Goal) ทฤษฎีนี้เกิดจากข้อสมมติฐานดังนี้

1. คนจะให้ความร่วมมือ สนับสนุน รับผิดชอบ ขยัน
2. คนไม่เกียจคร้านและไว้วางใจได้
3. คนมีความคิดริเริ่มทำงานถ้าได้รับการชูงเชื่อมั่น ขออย่างถูกต้อง
4. คนมีจะพัฒนาวิธีการทำงาน และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ผู้บังคับบัญชาจะไม่ควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเข้มงวด แต่จะส่งเสริมให้รู้จักควบคุมตนเองหรือของกลุ่มมากขึ้น ต้องให้เกียรติซึ่งกันและกันจากความเชื่อที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดระบบการบริหารที่แตกต่างกันระหว่างระบบที่เน้นการควบคุมกับระบบที่ค่อนข้างให้อิสระภาพ

4. อูชิ (Ouchi) ชาวญี่ปุ่นได้เสนอ ทฤษฎี Z (Z Theory) ศาสตราจารย์แห่งมหาวิทยาลัย UCLA (I of California Los Angeles) ทฤษฎีนี้รวมเอาหลักการของทฤษฎี X, Y เข้าด้วยกัน แนวความคิดก็คือ องค์การต้องมีหลักเกณฑ์ที่ควบคุมมนุษย์ แต่มนุษย์ก็รักความเป็นอิสระและมีความต้องการหน้าที่ของผู้บริหารซึ่งต้องปรับเปลี่ยนขององค์การให้สอดคล้องกับเปลี่ยนของบุคคลในองค์กร

สรุปสองทฤษฎี มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการคือ

1. การทำให้ปรับญาที่กำหนดไว้บรรลุ
2. การพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
3. การให้ความไว้วางใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
4. การให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นกระบวนการทางสังคมที่ผู้บริหารใช้สำหรับตัดสินใจ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหาร หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ที่เป็นหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตาม เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยนำทรัพยากรม来ใช้อย่างประยุกต์ โดยการดำเนินการดังกล่าววนนี้ต้อง ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์เพื่อให้บุคคลต่าง ๆ เกิดความร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน ซึ่งกระบวนการ บริหารดังกล่าววนนี้ถือว่าเป็นการกิจของผู้บริหารต้องปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน ให้เป็นระบบเพื่อให้ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อองค์กร

ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

ได้มีผู้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่าดังนี้

ธีระ รุญเจริญ (2545 : 42) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของภาครัฐและเอกชน

รุ่ง แก้วแดง (2546 : 34) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหาร หรือผู้นำหรือผู้จัดองค์การ หรือหัวหน้างาน ไม่ว่าหน่วยงานเด็กหรือหน่วยงานใหญ่หน่วยงาน ราชการหรือเอกชนก็ตามย่อมมีบทบาทที่เป็นผลต่อการสำเร็จหรือประสิทธิภาพของงานเป็นอย่าง ยิ่ง บางครั้งการจัดองค์การแม้จะไม่เรียบเรียงถูกต้องอยู่บ้างก็อาจได้รับผลงานสูงได้ หากผู้บริหาร มีคุณลักษณะที่ดีแต่ถ้าคุณลักษณะ หรือพฤติกรรมในการนำของผู้บริหารไม่คีแม้การจัดองค์การ ถูกต้องหรือดีเพียงใดก็ตามผลงานที่เกิดขึ้นของหน่วยงานนั้น ๆ ย่อมสมบูรณ์ได้ยาก ดังนั้นผู้บริหาร หรือผู้นำจะต้องมีคุณสมบัติเหมาะสมมีพฤติกรรมในการนำที่ถูกต้อง เหมาะสม เพราะความสำเร็จ ของงานทุกด้านขององค์การ ขึ้นอยู่กับผู้บริหาร หรือผู้นำ ซึ่งจะวินิจฉัยตั้งการ หรือตัดสินใจ แก้ปัญหา ต่าง ๆ เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารหรือผู้นำ นั้นควรที่จะประกอบด้วยเรื่องที่สำคัญได้แก่ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านความเป็น ผู้นำ คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการ และคุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหารผู้บริหาร สถานศึกษา คือ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการปฏิรูปการศึกษาระดับสถานศึกษา งานวิจัยหลายที่นี่ได้ ระบุตรงกันว่า ผู้บริหารที่ให้ความเอาใจใส่ต่องานวิชาการ ทุ่มเทให้กับงานพัฒนาการเรียนการสอน มีคุณธรรม และมีภาวะผู้นำ เป็นเจ้าของสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษา ทำให้ผู้เรียนมี พัฒนาดุลย์ทางการเรียนที่ดี บุคลากร ได้รับการพัฒนาและมีบุญกำลังใจในการทำงาน

สำนักงานเลขานุการครุศาสตร์ (2549 : 84) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาภายในเขตที่ทำการศึกษาอื่นที่จัด การศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาอุดมศึกษาที่ต่างกว่าปริญญาทั้งของรัฐและ เอกชน

กรณวิชาการ (2552 : 66) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหาร หรือผู้จัดการองค์กรหรือหัวหน้างาน ไม่ว่าหน่วยงานเด็กหรือหน่วยงานใหญ่หน่วยงานราชการ หรือเอกชนก็ตาม ข้อมูลบทบาทหน้าที่เป็นผลต่อการสำเร็จหรือประสิทธิภาพของงานเป็นอย่างยิ่ง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติงานใน การบริหารงานเกี่ยวกับการศึกษาในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและ ได้รับประโยชน์สูงสุด

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

ได้มีสู่กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

สูรศักดิ์ ป่าเส (2545 : 31) กล่าวว่าหากศึกษาลักษณะของบทบาทที่ปรากฏอยู่ในสังคมให้ ลึกซึ้งแล้ว จะพบว่าบทบาทนี้อยู่หลากรูปแบบ หลากหลายลักษณะ ก็อ

1. บทบาทตามที่กำหนด นายถึง บทบาทสังคม กลุ่มหรือองค์กรกำหนดไว้ว่าเป็น รูปแบบของพฤติกรรมประจำตำแหน่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมกลุ่มหรือองค์กรนั้น ๆ เช่น ข้อกำหนด ที่ว่าพ่อแม่ต้องอบรมเด็กดูแล ข้าราชการต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งงานโดยชอบ เป็นต้น

2. บทบาทที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวัง นายถึง บทบาทหรือรูปแบบของพฤติกรรมที่คนอื่น (ผู้เกี่ยวข้อง) คาดหวังว่าอยู่ในตำแหน่งจะถือปฏิบัติ บทบาทที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวังนี้มักจะสอดคล้อง กับบทบาทที่กำหนด แต่ในบางครั้งบทบาทที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวังอาจจะไม่ตรงกับบทบาทที่กำหนด ไว้ เพราะคนบางคนอาจมีการคาดหวังมากหรือน้อยกว่าข้อกำหนดที่ตนได้รับทราบ

3. บทบาทตามอุดมคติของผู้อยู่ในตำแหน่ง นายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่บุคคล ผู้อยู่ในตำแหน่งคิด และเชื่อว่าเป็นบทบาทของตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่ เช่น ผู้บังคับบัญชาคิดว่าตน มีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ไม่ต้องไป干涉ไปกับปัญหาส่วนตัวของ ผู้ใต้บังคับบัญชา ดังนั้นบทบาทของผู้อยู่ในตำแหน่งอาจจะสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับ บทบาทที่กำหนด และก็อาจจะตรงหรือไม่ตรงกับบทบาทที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวัง

4. บทบาทที่ปฏิบัติจริง นายถึง พฤติกรรมที่ผู้อยู่ในตำแหน่งได้ปฏิบัติหรือแสดง ออกมากให้เห็น ซึ่งมักจะเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบทบาทตามความคิดของเจ้าตัวผู้อยู่ใน ตำแหน่ง แต่อาจมีกรณีที่บุคคลแสดงพฤติกรรมตามการคาดหวังของผู้อื่นทั้ง ๆ ที่บทบาทนั้น ไม่ตรงกับบทบาทตามความคิดของคนกี่ได้

5. บทบาทที่ผู้อื่นรับรู้ นายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่ผู้อื่นได้รับทราบเกี่ยวกับ การปฏิบัติบทบาทของผู้อยู่ในตำแหน่งซึ่งโดยธรรมชาติการรับรู้ของคนเรา จะมีการเลือกรับรู้ และมีการรับรู้ที่ผิดพลาดไปจากความเป็นจริง ได้ด้วยอิทธิพลจากประสบการณ์และสถานการณ์

หลักอย่าง ดังนั้นมือผู้อยู่ในตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่โดยแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่ง ผู้ที่ได้พบเห็นอาจรับรู้พฤติกรรมหรือบทบาทนั้นในทางที่แตกต่างกันไป และอาจแตกต่างไปจากบทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่งด้วย ส่วน สำพันธ์ เรืองสมาน ไมตรี (2544, หน้า 16) ได้กล่าวถึงทฤษฎีบทบาทว่าเป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงพฤติกรรมของบุคคลเมื่อร่วมกันกันว่า แต่ละคนจะมีพฤติกรรมออกมากอย่างไร พฤติกรรมนี้เองคือ บทบาท (role) ของผู้นั้น คำว่าบทบาท หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในด้านที่เกี่ยวกับคุณลักษณะท่าทางการตอบสนองกริยาอาการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าตนกำลังทำหน้าที่อะไร มิต่อเข้าของตำแหน่งหรือฐานะทางสังคมอย่างไร จึงอาจกล่าวได้ว่า บทบาทที่ของการแสดงออกถึงฐานะและตำแหน่งหน้าที่ของแต่ละคนในสังคมนั้นเอง จันทรานี สงวนนาม (2551 : 186) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มี การบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน ไว้ดังนี้

1. ผู้บริหารมีคุณลักษณะเป็นผู้นำทางวิชาการอย่างแท้จริงสามารถเป็นที่พึ่งทางวิชาการของครูได้ นิเทศได้ เป็นแบบอย่างที่คิดได้ สามารถชูใจให้คนอยากทำงาน และมุ่งไปสู่ความสำเร็จของงาน
  2. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีความเข้าใจในบทบาทของตน ซึ่งต้องเข้าใจเรื่องการบริหารจัดการ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ
  3. ต้องมีการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง ให้ทุกคนมีส่วนร่วมมากที่สุดในทุกกิจกรรมและเน้นการทำงานเป็นทีม
  4. เน้นการพัฒนาวิชาชีพแก่ครู และบุคลากร ให้ความสำคัญกับการถือสารและประชาสัมพันธ์ เพื่อการรับรู้และยอมรับ
  5. ให้รางวัลแก่ผู้ที่มีผลงานจริง โปร่งใส มีระบบคุณธรรม มีแรงจูงใจให้ทุกคนทำงานอย่างมีความสุข
  6. เน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะการเรียนรู้คือหัวใจสำคัญของการบริหาร จัดการศึกษา การคำนินการต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีการประเมินผลตามสภาพจริงมีแผนการเรียนรู้ และมีการวิจัยในชั้นเรียน
  7. มีบทบาทสร้างเครือข่าย เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน ศิษย์เก่า เพื่อพัฒนาการศึกษา ร่วมกัน
- สมศักดิ์ คลประสิทธิ์ (2554 : 2) ได้ให้ความหมายไว้ว่า บทบาทของผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถมีภาวะผู้นำที่เหมาะสม พัฒนาความรู้ ทักษะ และภาวะผู้นำเพื่อเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ที่ดี

จากข้อความที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหาร หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงาน ตามหน้าที่รับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นผู้นำและสู่ ประสาน ความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีความสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเรียน การสอน และการเรียนรู้ รวมทั้งประสานสัมพันธ์ระดับและจัดทรัพยากร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาพิเศษและการเรียนร่วม

การเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่างๆ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นต้น โดยจัดให้เด็กเหล่านี้เข้ามาเรียนในชั้นเรียนปกติ เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับ การพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และ สติปัญญา สองคละลงกับความสามารถของเด็ก อีกทั้งยังช่วยให้เด็กปกติมีการยอมรับ และปรับตัวเพื่อสามารถเรียนร่วมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้

ความหมายของการศึกษาพิเศษ

ได้มีสู่ให้ความหมายของการศึกษาพิเศษ ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การศึกษาพิเศษ หมายถึง การศึกษาที่จัดขึ้นเป็นพิเศษสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายได้แก่ บุหนวก ตาบอด ร่างกายพิการและบุคคลที่มีความบกพร่องทางสมองหรือปัญญา ที่ไม่สามารถจะรับ บริการการศึกษาที่จัดให้แก่บุคคลปกติทั่วไป ต้องมีสถานที่เรียน อุปกรณ์ การเรียน และบริการ พิเศษต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลที่มีความบกพร่องดังกล่าวได้พัฒนาความสามารถให้เป็นพลเมืองดีมี ประโยชน์ต่อสังคม

อนุช ลินดศรี (2544 : 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การศึกษาพิเศษ หมายถึง การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษทุกประเภท ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาที่แตกต่างหรือนอกเหนือไปจากการศึกษาที่จัดให้เด็กปกติในด้านของ การจัดรูปแบบ หลักสูตร อุปกรณ์ วิธีสอน โดยมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หรือยืดหยุ่นเพื่อให้ตรงความต้องการและความสามารถของเด็กแต่ละบุคคล เพื่อให้เด็กเหล่านี้ได้มี โอกาสเรียนได้เต็มที่และพัฒนาได้เต็มศักยภาพ

วารี ฉิระจิตร (2545 : 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การศึกษาพิเศษ หมายถึง การศึกษาทั้ง ด้านการเรียน การสอน และการบริการ ให้แก่เด็กพิเศษที่มีความบกพร่องด้านต่าง ๆ ได้แก่ เด็กปัญญา อ่อน เด็กพิการทางกายและสุขภาพ เด็กพิการทางตา ทางหู เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์ และสังคม และ เด็กที่มีปัญหาทางการพูด รวมทั้งเด็กปัญญาเด็ก ให้ได้รับรู้ในส่วนที่ขาดไปคัดตอนความรู้ที่ไม่ จำเป็น

วิสัคภา โพธิเงิน และภกพ พ.ช. 2548 : 9) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การศึกษาพิเศษ หมายถึง การศึกษาสำหรับเด็กที่ไม่สามารถเรียนได้ตามโปรแกรมการศึกษาปกติทั่วไป จำเป็นต้องได้รับการบริการพิเศษทางการศึกษา เรียกว่าการศึกษาพิเศษ โดยสนองความต้องการและความสามารถของเด็กแต่ละคนและจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน กระบวนการ และวิธีการสอน วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น เพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความหมายของการศึกษาพิเศษ หมายถึง การจัดบริการทางการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยเน้นการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการสร้างเสริมศักยภาพส่วนบุคคลให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม

ความสำคัญของการศึกษาพิเศษ

ศูนย์การเป็นทรัพยากรุกค์ของสังคม หากได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้อง ย่อมมีความรู้ ความสามารถ มีศักยภาพที่จะประกอบอาชีพ พึงพาตนเอง และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข รวมทั้งการช่วยสร้างสรรค์สังคม ได้เช่นเดียวกับคนทั่วไป

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษามาตรา 10 กำหนดว่า การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลนี้ สิทธิและโอกาสเสมอ กันในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รู้ด้วยจัดให้ อายุที่ถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และวรรณคดี การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมี ความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ ศติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกาย พิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือดูแลโดยกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับ ศูนย์การในวรรณคดี ให้จัดตั้งแต่แรกเกิด หรือพนักงานพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคล ดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก ที่สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นๆ ในการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษา เกี่ยวกับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาของเด็กทุกประเภท ทำให้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยว่า การจัดประสบการณ์ให้กับ เด็กปฐมวัยต้องชัดหลักการอบรมเด็กอยู่กับการให้การศึกษา โดยต้องคำนึงถึงความสนใจ และความต้องการของเด็กทุกคนทั้งเด็กปกติ เด็กที่มีความสามารถพิเศษ และเด็กที่มีความบกพร่อง ทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม ศติปัญญา รวมทั้งการสื่อสารและการเรียนรู้ หรือเด็กที่มีร่างกาย พิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือผู้ดูแลโดยกาส

เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุล โดยจัดกิจกรรมที่หลากหลาย บูรณาการผ่านการเล่น และกิจกรรมที่เป็นประสบการณ์ตรง ผ่านประสบการณ์ทั้งห้า เหนานะสมกับวัย และความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กแต่ละคน ได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง ได้ตามลำดับขั้นของ พัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีความสุข เป็นคนดีและคนเก่งของสังคม ตลอดด้วยกับธรรมชาติ ถึงเวลาด้อม บนบัณฑิตมนประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อทางศาสนา สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม โดยความร่วมมือจากบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น จากหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกประการรวมถึงเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

คณะกรรมการคัดเลือกและจำแนกความพิการเพื่อการศึกษา (2543 : 17) ได้ชี้ให้เห็น ความสำคัญของการศึกษาพิเศษ ไว้วังนี้ คุณพิการหรือคนที่มีความบกพร่องนั้นเป็นทรัพยากรุ่นบุคคล ของสังคมที่สำคัญ หากได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้องย่อมมีความรู้ ความสามารถ มีศักยภาพที่จะ ประกอบอาชีพเพื่อพัฒนาองค์กรและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข รวมทั้งช่วยสร้างสรรค์สังคม ได้ เช่นเดียวกับคนทั่วไป การส่งเสริมและพัฒนาคนเหล่านี้ให้เต็มศักยภาพจะต้องคำนึงถึงการอย่าง เป็นระบบ ตั้งแต่การศึกษาพิเศษ หรือความบกพร่องด้วยการบำบัดรักษา การพื้นฟู สมรรถภาพ การให้การศึกษา การพัฒนาทักษะทางสังคม การพื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การจัดการศึกษาให้กลุ่มคนดังกล่าวมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถให้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention Services) ตั้งแต่แรกเกิด หรือตั้งแต่ พบความพิการหรือความบกพร่องให้การศึกษาอบรมให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ในฐานะพลเมืองที่คุ้ม อาชีพ มีงานทำ สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับผู้อื่นในสังคม ช่วยเหลือคนเองและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการหรือคนที่มี ความบกพร่องมุ่งเน้นการให้โอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัยต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีหลักการการศึกษาเพื่อป้องชนที่ได้กำหนดไว้อย่าง ชัดเจน ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาตรา 49 ชั้นบัญญัติว่า “บุคคลย่อม มีสิทธิเสมอ กันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รู้จักให้อย่างทั่วถึงและมี คุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” ประกอบกับมาตรา 30 วรรค 3 บัญญัติว่า “การเลือกปฏิบัติโดยไม่ เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิดเชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพ ทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคลจะกระทำมิได้” ซึ่งหมายความว่า ประชาชนไทยทุกคนย่อมมี

สิทธิทางการศึกษาขั้นพื้นฐานสิบสองปีเป็นอย่างน้อยอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะมีสุขภาพอย่างไร ทั้งนี้โดยบรรยุต้องจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยให้ดีตามมาตรฐาน 55 ชั่วโมงต่อวัน “บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือจากครูทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

จากข้อความที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความสำคัญของการศึกษาพิเศษ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการหรือคนที่มีความบกพร่องเป็นการรวมพลังระหว่างหน่วยงานของภาครัฐ เอกชน ชุมชน องค์กร ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือและสนับสนุน การดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษ จึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมพัฒนาระบบการทำงานร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งปัจจุบันจิตสำนักและสร้างเขตคิดที่เหมาะสมให้สังคม ชุมชน ผู้ใช้บริการและประชาชนให้ทราบนักถึงศักยภาพ ความแตกต่างระหว่างบุคคลรวมถึงสิทธิเท่าเทียมกันของบุคคลทุกคน

รูปแบบของการศึกษาพิเศษ

ได้มีสู่กล่าวถึงรูปแบบของการศึกษาพิเศษ ไว้ดังนี้

วารี ถิระจิตร (2541 : 2) ได้กล่าวถึงรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษเพื่อคนพิการซึ่งแบ่งกล่าว ๆ ได้ดังนี้

1. โรงเรียนพิเศษแบบประจำ ให้บริการด้านการศึกษา อบรมและรักษาพยาบาลสำหรับเด็กพิการมากหรือรุนแรง
2. จัดโรงเรียนพิเศษแบบประจำ หรือไป-กลับ
3. จัดเป็นชั้นเรียนในโรงเรียนปกติแบบไป-กลับ โดยให้อยู่ในชั้นเรียนพิเศษตลอดเวลา หรือไปร่วมกิจกรรมกับชั้นอื่นบางเวลา
4. ให้เรียนในชั้นเรียนของเด็กปกติ แต่จะออกไปเรียนชั่วโมงเสริมกับครุพิเศษในห้องเรียน บางเวลา
5. ให้เรียนในชั้นเรียนของเด็กปกติ แต่จัดบริการสอนพิเศษ ใช้สื่อการเรียนการสอนพิเศษ โดยครุประจำชั้นที่ได้รับการแนะนำ นิเทศหรือช่วยเหลือเป็นพิเศษจากครุพิเศษหรือผู้เชี่ยวชาญประจำห้องเรียน
6. ให้เรียนในชั้นเรียนของเด็กปกติ แต่ครุประจำชั้นทุกคนต้องผ่านการอบรม สามารถช่วยเหลือและให้การศึกษาพิเศษตามสมควร
7. จัดระบบการบริหารและให้การบริการพิเศษแบบอื่น ๆ เช่น การพื้นฟูสมรรถภาพ การแก้ไขความบกพร่องด้านต่าง ๆ

8. บริการการศึกษาพิเศษตามบ้านหรือตามเดี่ยวที่มีผู้เข้าป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาลซึ่งอยู่ในวัยที่ต้องศึกษาเล่าเรียนและต้องได้รับการรักษาอย่างใกล้ชิดจากแพทย์

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 22) ได้ให้แนวคิดว่า การศึกษาพิเศษเป็นการจัดการศึกษาที่จัดให้กับคนที่พิการหรือมีลักษณะที่พิเศษหรือผิดปกติทางการ สดิปัญญา จิตใจ อาจจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะหรือจัดในโรงเรียนธรรมชาติได้ตามความเหมาะสม ซึ่งกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยกองการศึกษาพิเศษ ได้จัดโรงเรียนสำหรับคนพิการในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา 2 รูปแบบดังนี้

รูปแบบที่ 1 จัดเป็นโรงเรียนประจำเฉพาะประเภทความพิการ เช่น โรงเรียนสอนเด็กตาบอด หูหนวก ปัญญาอ่อน โดยสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษานำไปโรงเรียนสอนวิชาชีพให้แก่นักเรียนที่จะบรรดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อนำไปประกอบอาชีพ เช่น โรงเรียนไสต์ศึกษาทุ่นหมาเมฆ สอนวิชาคหกรรม โรงเรียนเครย์สูสตีชาร์ สอนวิชาศิลปะปฏิบัติ

รูปแบบที่ 2 จัดเรียนร่วมในโรงเรียนที่สอนเด็กปกติ

ผลุณ อารยะวิญญา (2542 : 17) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ นั้นสามารถจัดการศึกษาได้หลากหลายรูปแบบ คือ

1. การเรียนร่วมนบางเวลา (Integration) เป็นการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เรียนในโรงเรียนปกติ โดยอาจจัดให้อัญเชิงในชั้นปกติในบางเวลา เช่น วิชาคณิตศิลป์ ศึกษา หรือร่วมกิจกรรม ถูกเสือ-เนตรนารี กีฬา เป็นต้น หากหวังว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษ จะมีโอกาสแสดงออกและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กปกติ
2. การเรียนร่วมเต็มเวลา (Mainstreaming) การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้มีโอกาสได้เรียนร่วมเดียวกับเด็กปกติ ตลอดเวลาที่เด็กอยู่ในโรงเรียน เด็กปกติได้รับบริการการจัดกระบวนการเรียนรู้และบริการ nokห้องเรียนอย่างไร เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่ได้รับบริการ เช่นเดียวกันเป้าหมายสำคัญของการเรียนร่วมเต็มเวลา คือ เพื่อให้เด็กเข้าใจซึ่งกันและกันตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันและมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ เด็กปกติจะยอมรับความหลากหลายของมนุษย์ เช่น ว่าคนเราเกิดมาไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทุกอย่าง ท่ามกลางความแตกต่างกัน มนุษย์เราต้องการความรัก ความสนใจ ความเอาใจใส่ เช่นเดียวกันทุกคน

3. การเรียนร่วม (Inclusion) หรือ การจัดการศึกษาโดยรวม (Inclusive Education) เป็นแนวคิดในการจัดการศึกษาที่โรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคน โดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเด็กคนใดเป็นเด็กปกติ หรือเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษเด็กทุกคนที่ผู้ปกครองพามาเข้าเรียนทางโรงเรียนจะต้องรับเด็กและจะต้องจัดการศึกษาให้เข้าอย่างเหมาะสม การเรียนร่วมยัง

หมายถึงการศึกษาที่ไม่แบ่งแยกระดับชั้น เห็น อนุบาลประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา ตลอดจนการดำรงชีพของคนในสังคมหลังจบการศึกษาจะต้องดำเนินไปในลักษณะร่วมกันที่ทุกคนต่างเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเข้าเหล่านั้นต่างก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ต้องใช้ชีวิตร่วมกันกับเด็กปกติโดยไม่มีการแบ่งแยก

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า รูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษเป็นการจัดการศึกษาที่จัดให้ทุกคนที่พิการหรือมีลักษณะที่พิเศษหรือพิเศษทางการ ศตปัญญา จิตใจ อาจจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะหรือจัดในโรงเรียนธรรมชาติได้ตามความเหมาะสม โดยมีครุการศึกษาพิเศษ หรือครุผู้ที่ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการสอนเด็กพิเศษทำการสอน โดยใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม

ประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

การจัดการเรียนการสอนแก่เด็กพิการหรือผู้ที่มีความบกพร่อง ข้อมูลเด็กต่างกันไปตามความพิการหรือความบกพร่องของแต่ละประเภท จึงจำเป็นต้องมีการจำแนกความพิการหรือความบกพร่องให้ชัดเจน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องความต้องการความต้องการจำเป็นและศักยภาพของคนพิการ ให้บังเกิดในการพัฒนาอย่างแท้จริง

อุบล เด่นวารี (2542 : 1) ได้กล่าวไว้ เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าไว้ 9 ประเภท คือ

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
3. เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา
4. เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย
5. เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม
6. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
7. เด็กสมาธิสั้น
8. เด็กออทิสติก
9. เด็กปัญญาลีก

กระทรวงศึกษาธิการ (2543 : 27-30) ได้กำหนดประเภทความพิการไว้ 9 ประเภท ดังนี้

1. บุคคลที่บกพร่องทางการมองเห็น
2. บุคคลที่บกพร่องทางการได้ยิน
3. บุคคลที่บกพร่องทางสติปัญญา
4. บุคคลที่บกพร่องทางกายหรือสุขภาพ
5. บุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
6. บุคคลที่บกพร่องทางการพูดและภาษา

7. บุคคลที่มีปัญหาทางพฤติกรรมหรืออารมณ์

8. บุคคลอหิสติก

9. บุคคลพิการซ้ำซ้อน

กองการศึกษาเพื่อคนพิการ (2543 : 51-52) ได้กำหนดบุคคลที่มีความบกพร่องที่มีความต้องการศึกษาพิเศษไว้ดังนี้

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงตาบอดสนิท อาจแบ่งได้ 2 ประเภท

1.1 เด็กตาบอด หมายถึง เด็กที่มองไม่เห็น หรืออาจมองเห็นบ้างไม่นานนักและไม่สามารถใช้สายตาข้างที่ดีที่สุดหลังจากรับสภาพแล้วให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาได้

1.2 เด็กสายตาเห็นเลือนลาง หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา สามารถมองเห็นบ้างแต่ไม่เท่าคนปกติ ไม่สามารถใช้วิธีสอนปกติต้องอาศัยเครื่องมือและอุปกรณ์พิเศษบางอย่างช่วยให้เด็กสามารถใช้สายตาได้ดีขึ้น

2. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับรุนแรงจนถึงระดับน้อยขึ้นอย่างแบ่งได้ 2 ประเภท

2.1 เด็กหูดี หมายถึง เด็กที่มีการได้ยินเหลืออยู่บ้างสามารถได้ยินเสียงได้ไม่ว่าจะใส่เครื่องช่วยฟังหรือไม่ก็ตาม มีระดับการได้ยินตั้งแต่ 26-90 เดซิเบล

2.2 เด็กหูหนวก หมายถึง เด็กที่มีระดับการได้ยินตั้งแต่ 91 เดซิเบลขึ้นไปเป็นการสูญเสียการได้ยินจนไม่สามารถเข้าใจหรือใช้ภาษาพูดได้ หากไม่ได้ฝึกฝนเป็นประจำ

3. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 เด็กเรียนช้า หมายถึง เด็กที่มีความสามารถเรียนล่าช้ากว่าปกติเพราสมองเดินໄດ້ไม่ได้เท่าระดับอายุ เด็กประเภทนี้ระดับเรียนช้ากว่าปัญญา率为 71-90 ซึ่งขาดทักษะในการเรียนรู้หรือบกพร่องทางสติปัญญาเล็กน้อย

3.2 เด็กปัญญาอ่อน หมายถึง เด็กที่มีระดับสติปัญญาต่ำกว่า 70 มีความสามารถในการเรียนรู้น้อย มีการพัฒนาทางร่างกายล่าช้า ไม่เหมาะสมกับวัย และมีปัญหาทางพฤติกรรมอย่างเห็นได้ชัด

4. เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ซึ่งเป็นการบกพร่องอย่างถาวร ทำให้มีปัญหาด้านการเคลื่อนไหว ได้แก่ เด็กที่แขนขาเป็นอันพาด หรือกล้ามเนื้อไม่ประสานกัน รวมถึงเด็กเก็บปีบหรือรั่งมีโรคประจำตัว เช่น โรคหอบหืด หัวใจ เบาหวาน

5. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีความผิดปกติอย่างโดยย่างหนึ่งหรือหลายอย่างของกระบวนการทางจิตวิทยา ความผิดปกติดังกล่าวอาจเห็นได้ในลักษณะของการมีปัญหาในการรับฟัง การคิด การพูด การอ่าน การเขียน การสะกดคำ การคำนวณ และสภาพ ความบกพร่องในการรับรู้ แต่ไม่รวมถึงเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาหรือประสาทสัมผัส

6. เด็กปัญญาเด็ก หมายถึง เด็กที่มีความสามารถการเรียนรู้สูงกว่าปกติอาจมีความสามารถหรืออนาคตด้านใดด้านหนึ่ง หรือด้านใดด้านเป็นพิเศษเกินกว่าเด็กปกติในระดับอย่างเดียวกัน

7. เด็กที่มีความบกพร่องทางการพูด และภาษา หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางการออกเสียงพูด เช่น เสียงผิดปกติ อัตราความเร็วและจังหวะการพูดผิดปกติ หรือเด็กที่มีความบกพร่องในเรื่องความเข้าใจและการใช้ภาษาพูด การเขียน และระบบสัญลักษณ์อื่นที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารซึ่งอาจเกี่ยวกับรูปแบบของภาษา เมื่อหาน้ำที่ของภาษา และหน้าที่ของภาษา

8. เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์ หมายถึงเด็กที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนจากปกติ เป็นอย่างมาก และปัญหาทางพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างค่อนข้าง ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมและวัฒนธรรม

9. เด็กอหิสติก หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องการพัฒนาการด้านสังคม และการสื่อความหมาย พฤติกรรม อารมณ์ และจิตนาการ ซึ่งมีสาเหตุเนื่องมาจากการทำงานในหน้าที่ บางส่วนของสมองที่ผิดปกติ และความผิดปกตินี้พบได้ก่อนวัย 30 เดือน

ปริครา จันทร์เบญจกษา (2546 : 13-14) ได้กล่าวถึง ประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ที่จะจัดให้เรียนร่วมได้ดังนี้

1. เด็กเรียนรู้ คือ เด็กที่มีระดับสติปัญญา (I.Q) ระหว่าง 70 - 90 โดยจัดเป็นชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ ชั้นละไม่เกิน 25 คน

2. เด็กหูดี คือ เรียนร่วมทั้งระดับปฐมและมัธยม ตลอดจนระดับอุดมศึกษาการรับเด็กที่ระดับการได้ยินไม่เกิน 85 เดซิเบล จัดให้บริการพิเศษ และมีครุstonชื่อมเสริมทั้งเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล

3. เด็กความอด เรียนร่วมในระดับปฐมศึกษา มัธยม และระดับอุดมศึกษา เด็กเหล่านี้เรียนด้วยการใช้ภาษาเบลล์ ให้เด็กใช้มือเป็นประสาทสัมผัสในการอ่านและออกเสียงใช้ในเครื่องเล่นแทป เครื่องพินพ์เบลล์และเครื่องพินพ์ธรรมชาติประกอบการเรียนได้

4. เด็กหูหนวก เรียนร่วมทุกระดับ ถ้าหากมีครุstonภาษามือและการอ่านริมฝีปากได้จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภทมีความบกพร่องแตกต่างกันหรือมีความสามารถด้านใดด้านหนึ่งที่แตกต่างไปจากปกติ ดังนั้นการจัดการศึกษาหรือ

การให้ความช่วยเหลือซึ่งต้องจัดให้แยกต่างกันไปตามความเหมาะสมเพื่อให้เด็กเหล่านี้สามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพของเข้าและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

ความหมายของการเรียนร่วม

คนเราทุกคนไม่ว่าจะเป็นคนพิการหรือคนปกติ มีสิทธิ์ที่จะได้รับการศึกษา ความเสมอภาคทางโอกาส และการมีส่วนร่วมในชุมชน ได้มีหน่วยงานและนักการศึกษาให้ความหมายของการเรียนร่วมไว้ดังนี้

คณะกรรมการคัดเลือกและจำแนกความพิการเพื่อการศึกษา (2543 : 17) ได้ให้ความหมายของการเรียนร่วมว่า หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กพิการเข้าไปในระบบการศึกษาทั่วไป มีการร่วมกิจกรรมและใช้เวลาช่วงโicช่วงหนึ่งในแต่ละวัน ระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กพิการทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 21) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนร่วม ว่า เป็นการนำเด็กพิเศษเข้าในระบบการศึกษาปกติ มีการร่วมกิจกรรม และใช้เวลาช่วงโicช่วงหนึ่งในแต่ละวัน หรือเข้าเรียนเหมือนนักเรียนทั่วไป ปัจจุบันความหมายของการจัดการเรียนร่วมมีความหมายตรงกันที่ในภาษาอังกฤษ 3 ความหมายคือ เมนสตรีมมิ่ง (Mainstreaming) หมายถึงการจัดการเรียนร่วมเดินเวลา โดยเด็กพิเศษจะเข้าเรียนในห้องปกติโดยไม่มีบริการเพิ่มเติมพิเศษ ส่วนอีกความหมายหนึ่งคือ อินทิเกรชัน (Integration) หมายถึง การจัดการให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เข้าเรียนร่วมในชั้นปีกิตบางวิชาและรวมถึงการจัดชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ และความหมายสุดท้าย อินคลูชัน (Inclusion) หมายถึง การจัดการศึกษาให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนร่วมชั้นกับนักเรียนทั่วไปโดยวิธีการรับเข้าเรียนร่วมกันตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษา โดยมีพื้นฐานเชื่อว่าเด็กในห้องเดินทุกคน ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนทั่วไปหรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เมื่อถึงอายุเข้าเรียนก็ควรได้เข้าเรียนในโรงเรียน

ผลุง อารยะวิจัย (2542 : 35) ได้ให้ความหมายของการเรียนร่วมว่า เป็นการศึกษาสำหรับนักเรียนพิเศษที่นั่ง ซึ่งนักเรียนพิเศษเข้าเรียนร่วมในชั้นเดียวกับนักเรียนปกติเพื่อทุกคนวิธีเดินที่จัดการเรียนการสอน เป็นกลุ่มตามประเภทของความบกพร่อง

คัทลียา วงศ์วัฒน์ (2550 : 10) ได้ให้ความหมายของการเรียนร่วมว่า เป็นการจัดการศึกษาให้นักเรียนพิเศษมีโอกาสเรียนในชั้นเรียนปกติตามความสามารถของแต่ละบุคคล โดยรับความช่วยเหลือตามความจำเป็นพิเศษ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และอยู่ในสังคมได้อย่างปกติ และมีความสุข

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนร่วม หมายถึง การจัดให้บุคคลที่มีความต้องการพิเศษและบุคคลพิการเข้าไปในระบบการศึกษาทั่วไปมีการร่วมกิจกรรมและใช้ช่วงเวลาช่วงหนึ่งในแต่ละวันระหว่างบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ และบุคคลทั่วไป โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้ได้มีโอกาสเรียนรู้และดำรงชีวิตในสังคมอย่างปกติสุข

ความสำคัญของการเรียนร่วม

การจัดการการศึกษาเพื่อคนพิการ มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถคนพิการให้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มจะช่วยให้เขาเหล่านี้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่าง มีความสุข ได้มีหน่วยงานที่ให้ความหมายของการเรียนร่วมไว้ดังนี้

กรมสถานศูนย์ศึกษา (2542 : 4) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้ดังนี้

1. ขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อให้ทุกคนมีสิทธิได้รับบริการทางการศึกษาจากรัฐ อย่างเท่ามีความสามารถของตนเอง
2. สำนักงานคณะกรรมการการประดิษฐ์ศึกษาแห่งชาติ มีโรงเรียนในสังกัดจำนวนมาก และครอบคลุมที่ทุกตำบลลึกลงเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งไม่สามารถเข้า โรงเรียนแบบประจำได้ ให้ได้รับการศึกษาโดยเข้าเรียนในโรงเรียนปกติที่อยู่ใกล้บ้านเพื่อเด็กที่มี ความต้องการพิเศษจะได้รับการพัฒนาทุก ๆ ด้านพร้อมกับเด็กปกติ ฝึกการช่วยเหลือตนเองและ การอยู่ร่วมกันในสังคมปกติตั้งแต่เบื้องต้น ซึ่งเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะได้รับการเลี้ยงดูและ ความอบอุ่นจากบิดา มารดา ตลอดเวลาสามารถปรับตัวเองให้อยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข ไม่เป็นภาระแก่สังคม
3. เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนใกล้บ้านไม่ต้องเดินทางไป โรงเรียนพิเศษที่อยู่ห่างไกลมากจากบ้านเป็นภาระของผู้ปกครองที่จะต้องรับ-ส่ง ประยัดพลังงานและ เวลาของเด็กที่จะต้องใช้การเดินทางโดยนำเวลาหนึ่น ๆ มาใช้ในการฝึกหัด หรือพื้นฟูสมรรถภาพ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถที่จะต้องดำรงชีวิตอย่างปกติ
4. การจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้เข้าธนธรรมชาติจะมีผลในการปรับปรุงการสอน เพื่อเด็กทุกคน
5. เป็นการประทับค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง ไม่ต้องเสียเงินส่วนบุคคลที่มีความต้องการ พิเศษไปอยู่โรงเรียนประจำ
6. เป็นการลดภาระของรัฐบาล เพราะการจัดตั้งโรงเรียนพิเศษเฉพาะต้องใช้งบประมาณ มาก

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 18-19) ได้กล่าวถึง
ความสำคัญของการเรียนร่วมไว้วดังนี้

1. เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน ไม่ต้องเดินทางไป
โรงเรียนพิเศษที่อยู่ห่างไกลจนเป็นภาระของผู้ปกครองจะต้องรับ-ส่ง เป็นการประหยัดทั้งพลังงาน
และเวลาของเด็กที่จะต้องใช้ในการเดินทาง
2. เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีชีวิตอยู่ในครอบครัว บิดามารดา ญาติพี่น้องตามปักษ์มี
โอกาสประพฤติปฏิบัติหน้าที่ในสถานะที่เป็นสมาชิกของครอบครัว โดยไม่เกิดความรู้สึกที่ถูกแยก
ออกไปโดยเหตุแห่งความพิการ
3. เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสเรียนรู้และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ดี
เป็นประสบการณ์ตรง ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเรียนรู้ความศักยภาพของแต่ละบุคคล
4. ลดภาระของรัฐบาลเพื่อการจัดตั้งโรงเรียนพิเศษเฉพาะต้องใช้งบประมาณมาก
5. ทำให้สังคมเข้าใจและยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษว่ามีความสามารถเช่นเดียวกับ
เด็กปกติ ช่วยให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษอยู่ร่วมในสังคมและมีโอกาสทำประโยชน์แก่สังคม
เช่นเดียวกับคนปกติ

จากข้อความที่กล่าวมา สรุปความสำคัญของการเรียนร่วมได้ว่า เป็นการขยายโอกาสทาง
การศึกษาเพื่อให้ทุกคนมีสิทธิได้รับบริการทางการศึกษาจากครูอย่างเต็มความสามารถของตนเอง
นอกจากนี้เด็กที่มีความต้องการพิเศษซึ่งได้มีชีวิตอยู่ในครอบครัว ตามปกติไม่ต้องเดินทางไป
โรงเรียนพิเศษที่อยู่ห่างไกล เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง และลดภาระของรัฐบาล
อีกทั้งช่วยให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้พัฒนาตนเองและอยู่ในสังคมเช่นเดียวกับคนปกติ

รูปแบบการจัดการเรียนร่วม

การเรียนร่วมอาจจัดได้ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

กองการศึกษาเพื่อคนพิการ (2543 : 21-22) ได้กำหนดรูปแบบการจัดการเรียนร่วมมีดังนี้

1. ชั้นเรียนปกติเดือนวัน

นักเรียนเรียนในชั้นเรียนปกติเดือนเวลา โดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น
และนักเรียนไม่ได้รับบริการทางการศึกษาพิเศษโดยตรง แต่ครูทั่วไปและบุคคลได้รับบริการ
ทางอ้อม

ก. บริการทางอ้อมสำหรับครู ได้แก่

1. การฝึกอบรมครูประจำการในเรื่องต่าง ๆ เช่น เทคนิคการสอนบุคคลที่มีปัญหา

ทางการเรียนรู้

2. ครูการศึกษาพิเศษช่วยครูพิเศษ อธิบายและให้ความรู้กับนักเรียนทั่วไปเกี่ยวกับความพิการ เพื่อสร้างเจตคติเชิงบวกและให้เกิดการยอมรับเพื่อนพิการ

3. ครูการศึกษาพิเศษอาจร่วมประชุมกับครูประจำชั้นเรียนต่าง ๆ ในระดับ ประธานศึกษาและมีบทบาทในการเพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับความพิการ

ข. บริการทางอ้อมสำหรับนักเรียน

1. ในบุคคลพิเศษ อาจได้รับบริการ สื่อวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น ไดร์บ การตรวจวัดการเห็น และการแก้ไขโดยอาจต้องใส่แว่นหรือใช้แว่นขยาย หรือการตรวจประเมินทางจิตวิทยา การบริการล้านภายนอก เป็นต้น

2. ในบุคคลทั่วไปอาจได้รับการฝึกอบรมจากครูการศึกษาพิเศษ เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยตัว (Peer Tutor) ในชั้นเรียน

2. ชั้นเรียนปกติเดือนวันและบริการปรึกษาหารือ

นักเรียนเรียนในชั้นเรียนปกติเดือนเวลาโดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้นแต่เมื่อผู้ช่วยฯซึ่งเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ทั้งในเรื่องการศึกษาปกติ และการศึกษาพิเศษร่วมให้การปรึกษาหารือ เช่น นักจิตวิทยา ครูการศึกษาพิเศษซึ่งเป็นครูเดินสอน หรือครูการศึกษาพิเศษทำหน้าที่เป็นครูสอนเสริมในโรงเรียน บุคคลเหล่านี้จะไม่สอนบุคคลโดยตรง แต่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วย แนะนำช่วยเหลือครูประจำชั้นหรือ ครูประจำวิชา และขัดหาบริการสื่อสิ่งอิเล็กทรอนิกส์ช่วยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนร่วมประสบผลสำเร็จ

3. ชั้นเรียนปกติเดือนวันและบริการครูเดินสอน

นักเรียนเรียนในชั้นเรียนปกติเดือนเวลา โดยอยู่ในความรับผิดชอบครูประจำชั้นแต่ได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนโดยตรงจากครูเดินสอน ตามตารางที่กำหนดหรือเมื่อมีความจำเป็น อาจเป็นนักภาษาพาม่านัก กิจกรรมบ้านค ครูแก้ไขการพูด หรือครูการศึกษาพิเศษที่เดินทางไปให้บริการตามโรงเรียน ต่าง ๆ แก่บุคคลพิการทั้งในและนอกห้องเรียน นอกจากนี้ยังให้บริการช่วยเหลือแก่ครูปกติโดยตรงด้วย เช่น ช่วยครูปกติในการนัดที่บุคคลบางคนต้องการการสอนเสริม หรือปรับพฤติกรรม

4. ชั้นเรียนปกติเดือนวันและบริการสอนเสริม

นักเรียนเรียนในชั้นเรียนปกติเดือนเวลา โดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น แต่ได้รับการสอนเพิ่มเติมหรือสอนเสริมจากครูการศึกษาพิเศษที่ประจำที่ห้องสอนเสริมตามกำหนดตารางการเรียน โดยให้นักเรียนมาเรียนกับครูสอนเสริมนางเวลาและบางวิชา ครูสอนเสริมอาจสอนเนื้อหาที่บุคคลมีความบกพร่อง หรือทักษะที่บุคคลมีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น ทักษะการทำความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว (Orientation & Mobility (O&M))

สำหรับบุคคลตามอุด หรือภายนอกมีสำหรับบุคคลทุกคนว่า โดยอาจสอนเฉพาะบุคคลหรือกลุ่มเด็ก ๆ ได้ ในปัจจุบันครูสอนเสริมจะใช้เวลาสอนบุคคลร่วมกับครูในชั้นเรียนมากกว่า ที่จะนำบุคคล ออกจากสถานที่สอนในห้องสอนเสริม

5. ชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ

นักเรียนเรียนในชั้นเรียนพิเศษ และเข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติมากน้อยตาม ความเหมาะสม โดยอาจเรียนร่วมในบางวิชา เช่น พลศึกษา ศิลปศึกษา คนดี-นาฏศิลป์ การงาน พื้นฐานอาชีพ จริยศึกษา คุณธรรมศึกษาพิเศษและครูปกติร่วมกันทำงาน ร่วมกันรับผิดชอบ รูปแบบนี้ จัดได้ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

6. ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ

นักเรียนเรียนในชั้นเรียนพิเศษเดี่ยวหร่วมกับเพื่อนพิการ ประมาณ 5 – 10 คน มีครูประจำชั้นเป็น ผู้สอนของทุกวิชา บุคคลจะมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับบุคคลทั่วไป เช่น การเข้าแ雷 เก้าอี้รถเข็น ทางลาด สวยงามต์ ให้วัสดุ การรับประทานอาหาร การไปที่ศูนย์ศึกษา เป็นต้น

การจัดการเรียนร่วมทั้ง 6 รูปแบบ จะจัดแบบใดขึ้นอยู่กับการพิจารณาความต้องการ จำเป็นพิเศษ (Special Needs) ร่วมกันจากหลาย ๆ ฝ่าย ได้แก่ ผู้ปกครอง ตัวบุคคล ผู้บริหาร ครู นักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 22) ได้ให้แนวคิดว่า การศึกษาพิเศษเป็นการจัดการศึกษาที่จัดให้กับทุกคนที่พิการหรือมีลักษณะพิเศษหรือผิดปกติทาง กาย สติปัญญา จิตใจ อาจจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะหรือจัดในโรงเรียนธรรมชาติ ได้ตามความ เหนี่ยวแน่น ซึ่งรวมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยกองการศึกษาพิเศษ ได้จัดโรงเรียนสำหรับ คนพิการในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา 2 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 จัดเป็นโรงเรียนประจำเฉพาะประเภทความพิการ เช่น โรงเรียนสอนเด็กตา บอด หูหนวก ปัญญาอ่อน โดยสอนด้วยแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา บางโรงเรียน สอนวิชาชีพให้แก่นักเรียนที่จะประดับนักเรียนด้าน เพื่อนำไปประกอบอาชีพ เช่น โรงเรียน โสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ สอนวิชาคหกรรม โรงเรียนเพชรบูรณ์เสถียร สอนวิชาศิลปะปฏิบัติ

รูปแบบที่ 2 จัดเรียนร่วมในโรงเรียนที่สอนปกติ

วารี ถิรราช (2545 : 16-18) ได้จัดรูปแบบการจัดการเรียนร่วมไว้ 5 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 การเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติเดี่ยว เวลา การจัดบริการสำหรับเด็กพิเศษ ลักษณะนี้ จัดให้เด็กที่มีความพิการ ไม่มากหลังจากเด็ก ได้รับการบำบัดรักษา หรือพื้นฟูสมรรถภาพ ในด้านที่จำเป็นกับสามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ ทั้งนี้อาจมีอุปกรณ์ เครื่องมือพิเศษช่วยทางด้าน การศึกษา เช่น เครื่องช่วยฟัง รวมทั้งการให้บริการแนะนำแนวแก่ครูในชั้นเรียนปกติด้วย ในกรณีเด็ก

ปัญญาเล็กเด็กที่มีความสามารถในการพิเศษเฉพาะทาง และเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถเรียนร่วมในลักษณะนี้เพียงแต่ปรับโปรแกรมการสอน และวิธีการสอนให้เหมาะสมกับสภาพความสนใจ และความสามารถของเด็กแต่ละประเภท

รูปแบบที่ 2 การเรียนร่วมในชั้นปกติโดยได้รับการบริการพิเศษ การจัดบริการโดยให้เด็กพิเศษเรียนในชั้นเรียนปกติเป็นเวลาโดยได้รับบริการค่าง ๆ เพิ่มเติม เช่น ได้รับการสอนเสริม บางวิชาจากครุการศึกษาพิเศษ เช่น ฝึกพูด ฝึกให้คุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม และการเคลื่อนไหว และโปรแกรมพิเศษของเด็กปัญญาเล็ก เป็นต้น โดยเด็กได้รับบริการเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

รูปแบบที่ 3 การเรียนในชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ จัดให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องค่อนข้างมาก รวมทั้งเด็กที่มีความสามารถสูงจนไม่สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ ควรจัดบริการพิเศษให้ เช่น กายภาพบำบัด อาชีวบำบัด การแก้ไขการพูด การฟื้นฟู ตลอดจนการเพิ่มความรู้ สำหรับเด็กที่มีความสามารถสูง เป็นต้น

รูปแบบที่ 4 การจัดโรงเรียนพิเศษ เด็กพิเศษที่มีความบกพร่องมาก และไม่สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ ครุการศึกษาพิเศษที่สอนจำเป็นต้องมีความรู้พิเศษสอนประจำในโรงเรียนพิเศษ

รูปแบบที่ 5 การจัดการศึกษาพิเศษนอกโรงเรียน คือการจัดการศึกษาพิเศษในโรงพยาบาล สถานพักรักษาพันธุ์ สถานรับเลี้ยงเด็ก และที่บ้าน เป็นต้น เป็นการจัดให้แก่เด็กพิการทางกายและสุขภาพ หรือเด็กปัญญาอ่อน

จากข้อความที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการจัดการศึกษาพิเศษเป็นการจัดการเรียนการสอนและการบริการให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ให้รับการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับสภาพร่างกาย จิตใจ และความสามารถ หลักในการจัดการศึกษาพิเศษ คือ การจัดประสบการณ์ในการเรียนการสอนให้ทุกคน ได้ประโยชน์เต็มที่ หน้าที่ของหน่วยงานที่จัดการศึกษาพิเศษ คือ การจัดหานุ俗ลักษณะ อบรมเครื่องมือพิเศษเพื่อส่งเข้าเรียน ตลอดจนการจัดหลักสูตรการสอนอย่างเหมาะสม การจัดการเรียนร่วมเป็นการรวมเด็กพิเศษไว้กับเด็กปกติ ต้องคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งการปรับตัวทางด้านสังคม เพื่อให้เด็กมีประสบการณ์ตรง สามารถพัฒนาตนเองให้ได้มากที่สุด

นโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมและเยาวชนพิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 12-21) ได้กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมและเยาวชนพิการ ไว้ดังนี้

1. นโยบายการจัดการศึกษาแบบให้เปล่า (Availability)
2. นโยบายการจัดการศึกษาที่ทุกคนเข้าถึงได้ (Accessibility)
3. นโยบายการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ (Acceptability)

4. นโยบายการศึกษาที่สามารถปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียน (Adaptability)

ขอนำเสนอรายละเอียดในแต่ละนโยบาย ดังนี้

1. นโยบายการจัดการศึกษาแบบใหม่เป็นปัจจุบัน

นโยบายที่ 1 ให้คุณพิการทุกคนมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อย 12 ปี

นโยบายที่ 2 ให้จัดบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการและครอบครัว

นโยบายที่ 3 ให้สถานศึกษาจัดให้คุณพิการได้รับบริการสนับสนุนตามที่กำหนดในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

2. นโยบายการจัดการศึกษาที่ทุกคนเข้าถึงได้

นโยบายที่ 4 ให้จัดการศึกษาให้คุณพิการเป็นพิเศษ

นโยบายที่ 5 ให้จัดการเรียนการสอนเด็กพิการในสภาพแวดล้อมที่มีจิตใจก้าวหน้าอยู่สุด

โดยให้ได้รับการพัฒนาทุกด้าน

นโยบายที่ 6 ให้นักเรียนพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกความสะดวกสื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่น ๆ ตามที่กำหนดในกฎหมายฯ

3. นโยบายการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ

นโยบายที่ 7 เมื่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 175 แห่ง มีความพร้อมให้สำนักงานการศึกษาพิเศษ โอนงานโรงเรียนและศูนย์ให้กับ สพท. โดยปรับบทบาท สศศ. เป็นผู้ให้การสนับสนุน

นโยบายที่ 8 ให้ สพฐ. ส่งเสริมการผลิต พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาพิเศษให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพทันสมัย

นโยบายที่ 9 ให้ใช้เงินกองทุนการศึกษาสำหรับคุณพิการสนับสนุนการพัฒนาครุและผู้บริหาร

4. นโยบายการศึกษาที่สามารถปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียน

นโยบายที่ 10 ให้จัดการศึกษาให้แก่คุณพิการอย่างหลากหลายรูปแบบ

นโยบายที่ 11 ให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนพิการเป็นเฉพาะบุคคล

นโยบายที่ 12 ให้จัดสอนและฝึกทักษะชีวิตให้กับนักเรียนพิการนอกเหนือจาก การสอนวิชาการ

นโยบายที่ 13 ให้มีหลักฐานเฉพาะสำหรับนักเรียนพิการระดับมาก

นโยบายที่ 14 ให้เพิ่มเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับคนพิการแต่ละประเภท

นโยบายที่ 15 ให้ปรับเนื้อหาสาระในหลักสูตรให้สอดคล้องกับนักเรียนพิการแต่ละประเภท

ในการจัดการศึกษาตามนโยบายการประกันโอกาสทางการศึกษา ได้กำหนดเป้าหมายไว้ว่าจะคุ้มครองเด็กทุกคนในความรับผิดชอบให้ได้รับบริการทางการศึกษาอย่างเสมอภาค 2 ปีและได้เรียนในระดับประถมศึกษาอย่างทั่วถึง และต่อเนื่องจนจบหลักสูตร

แนวคิดการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม

ในระบบการจัดการศึกษาแต่เดิมจะจัดรูปแบบเดียว คือ การศึกษาปกติทั่วไป ซึ่งไม่ได้คำนึงถึงเด็กพิการหรือเด็กที่ไม่สามารถเรียนรู้ได้ในระบบปกติทั่วไป แต่ต่อมานิยมกลุ่มเด็กพิการที่นักการศึกษาเห็นว่าสามารถให้การศึกษาได้ จึงได้จัดเป็นโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการให้กับกลุ่มเด็กพิการเหล่านั้น จึงมีการศึกษาพิเศษเกิดขึ้น ต่อมาได้มีการทดลองให้เด็กพิการเข้าไปเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไป และเกิดวิธีการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ซึ่งได้มีศูนย์ให้แนวคิดการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ไว้ดังนี้

华维 ธรรมจิตร (2541: 10-11) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ จะต้องเหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของเด็กแต่ละคน เพื่อให้เด็กได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ และต้องดึงดูดบุนrqากฐานของความเชื่อมั่นหรือหลักปรัชญาไว้ดังนี้

1. ทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการที่จะได้รับการบริการทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็นคนพิการหรือคนปกติ เมื่อรู้จักการศึกษาให้เด็กปกติแล้วก็ควรจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิเศษด้วย หากเด็กพิเศษไม่สามารถเรียนในโปรแกรมการศึกษาที่รู้จักให้เด็กปกติได้ ก็เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะจัดการศึกษาให้สนองต่อความต้องการของเด็กพิเศษ

2. เด็กพิเศษควรได้รับการศึกษาควบคู่ไปกับการบำบัด การฟื้นฟูสมรรถภาพทุกด้าน โดยเริ่วที่สุดในทันทีที่ทราบว่าเด็กมีความต้องการพิเศษ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียนต่อไปโดยมีพัฒนาการทุกด้านถึงขีดสูงสุด

3. การจัดการศึกษาพิเศษควรคำนึงถึงการอยู่ร่วมสังคมกับคนปกติอย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนการสอนเด็กเหล่านี้จึงควรให้เรียนร่วมกับเด็กปกติให้นำกิจกรรมที่สุดเท่าที่จะทำได้

4. การจัดการศึกษาพิเศษต้องปรับให้เหมาะสมกับสภาพความเสี่ยงเบริบของเด็กพิเศษแต่ละประเภท โดยใช้แนวการศึกษาของเด็กปกติ

5. การศึกษาพิเศษและการฟื้นฟูบำบัดทุกด้าน ควรจัดให้เป็นโปรแกรมรายบุคคลใน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางอย่าง

6. การจัดโปรแกรมการเรียนการสอนเด็กพิเศษควรเน้นที่ความสามารถของเด็กแต่ละคนให้เด็กมีโอกาสได้ประสบความสำเร็จมากกว่าที่จะคำนึงถึงความพิการหรือความบกพร่อง เพื่อให้เด็กมีความมั่นใจว่าแม่คนจะมีความบกพร่องแต่เด็กยังมีความสามารถสามารถช่วยเหลือกันหรือดีกว่าคนปกติ

7. การศึกษาพิเศษควรมุ่งให้เด็กมีความเข้าใจ ยอมรับตนเอง มีความเชื่อมั่น และมุ่งมั่นให้ช่วยคนเองได้

8. การศึกษาพิเศษควรจะทำอย่างต่อเนื่องเริ่มตั้งแต่แรกเกิดเรื่อยไป ขาดตอนไม่ได้ และควรเน้นถึงเรื่องอาชีพด้วย

เบญญา ชลธาร์นนท์ (2544) ได้ให้แนวคิดการเรียนรวมว่า มีบทบัญญัติ 10 ประการ ดังนี้

1. โอกาสที่เท่าเทียมกัน (Equal Opportunity) ทุกคนควรได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าเขาจะยากดีจน หรือพิการหรือไม่ก็ตาม

2. ความหลากหลาย (Diversity) ในมวลมนุษย์ย่อมมีความหลากหลายแตกต่างกัน จะให้เหมือนกันทุกคนไม่ได้ การให้การศึกษาจะต้องยอมรับความแตกต่างในมนุษย์ การศึกษาที่ให้จะต้องแตกต่างกันแต่ทุกคนจะต้องการพัฒนาความหลากหลาย

3. ทุกคนมีความปกติอยู่ในตัว (Normalization) ทุกคนมีความปกติอยู่ในตัวและจะต้องยอมรับความปกตินี้ ๆ ทุกคนอย่างเหมือนกัน ไม่มีใครอยาก “ผ่าเหลาผ่ากอ” ทุกคนจึงควรได้รับการศึกษาไปพร้อม ๆ กัน ห้ามให้การศึกษาแยกตามเหล่า

4. สังคมที่มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย (Multicultural Society) ในหนึ่งสังคมย่อมมีความหลากหลายวัฒนธรรม เราต้องยอมรับความหลากหลายเหล่านี้ การให้การศึกษาจะต้องคำนึงถึงความหลากหลายวัฒนธรรมในสังคม

5. ศักยภาพ (Potential) มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะ โง่ หรือฉลาดย่อมมีศักยภาพทั้งนั้น แต่ละคนมีศักยภาพไม่เท่ากันการให้การศึกษาต้องให้สนใจศักยภาพของแต่ละคน ไม่ใช่ให้การศึกษาในปริมาณที่เท่ากันคุณภาพเท่ากัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละคน

6. มนุษยนิยม (Humanism) คนเก่งคือคนที่เข้าใจมวลมนุษย์ และช่วยให้มวลมนุษย์ ดำรงอยู่ร่วมกันได้ ไม่ใช่คนเก่งแต่专业知识แต่ทำให้เกิดการแตกแยก

7. กระบวนการสังคมประกิจ (Socialization) มนุษย์เป็นสังคม เราไม่สามารถจะแยกมนุษย์ออกจากกันได้ เหตุการณ์ชาติของเขาก็ต้องมีสังคม การให้การศึกษาโดยการแยกออกไป จึงไม่สอดคล้องกับการเป็นมนุษย์

8. ความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualization) มนุษย์แต่ละคนมีลักษณะเฉพาะ ไม่เหมือนกันและไม่มีไตรเห็น การให้การศึกษาถึงแม้จะให้เรียนรวมกันไปก็ต้องการเฉพาะของแต่ละคน

9. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน (Dependency) มนุษย์เราควรจะพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งจะทำให้สังคมน่าอยู่

10. สภาวะแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด (Least Restrictive Environment) การให้การศึกษาจะต้องให้ในสภาวะที่เข้าเรียนได้ และจะต้องนำเข้าสู่สังคมปกติโดยเร็วที่สุดในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการนั้นค้องคำนึงถึงความต้องการจำเป็น ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งการจัดการศึกษาพิเศษนี้ เป็นการจัดการด้านการเรียนการสอน และการบริการให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องด้านต่างๆ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้ได้รับการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับสภาพร่างกาย จิตใจ และความสามารถ ซึ่งแท้ที่จริงแล้วหลักในการจัดการศึกษาพิเศษ ที่สำคัญก็คือ การจัดประสบการณ์ในการเรียนการสอนให้ทุกคนได้รับประโยชน์เต็มที่

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 หมวด 1 สิทธิและหน้าที่ ทางการศึกษา มาตรา 7 กำหนดว่า ให้สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่จัดการเรียนร่วม สถานศึกษา เอกชนการอุดหนุนที่จัดการการศึกษาสำหรับคนพิการ โดยเฉพาะ และศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ได้รับเงินอุดหนุนและความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากรัฐ หลักเกณฑ์และวิธีการในการรับเงินอุดหนุนและความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด มาตรา 8 กำหนดว่า ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยให้ สถาบันด้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ และต้องมีการปรับปรุงแผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศกระทรวง สถานศึกษาในทุกสังกัดและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการอาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทั้ง ในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ในรูปแบบที่หลากหลายทั้งการเรียนร่วม การจัดการศึกษา เฉพาะความพิการ รวมถึงการให้บริการพื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระ การพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การฝึกอาชีพ หรือการบริการอื่นใดให้สถานศึกษาในทุกสังกัด จัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการเทคโนโลยี สื่องานวาย ความสะดวก ต่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและ ใช้ประโยชน์ได้ให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในทุกสังกัด มีหน้าที่รับคนพิการเข้าศึกษาใน สถาบันที่ดูแลดูแล หรือจัดการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด สถานศึกษาได้ปฏิเสธ ไม่รับคนพิการเข้าศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตาม กฎหมาย ให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนผู้ดูแลคนพิการและประสานความร่วมมือ จากชุมชนหรือนักวิชาชีพเพื่อให้คนพิการ ได้รับการศึกษาทุกระดับ หรือบริการทางการศึกษาที่ สถาบันด้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ มาตรา 9 กำหนดว่า ให้รัฐจัดเงินอุดหนุน เพื่อส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง และการพัฒนาครุ บุคลากร

ทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและความสามารถในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสม และสอดคล้องกับ ความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการและสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

จากข้อความที่กล่าวมาสรุปได้ว่าแนวคิดการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม คือ เด็กที่มีความต้องการพิเศษนี้ จำเป็นจะต้องได้รับความสนใจเป็นกรณีพิเศษ รัฐควรสนับสนุนใน การดำเนินการที่ให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสได้รับการศึกษาที่เท่าเทียมกันมีสิทธิได้รับการศึกษา เช่นเดียวกับเด็กปกติและควรจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของเด็ก แต่ละคน จึงจะสามารถทำให้เด็กได้รับประโยชน์เต็มที่

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษ เรียนร่วม

การบริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแผน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ใน การปฏิบัติงาน ไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดี จะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลปะ ทุกประการ เพราะว่าการดำเนินงานต่าง ๆ ไม่ใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ช่วยงานแต่ละคน มี ความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถี่นัด และความต้องการที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ที่จะนำเอาเทคนิคไว้ และกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิด ประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

การส่งเสริมด้านการพัฒนาบุคลากร

ส่วนประกอบขององค์กรที่สำคัญที่สุด คือ ทรัพยากรบุคคล(Human Resources) เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย หรือความล้มเหลว ดังนั้น การบริหารทรัพยากรบุคคล จึงเป็นกระบวนการวางแผนนโยบาย ระบบทิบานและกรรมวิธีในการดำเนินงาน เกี่ยวกับบุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์กร เพื่อให้ได้บุคคลที่เหมาะสมและบำรุงรักษาไว้ซึ่งทรัพยากร มนุษย์ ที่มีประสิทธิภาพให้มีปริมาณเพียงพอ เพื่อให้ได้การปฏิบัติงานที่มีผลสำเร็จและบรรลุ เป้าหมาย ได้มีผู้ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากร ไว้ดังนี้

พยอม วงศ์สารศรี (2544 : 146) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากร ไว้ว่า เป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและทักษะที่คิดต่อการปฏิบัติงานที่ตนรับผิดชอบให้มีคุณภาพ ประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจแก่องค์กร โดยต้องมีการวางแผนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การปฐมนิเทศ ตลอดจนการฝึกอบรม

พัญช์พันธ์ เจริญนันท์ (2545 : 91) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากรไว้ว่า เป็นการพัฒนาองค์กรระดับบุคคล เป็นเทคนิคการพัฒนาที่นำมาใช้ให้เกิดการเดินเปล่งกับ สมาชิกในองค์กร โดยพยายามแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาทักษะการทำงาน หรือปรับหัศนคติที่บุคคล มีต่องค์กรให้ถูกต้อง มีความเข้าใจวัตถุประสงค์ขององค์กรสามารถสร้างงานให้มีคุณภาพตรงกับ ความต้องการขององค์กรได้

กมล บุพตา (2547 : 10) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากรไว้ว่า เป็นการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ เพื่อพัฒนาความสามารถและการปฏิบัติงานขององค์การที่มุ่งไปในระยะยาวเป็น การเตรียมพนักงานและผู้บริหารให้ก้าวไปพร้อมกับความเจริญก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงของ องค์การ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและก้าวขวางของเทคโนโลยี องค์การส่วนมากจึง ลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพราะเชื่อว่าจะนำไปสู่ผลผลิตที่สูงขึ้น และได้รับผลตอบแทน ที่สูงขึ้น

สาระพัสด์ มากแสตน (2549 : 8) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากรไว้ว่า เป็น การดำเนินการให้บุคลากรมีศักยภาพในการปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ กระบวนการพัฒนาบุคลากร เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะและเขตคติที่คิด การปฏิบัติงานส่งผลต่อการพัฒนาองค์กรในที่สุด

จากข้อความที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การประชุม ชี้แจงนโยบาย ใน การปฏิบัติงาน การเพิ่มเติมความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ การปรับหัศนคติ การส่งเสริมให้ครุและ บุคลากรทาง การศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง และมีวิทยฐานะที่สูงขึ้น เป็นโอกาส ให้มีส่วนร่วมในการจัดทำโครงสร้างองค์กร แล้วหาข้อมูลข่าวสารให้ครุและบุคลากรทางการ ศึกษาได้ปฏิบัติงานในหน้าที่เด่นตามศักยภาพ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น

การส่งเสริมด้านการจัดสื่อและแหล่งเรียนรู้

ในการจัดการศึกษานั้นย่อมมีสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย หน้าที่สำคัญของผู้บริหาร ก็คือ ทำอย่างไรให้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ได้มีหน่วยงาน ได้กล่าวถึงการจัด สื่อและแหล่งเรียนรู้ไว้ดังนี้

พินพพร แก้วเครื่อง (2544 : 1 ; อ้างถึงใน เกลินพร วนารสันติสุข. 2555 : 40) ได้ให้ ความหมายของสื่อและแหล่งเรียนรู้ไว้ว่า เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เป็นตัวนำความต้องการ ของครูไปสู่คุณภาพเรียนอย่างถูกต้องและรวดเร็ว เป็นผลให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตาม ทุกมุ่งหมายการเรียนการสอน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สื่อการสอน ได้นำไปใช้ในการเรียนการสอน ตลอด และยังได้รับการพัฒนาไปตามการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งก้าวหน้า

ไปไม่หยุดยั้ง นักการศึกษาเรียกชื่อการสอนด้วยชื่อต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์การสอน โสดทัศน์ปกรณ์ เทคโนโลยีการศึกษา สื่อการเรียนการสอน สื่อการศึกษา เป็นต้น

คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา (2545 : 105) ได้ให้ความหมายของสื่อและแหล่งเรียนรู้ ไว้ว่า เป็นแหล่งที่สะสานประสบการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลสามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างมีคุณภาพ ตามความสนใจ ตามศักยภาพและโอกาส ตามความสามารถโดยเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการและ เป็นทางการ

บุญเสริม รักพรา (2551 : 10) ได้ให้ความหมายของสื่อและแหล่งเรียนรู้ไว้ว่า เป็นแหล่งที่ประกอบด้วยข้อมูลทั่วสาร ความรู้และกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนการสอนที่มีรูปแบบ หลากหลาย แตกต่าง ไปจากกระบวนการเรียนการสอนที่มีครุเป็นผู้สอน เป็นการเรียนรู้ที่กำหนด เวลาเรียนยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการและความพร้อมของผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 27) ได้ให้ความหมายของสื่อและแหล่งเรียนรู้ไว้ว่า เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากข้อความที่กล่าวมาสรุปได้ว่า สื่อและแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนการจัดสร้าง ประเมินใน การผลิตสื่อ วัสดุอุปกรณ์ การส่งเสริมให้บุคลากรจัดบรรยายภาพทั้งในและนอก ห้องเรียน ให้เป็นแหล่งเรียนรู้และสนับสนุนการเรียนรู้ จัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ที่ หลากหลาย และสนับสนุนการผลิตสื่อใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน ได้อย่างเหมาะสมกับ ผู้เรียนและสนับสนุนให้ครุศึกษาค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การส่งเสริมค่านการนิเทศภายใน

การนิเทศภายในจะบรรลุผลหรือไม่นั้นผู้บริหารมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการผลักดันให้ เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนทั้งมวล เพราะการศึกษาจะก้าวหน้าหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับ การบริหารงานของผู้บริหารเป็นสำคัญ ได้มีผู้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารในการนิเทศภายในไว้ ดังนี้

สุรศักดิ์ ปากอ้อ (2545 : 26) ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในไว้ว่า การนิเทศภายใน สถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับครุในโรงเรียนในการที่จะปรับปรุง แก้ไขพัฒนาการทำงานของครุให้มีประสิทธิภาพและตั้งผลต่อคุณภาพของนักเรียน

ปรียวพร วงศ์อนุคร ใจจน (2546 : 223) ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในไว้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การนิเทศที่มีการริเริ่มและดำเนินการโดยบุคลากรภายใน

สถานศึกษา และในหลากหลายสถานศึกษาที่มีบุคลากรภายนอกเป็นวิทยากรรวมโครงการจากความหมายที่กล่าวข้างต้นการนิเทศภายในสถานศึกษาจึงมีลักษณะดังนี้คือ

1. บุคลากรภายในสถานศึกษาเป็นผู้จัดดำเนินการ และเป็นเจ้าของโครงการ จัดตามความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษานั้น

2. การดำเนินงาน กระบวนการ กิจกรรม ต่าง ๆ เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาแต่เดิม เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เพราะกระบวนการนิเทศที่จัดว่าเป็นศาสตร์ ก็เพราะกระบวนการนี้เป็นปรัชญาที่แสวงหาความจริงความรู้ และคุณค่าในสิ่ง ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา ส่วนที่ว่าเป็นศิลป์ก็ เพราะต้องอาศัยเทคนิค วิธีการและมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันผู้อื่น การติดต่อประสานงาน การสูงไว้เพื่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา

วันที่ ป. ป. ลาดโนนกษ (2550 : 38) ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในไว้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง ความพยายามของผู้เชี่ยวชาญในการที่จะเข้าไปช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และแนะนำครู-อาจารย์ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเรียนการสอนให้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร

จากข้อความที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การนิเทศภายใน หมายถึง การช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ บุคลากรเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดทำปฏิทินนิเทศภายใน โรงเรียนอย่างเป็นระบบและส่งเสริมให้ครุน้ำผลการนิเทศมาพัฒนาปรับปรุงสื่อนวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การส่งเสริมด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน

ผู้บริหารต้องจัดปัจจัยสนับสนุนให้บุคลากร ได้พัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียน แหล่งเรียนรู้ ให้มีผู้ก่อตัวถึงบทบาทของผู้บริหารในการจัดปัจจัยสนับสนุนไว้ดังนี้ คณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2543 : 4) ให้ความหมายของปัจจัยสนับสนุนไว้ว่า ปัจจัยสนับสนุน หมายถึง ปัจจัยค่าง ๆ ที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู การจัดการชั้นเรียน การให้คำปรึกษาและอิทธิพลของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนและส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนจะส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

พิทักษ์ จันทร์เจริญ และคณะ (2544 : 7) ได้ให้ความหมายของปัจจัยสนับสนุนไว้ว่า ปัจจัยสนับสนุน หมายถึง ทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอนที่เป็นปัจจัยเกื้อหนุนทุกประเภทใน การที่จะปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนในทุกระบบทของการจัดการ

สำนักงานเลขานุการสภาการศึกษา (2548 : 3) ได้ให้ความหมายของปัจจัยสนับสนุนไว้ว่า ปัจจัยสนับสนุน หมายถึง ปัจจัยการบริหารและการจัดการศึกษาที่เป็นปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพการศึกษาด้วยดี

จากข้อความที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดปัจจัยสนับสนุน หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้พัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน แหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน จัดทำหนังสือ ตำรา วารสาร ตลอดทั้งสิ่งที่เป็นอื่น ๆ เพื่อให้บุคลากรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุขในการทำงาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ดังจะน้ำเสนอ้างอิงดังต่อไปนี้

งานวิจัยในประเทศไทย

ปฎิมา จันทร (2549 : 60 - 65) ได้ศึกษาปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแก่น้ำจังหวัดสตูล ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเป็นการจัดการเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ และรับบริการที่จำเป็นจากครุกรศึกษาพิเศษกิจกรรมของนักเรียนเรียนร่วมเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ประเมินตามแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ กับความต้องการ และความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบทการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแก่น้ำ ที่มีตำแหน่งต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นด้านการเรียนการสอน พนวณแลกค่าต่างกัน

นพีรัตน์ เวียงวิทย (2549 : 138 -140) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม โรงเรียนอนุบาลเข้าส่วนกลาง สำเภาเข้าส่วนกลาง จังหวัดขอนแก่น ใช้รูปแบบ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) 2 วงรอบ กลยุทธ์ในการพัฒนาได้แก่การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน พนวณ กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ ครุผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีการเปลี่ยนแปลงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกิดทักษะในการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) และกลยุทธ์การนิเทศภายในครุผู้สอน มีการพัฒนาการเรียนการสอน ปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

สัมภาษณ์ ปลดอุดขา (2549 : 62- 64) ได้ศึกษาทักษะภาษาในการจัดทำแผนการจัดการศึกษา เนพะบุคคลของครู โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูลปีการศึกษา 2548 ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนร่วม มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคลอยู่ในระดับปานกลางและมีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการศึกษา เนพะบุคคลในระดับมาก

2. ครูผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนร่วมที่เพศต่างกันและอายุต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลไม่แตกต่างกัน

3. ครูผู้รับผิดชอบการจัดเรียนร่วมที่มีประสบการณ์ไม่ผ่านการอบรมและผ่านการอบรมมี ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

อนันต์ ขาวุฒันทร์ (2549 : 48 -49) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรการเรียนความพร้อม ของครู โรงเรียนเรียนร่วม : กรณีโรงเรียนบ้านช้าง ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรการเรียนความพร้อมของครู โรงเรียนเรียนร่วม : กรณีโรงเรียนบ้านช้างกลด สามารถเป็นพื้นฐานในการจัดการเรียนร่วมได้

2. ความรู้ของครูของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการอบรมมีความรู้แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม

3. หลักสูตรการเรียนความพร้อมของครู โรงเรียนเรียนร่วม : กรณีโรงเรียนบ้านช้าง กลด สามารถเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการเรียนความพร้อมของครู โรงเรียนเรียนร่วม : กรณีศึกษาโรงเรียนอื่น ๆ ได้

กัญญาภรณ์ วงศิริกุล (2550 : 62 - 68) ได้ศึกษาแนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนร่วม ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในสถานศึกษาบ้านพื้นฐาน ผลการจัดสภาพการจัดเรียนร่วม พนบฯ มีการจัดการเรียนร่วมในชั้นปีกตัญาที่สุด ด้านสิ่งแวดล้อมกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า โรงเรียนมี การจัดสภาพแวดล้อมตอบสนองความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ด้านบุคลากรใน โรงเรียนมีการสร้างความเข้าใจในเรื่องการจัดการเรียนร่วมแก่บุคลากรมากที่สุด ส่งเสริมสนับสนุน เขตพื้นที่โรงเรียนมีการกระตุ้นให้เกิดการสร้างเครือข่ายของครอบครัวนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษเพื่อเกิดพลัง ความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยประสบการณ์ในการสอนไม่เคยสอนมีความแตกต่างกันใน ประเด็น บุคลากรควรมีความพร้อมในการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และต้องมีการเตรียม ความพร้อมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนร่วม สำหรับแนวทางส่งเสริม

การจัดการเรียนร่วมพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าควรเชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญมาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการเรียนร่วมเพิ่มเติมแก่บุคลากรมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยระยะเวลาปัจจุบัน 0-20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป เกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนร่วมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษพบว่าไม่มีความแตกต่างในแต่ละทางสถิติ ข้อเสนอแนะภาครัฐควรขยายโอกาส การจัดการเรียนร่วมสู่สถานศึกษาอื่น ๆ

สมศักดิ์ ไชยโขด (2550 : 126) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 ผลการวิจัยพบว่า ระดับสภาพในการจัดการเรียนร่วมตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนร่วม ร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณา เป็นรายค้านพบว่ามาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการเรียนการสอนและการสอน และ มาตรฐานด้านปัจจัยพนักงาน ว่าอยู่ในระดับมาก ส่วนมาตรฐานด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนระดับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนร่วม ทั้งในภาพรวมและรายค้านทุก ๑ ค้านอยู่ในระดับน้อย

สุธิชา มนูกะสิน (2554 : บทคัดย่อ). ศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วม โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนแทนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร 4 ค้าน คือ ค้านนักเรียน ค้านสภาพแวดล้อม ค้าน กิจกรรมการเรียนการสอน และค้านเครื่องมือ จำแนกตามตำแหน่ง ภูมิการศึกษา และประสบการณ์ ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียน 24 โรง ผู้บริหาร 44 คน ครุภู่สอน 108 คน รวม 152 คน จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มโรงเรียนตัวอย่างมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วม โครงสร้างซีทอยู่ในระดับสูง โดยผลการเปรียบเทียบผู้บริหารและครุภู่สอนที่มีตำแหน่งและ ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วม โครงสร้างซีท แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผลการเปรียบเทียบผู้บริหาร และครุภู่สอนที่มีภูมิ การศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วม โครงสร้างซีทแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยต่างประเทศ

รีเดล (Riedel, 1991 : 1164) ได้ศึกษาถึงการรับรู้ของนักการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนร่วม ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในเกรด 5-9 ของโรงเรียนในรัฐเวอร์จิเนีย ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีการรับรู้ในทางบวกสูงกว่า ส่วนนักการศึกษาทั่วไปมีการรับรู้ในระดับที่ต่ำกว่า และ ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า ระดับการสนับสนุนของการบริหารทรัพยากรหรือบริการที่ได้รับการวางแผน

แผนการสอน และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอน เป็นองค์ประกอบที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนร่วม แต่นักการศึกษาเห็นว่า องค์ประกอบเหล่านี้เป็นสิ่งขัดขวางกระบวนการเรียนร่วม

เดชาัย (Desai. 1993 : 6-7) ได้ศึกษาเจกดิของผู้บริหาร โรงเรียนต่อการเรียนร่วมในรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมกับผู้บริหาร โรงเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการให้การศึกษาพิเศษกับผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่าหรือไม่มี มีเจตคติในทางบวกต่อการเรียนร่วม ไม่แตกต่างกัน และผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนร่วมระหว่าง 1-10 ปี มีเจตคติในทางบวกต่อการเรียนร่วม สูงกว่าผู้บริหารที่ไม่มีประสบการณ์

มิลเลอร์ (Miller. 2000 : Abstract) ได้ศึกษาผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในด้าน การส่งเสริมการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องอย่างรุนแรง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในการรองรับการส่งเสริมการเรียนร่วมซึ่งพิจารณา จากตัวแปรที่มีความจำเป็น การฝึกอบรม และประสบการณ์ในการบริหารงาน เปรียบเทียบกับหลัก การศึกษาเบื้องต้น การวิจัยใช้วิธีการสำรวจ โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 50 ชุด ถึงผู้บริหาร โรงเรียน โอลรอกอนและชานฟราንซิสโก ที่มีเด็กที่มีความบกพร่องเรียนร่วมในโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่สร้างความเข้าใจกับคณะทำงานเกี่ยวกับกฎหมายในการส่งเสริมการเรียนร่วม การเรียนร่วมควรได้รับงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ และควรมีแหล่งบริการสำหรับ นักเรียนที่เรียนร่วม ผู้บริหารส่วนใหญ่เชื่อว่า เด็กอหิตสติก เด็กตาบอด เด็กหูหนวกและเด็กพิการ อีน ๆ จะสามารถเดือนระดับชั้น ได้หากสามารถควบคุมอารมณ์และสภาพจิตใจที่ดี

จากการศึกษาเอกสารและการวิจัยทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศสามารถสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมเป็นการจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนในระบบเดียวกัน โดยไม่แยกว่า เป็นเด็กพิเศษหรือเด็กปกติและต้องได้รับการสนับสนุนทุกด้าน ช่วยให้เด็กพิเศษเหล่านี้สามารถ ดำรงชีวิตในสังคม ได้อย่างปกติสุข และเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับทุกคนอย่างเท่า เทียมกัน ผู้บริหารจึงควรพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถ พัฒนาสื่อและบริการ ต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ส่งผลให้เด็กพิเศษเหล่านี้ได้พัฒนาในทุกด้าน ทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้การดำเนินงานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มี ความต้องการพิเศษดำเนินไปอย่างราบรื่น ลดความลังเลกังวลของการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มี ความต้องการพิเศษต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัมย์ เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการและนำเสนอตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครุวิชาการและครุผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวนเป็น 3 ขนาด ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ร่วม 69 โรงเรียน ครุวิชาการจำนวน 69 คน และครุผู้สอนจำนวน 843 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 912 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสุ่มจากประชากร โดยใช้ตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครชีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970 : 608 ; อ้างถึงใน บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 40) ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ ครุวิชาการ 59 คน และครุผู้สอน 269 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 328 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ดังมีกระบวนการขั้นตอนดังนี้

1. แบ่งโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัมย์ เขต 1 ออกเป็นกลุ่มย่อยๆ ตามอำเภอ ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยลักษณะแบบกลุ่ม (Cluster)

2. จำแนกโรงเรียนในแต่ละอำเภอออกเป็นกลุ่มย่อยตามขนาดของโรงเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยลักษณะชั้นภูมิ (Strata)

3. สรุปโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่จากทุกอำเภอ (ยกเว้นอำเภอบ้านค่าย) ให้กระจายสัดส่วนไปตามขนาดของโรงเรียนจำนวน 56 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลาก ส่วนอำเภอบ้านค่ายเป็นอำเภอเดียวที่มีโรงเรียนขนาดกลางมีการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งสิ้นเป็น 59 โรงเรียน

4. จากโรงเรียน 59 โรงเรียน จำแนกผู้ตอบแบบสอบถามเป็นกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม ได้แก่ ครุวิชาการ และครุผู้สอน ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยลักษณะชั้นภูมิ

5. ทำการสุ่มกลุ่มทั้ง 2 กลุ่ม ให้กระจายไปตามอำเภอ และขนาดของโรงเรียนตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตาราง 3.1 - 3.3
ตาราง 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประมาณศึกษานุรัตน์ เขต 1 จำแนกตามอำเภอและขนาดของโรงเรียน

ที่	อำเภอ	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
		เด็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เด็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
1.	เมืองบุรีรัมย์	11	13	8	32	9	11	7	27
2.	สำราญมาศ	10	11	3	24	9	9	3	21
3.	ชัยนา	-	6	4	10	-	5	3	8
4.	บ้านค่าย	-	3	-	3	-	3	-	3
รวม		21	33	15	69	18	28	13	59

ตาราง 3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ครุวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครรัมย์ เขต 1 จากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอและ
ขนาดของโรงเรียน

ที่	อำเภอ	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
		เด็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เด็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
1.	เมืองบุรีรัมย์	11	13	8	32	9	11	7	27
2.	ลับปลาญมาศ	10	11	3	24	9	9	3	21
3.	ชำนี	-	6	4	10	-	5	3	8
4.	บ้านค่าน	-	3	-	3	-	3	-	3
รวม		21	33	15	69	18	28	13	59

ตาราง 3.3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ครุศูนย์สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครรัมย์ เขต 1 จากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอและขนาดของ
โรงเรียน

ที่	อำเภอ	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
		เด็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เด็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
1.	เมืองบุรีรัมย์	78	155	158	391	25	50	50	125
2.	ลับปลาญมาศ	69	130	92	291	22	42	29	93
3.	ชำนี	-	58	66	124	-	19	21	40
4.	บ้านค่าน	-	37	-	37	-	11	-	11
รวม		147	380	316	843	44	138	92	269

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้จัดสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมี
ลักษณะเป็นข้อคำถามแบบสำรวจรายการ (Checklists) จะมีคำตอบให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน □

ตัวอย่าง

1. สถานภาพค่าแห่ง

ครุวิชาการ

ครุผู้สอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating
Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มีการปฏิบัติงานมากที่สุด มีการปฏิบัติงานมาก มีการปฏิบัติงาน
ปานกลาง มีการปฏิบัติงานน้อย และมีการปฏิบัติงานน้อยที่สุด โดยแต่ละค้านมีจำนวนข้อ ดังนี้

1. ค้านการพัฒนาบุคลากรจำนวน 13 ข้อ
2. ค้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้จำนวน 12 ข้อ
3. ค้านการนิเทศภายในจำนวน 12 ข้อ
4. ค้านการจัดปัจจัยสนับสนุนจำนวน 13 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Form) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้
แสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว เกี่ยวกับบทบาทของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการ
ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร บทความและรายงานการวิจัย เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎี
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม รวมทั้งศึกษาทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม

2.2 นำข้อมูลจากการศึกษาด้านคุณภาพร่วมสร้างแบบสอบถาม แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องทางด้านเนื้อหา โครงสร้าง และภาษาแล้วแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ

2.3 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบและแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อให้ได้ค่าตามที่ครอบคลุม และตรงกับสภาพเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

2.3.1 นายวิษณุ โพธิ์ใจ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.3.2 นางพรณิชา บำรุงร์ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการประกันศึกษา ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกันศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.3.3 นายอภิชา จันพากลเชฐุ วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ และการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดคละลวด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประกันศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ วัดผล และประเมินผล

2.3.4 นางอิศรา สีทอง วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ) สาขาวิชาภาษาไทย ตำแหน่ง ครุ อันดับ ศศ. 3 โรงเรียนพระครูพิทักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานัชบุรีรัมย์ เขต 32 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.3.5 นางสาวคำขวัญ ศิรบัณฑ์ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.บ) สาขาวิชาภาษาไทย ตำแหน่ง ครุ อันดับ ศศ. 3 โรงเรียนกลันทาพิทักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานัชบุรีรัมย์ เขต 32 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.4 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบและแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง แล้วนำเสนอแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครุวิชาการและครูผู้สอนในโรงเรียน อำเภอคุเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบูรรัมย์ เขต 4 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

2.6 หาค่าอำนาจจำแนก (Discriminating Power) โดยการวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ หาค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละข้อทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หรือถ้าค่า t มีค่า 1.75 ขึ้นไปถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ผลปรากฏว่า ผ่านเกณฑ์ทั้งหมดจำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 8.533 - 15.298

2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์ในข้อ 2.6 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลfa (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาก (Cronbach) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9877 ซึ่งผ่านเกณฑ์และสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้

2.8 นำแบบสอบถามมาჯัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้จัดได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้จัดขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบูรรัมย์ ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบูรรัมย์ เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้จัดนำแบบทดสอบตามพร้อมทั้งหนังสือราชการจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 แจ้งโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบูรรัมย์ เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมกับกำหนดวันรับแบบสอบถามกลับคืน

3. ผู้จัดรวบรวมแบบสอบถามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ด้วยตนเอง ตรวจนับแบบสอบถามที่ได้รับคืนและส่วนที่ยังไม่ได้รับคืน กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในเวลาที่กำหนด ผู้จัดติดตามด้วยตนเองเพื่อให้ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด

4. ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 328 ฉบับ เก็บรวบรวมกลับคืนมาได้จำนวน
328 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อคำนึงถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ นำมาบันทึกข้อมูล
4. ประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยได้

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของคุณค่าวัยยัง วิเคราะห์ค่าวัยการแจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละ ประกอบความเรียง

4.2 การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 โดย การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การแปลความหมาย ของค่าเฉลี่ย และการจัดอันดับ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (Mean) ได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ยดังนี้
(บัญชี ศรีสะภา. 2545 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการกับครุผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและประเภทของ

โรงเรียน โดยการทดสอบค่าที่แบบกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples t-test) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

6. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการกับครุศัลย์สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟฟี่ (Scheffé)

7. ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วแยกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิธีการทดสอบค่าที่ (t – test) โดยใช้สูตรดังนี้
(ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 260)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S^2_H + S^2_L}{n}}}$$

เมื่อ	t	แทน ค่าอำนาจจำแนก
	$\bar{X}_H$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
	$\bar{X}_L$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
	S^2_H	แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
	S^2_L	แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
	n	แทน จำนวนคนในกลุ่มนี้หรือกลุ่มตัวที่นำมาวิเคราะห์

1.2 หากความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาก (Cronbach) โดยใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 261)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	k	แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	S_i^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ x แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของข้อมูล หรือคะแนน

n แทน จำนวนของข้อมูล

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร ดังนี้

(บุญชุม ศรีสะภาค. 2545 : 106)

$$S.D = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n-(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	แทน คะแนนของแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง
	$(\sum X)^2$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum X^2$	แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบค่าทีแบบกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples t-test)

เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการกับครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาปะตูมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามสภาพตำแหน่ง และประเภทของโรงเรียน โดยการทดสอบ ค่าที (t – test) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 321)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{n_1} + \frac{\sigma_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-Distribution
	$\bar{X}_1$	แทน ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 2
	σ_1^2	แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
	σ_2^2	แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2

3.2 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เพื่อ

เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาปะตูมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของ โรงเรียน โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 328)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ	F	แทน ค่าการแจกแจงของ F
	MS_B	แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_W	แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างน้อยสำคัญ แล้วจะใช้ การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟฟ์ (Scheffé) โดยใช้สูตร ดังนี้
 (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2546 : 248-249)

$$CV_d = \sqrt{(k - 1)(F^*)(MS_{within}) \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}$$

เมื่อ	k	แทน จำนวนกลุ่มในตัวอย่าง
	F^*	แทน ค่า F ที่เปิดตาราง
	MS_{within}	แทน ค่า Mean Square Within Group ที่คำนวณ ไว้แล้วในการวิเคราะห์ความแปรปรวน
	n_1, n_2	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปะตูมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ตามสัดส่วนมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์หาค่าสถิติของข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ แบ่งเป็น 7 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

**ตอนที่ 2 การศึกษานบทบทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์**

เขต 1

**ตอนที่ 3 เปรียบเทียบบทบทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์**
เขต 1 ตามความคิดเห็นของครุวิชาการ และครูผู้สอนจำแนกตามสภาพดำเนินการ

**ตอนที่ 4 เปรียบเทียบบทบทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์**
เขต 1 ตามความคิดเห็นของครุวิชาการ และครูผู้สอนจำแนกตามประเภทของโรงเรียน

**ตอนที่ 5 เปรียบเทียบบทบทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์**
เขต 1 ตามความคิดเห็นของครุวิชาการ และครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

**ตอนที่ 6 การเปรียบเทียบบทบทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัด
การเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครรัตน์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครุวิชาการ และครูผู้สอนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน**

**ตอนที่ 7 ศึกษาความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นคำแนะนำโดยเปิดของครุ
วิชาการและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์**
เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตาราง 4.1 ดังนี้

ตาราง 4.1 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามภาพจำแนง ประเภท
ของโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนตัวอย่าง	328	100.00
ครุวิชาการ	59	17.99
ครุผู้สอน	269	82.01
ประเภทของโรงเรียน		
ประถมศึกษา	164	50.00
ขยายโอกาสทางการศึกษา	164	50.00
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
ประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี	38	11.59
ประสบการณ์ 5-10 ปี	125	38.11
ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี	165	50.30
ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน		
ขนาดเล็ก	61	18.60
ขนาดกลาง	163	49.70
ขนาดใหญ่	104	31.70

จากตาราง 4.1 พนวจจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 328 คน เป็นครุวิชาการจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 17.99 และเป็นครุผู้สอนจำนวน 269 คน คิดเป็นร้อยละ 82.01 เมื่อจำแนกตามประเภทของโรงเรียน เป็นครุโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 164 คน คิดเป็น 50.00 และเป็นครุโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจำนวน 164 คน คิดเป็น 50.00 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี จำนวน 165 คน คิดเป็น 50.30 รองลงมา คือ มีประสบการณ์ 5 -10 ปีจำนวน 125 คน คิดเป็น 38.11

เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานที่มีจำนวนมากที่สุด คือ โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 49.70 รองลงมา คือ โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 104 คน คิดเป็น 31.70

ตอนที่ 2 ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ปรากฏผลดังตาราง 4.2 - 4.3 ดังนี้

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครุวิชาการและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 โดยรวมและรายค้าน

ค้าน	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ระดับการปฏิบัติ			อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
1	ด้านการพัฒนาบุคลากร	3.84	0.50	มาก	1
2	ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.77	0.52	มาก	2
3	ด้านการนิเทศภายใน	3.74	0.56	มาก	3
4	ด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน	3.70	0.56	มาก	4
รวมเฉลี่ย		3.76	0.48	มาก	

จากตาราง 4.2 พบว่าครุวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายค้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกค้าน โดยค้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมา คือ ด้าน การจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.77$) ส่วนค้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน ($\bar{X} = 3.70$)

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครุวิชาการและครูผู้สอน เกี่ยวกับ
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษ
เรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1
ด้านการพัฒนาบุคลากร โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ระดับการปฏิบัติ			อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
1	ด้านการพัฒนาบุคลากร ประชุมชี้แจงนโยบายหลักในการปฏิบัติการกิจ ให้ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อให้เกิด ความเข้าใจที่ตรงกัน	3.80	0.61	มาก	9
2	ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษามี ส่วนร่วมในการจัดทำโครงสร้างขององค์กร เพื่อ ความเป็นเอกภาพ ซึ่งจะเป็นรูปธรรม	3.78	0.63	มาก	12
3	แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำ โรงเรียน เพื่อกำหนดนโยบาย และดำเนินงาน การจัดการเรียนร่วม	3.81	0.67	มาก	7
4	มอบหมายหน้าที่ให้ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ ดำเนินการดูแลเด็กพิเศษ ได้อย่างทั่วถึง	3.82	0.75	มาก	6
5	ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรเข้าใจ และเห็น ความสำคัญของการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม	3.79	0.73	มาก	11
6	สนับสนุนให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาพัฒนา ตนเองโดยการศึกษาต่อ ฝึกอบรม สัมมนา ดูงาน	3.86	0.72	มาก	4
7	ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษามีความ กระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ และ แสวงหาข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ นอกเหนือจากที่ ได้รับจากหน่วยงาน	3.89	0.66	มาก	3

ตาราง 4.3 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ระดับการปฏิบัติ			อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
	ด้านการพัฒนาบุคลากร (ต่อ)				
8	ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติงานเด่นตามศักยภาพ โดยยึดมั่นใน ระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อุปกรณ์มาตรฐาน วิชาชีพ	3.95	0.63	มาก	1
9	ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติงานเด่นตามศักยภาพ ความสามารถ และความสนใจของคนเอง ได้อย่างมีคุณภาพ	3.92	0.66	มาก	2
10	ส่งเสริมให้ครุหัวใจ และครุการศึกษาพิเศษมี การปรึกษากัน และทำงานร่วมกันเป็นทีม	3.78	0.74	มาก	12
11	ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ สามารถผลิตสื่อ สื่องอ่านวายความสะคลวก และ บริการทางการศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสม กับความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษ	3.81	0.72	มาก	7
12	สนับสนุนให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้ สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ที่มีความต้องการพิเศษ	3.80	0.70	มาก	9
13	ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา จัดทำเอกสารหลักฐานการนิเทศกำกับติดตาม ในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม	3.85	0.62	มาก	5
รวมเฉลี่ย		3.84	0.50	มาก	

จากตาราง 4.3 พบว่า ครุวิชาการ และครุผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ด้านการพัฒนาบุคลากร โดยรวมนี้ การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 8 ส่งเสริมให้ครุ และบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเด่นตามศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมาคือ ข้อ 9 ส่งเสริมให้ครุ และบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเด่นตามศักยภาพ ความสามารถ และความสนใจ ของตนเอง ได้อย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.92$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 2 ส่งเสริมให้ครุและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำโครงสร้างขององค์กร เพื่อความเป็นเอกภาพ ซึ่งเจน เป็นรูปธรรม และข้อ 10 ส่งเสริมให้ครุหัวใจไปและครุการศึกษาเพิ่มมีการบูรณาภิการ และทำงานร่วมกันเป็นทีม ($\bar{X} = 3.78$)

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครุวิชาการและครุผู้สอน เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษ เรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ระดับการปฏิบัติ			อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
14	ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ วางแผนการจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อ การเรียนรู้	3.75	0.68	มาก	8
15	จัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ วัสดุอุปกรณ์ที่ทำให้ครุมีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้	3.76	0.63	มาก	7
16	จัดให้มีคอมพิวเตอร์ และเครื่องเข้าข้อมูล สำหรับครุเพื่อทำการสืบค้นข้อมูล	3.80	0.68	มาก	3

ตาราง 4.4 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ระดับการปฏิบัติ			อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
17	ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ (ต่อ) จัดระบบสารสนเทศการเรียนรู้และเครือข่าย การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษา และในชุมชน	3.77	0.66	มาก	6
18	ส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศทั้งใน และนอก ห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มี ความต้องการพิเศษ	3.82	0.65	มาก	2
19	ส่งเสริมให้ครูนำนักเรียนไปเรียนรู้จากแหล่ง เรียนรู้ภายในและภายนอกห้องสอนที่เหมาะสม กับวัยผู้เรียน	3.85	0.64	มาก	1
20	ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้เด็กปกตได้ทำกิจกรรมร่วมกับ เด็กพิเศษอย่างหลากหลาย	3.71	0.69	มาก	12
21	ส่งเสริมให้ครูจัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ใน การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล ความก้าวหน้าของนักเรียนให้มีความเหมาะสม กับนักเรียนแต่ละประเภท	3.72	0.68	มาก	11
22	ส่งเสริมให้ครูจัดมุมแสดงผลงานที่เกิดจาก การใช้สื่อนวัตกรรมการเรียนรู้	3.73	0.67	มาก	10
23	ส่งเสริมให้ครูมีสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยใน การจัดการเรียนรู้	3.80	0.67	มาก	3

ตาราง 4.4 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ระดับการปฏิบัติ			อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
24	ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ (ต่อ) ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาในเรื่องการใช้ เครื่องมือ สื่อ และอุปกรณ์เสริมต่าง ๆ	3.80	0.66	มาก	3
25	สนับสนุนเอกสาร หลักสูตร คู่มือครุสำหรับ การจัดการเรียนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.75	0.69	มาก	8
รวมเฉลี่ย		3.77	0.52	มาก	

จากตาราง 4.4 พบว่า ครุวิชาการ และครุผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 19 ส่งเสริมให้ครุนำนักเรียนไปเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายใน และภายนอกห้องดื่นที่เหมาะสมสนับสนุนผู้เรียน ($\bar{X} = 3.85$) รองลงมาคือ ข้อ 18 ส่งเสริมให้ครุชัดบรรยายทั้งใน และนอกห้องเรียนให้อื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{X} = 3.82$) ล้วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 20 ส่งเสริมให้ครุผลิตสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กปกติได้ทำกิจกรรมร่วมกับเด็กพิเศษอย่างหลากหลาย ($\bar{X} = 3.71$)

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูวิชาการและครูผู้สอน เกี่ยวกับ
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษ
เรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัมย์ เขต 1
ด้านการนิเทศภายใน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ระดับการปฏิบัติ			อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
26	ด้านการนิเทศภายใน วิเคราะห์ปัญหาความต้องการของครูใน การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	3.67	0.66	มาก	12
27	มีการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ และ การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบที่เหมาะสมกับ สถานศึกษา	3.70	0.65	มาก	10
28	จัดทำปฏิทินการนิเทศภายในโรงเรียนอย่าง เป็นระบบและต่อเนื่อง	3.70	0.71	มาก	10
29	กำหนดแนวทางปฏิบัติและนโยบายเกี่ยวกับ การนิเทศภายในอย่างชัดเจน	3.74	0.69	มาก	6
30	แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในของ สถานศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม	3.71	0.71	มาก	9
31	นิเทศภายในสอดคล้องกับสภาพบริบทปัจจุบัน และความต้องการของโรงเรียน	3.75	0.67	มาก	4
32	ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา ความรู้ ความสามารถในการนิเทศภายในอย่าง เป็นระบบ	3.73	0.65	มาก	8
33	ส่งเสริมให้มีการจัดทำเอกสารหลักฐาน การนิเทศกำกับติดตามในสถานศึกษาอย่างเป็น รูปธรรม	3.78	0.64	มาก	2

ตาราง 4.5 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ระดับการปฏิบัติ			อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
	ด้านการนิเทศภายใน (ต่อ)				
34	ส่งเสริมครุน้ำผลนิเทศมาพัฒนา และปรับปรุง สื่อ-on วัสดุรวมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.74	0.66	มาก	6
35	ส่งเสริมให้ครุยอนรับผลการนิเทศซึ่งกัน และ กัน	3.78	0.70	มาก	2
36	ประชุมปรึกษาหารือ สรุปการประเมินผล การนิเทศภายใน	3.82	0.65	มาก	1
37	นำผลสรุปจากการประเมินผลการนิเทศภายใน ไปใช้ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้	3.75	0.64	มาก	4
รวมเฉลี่ย		3.74	0.56	มาก	

จากตาราง 4.5 พบว่า ครุวิชาการ และครุผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ โดยรวมมีการปฏิบัติต่ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 36 ประชุมปรึกษาหารือ สรุปการประเมินผลการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 3.82$) รองลงมา คือ ข้อ 33 ส่งเสริมให้มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการนิเทศกำกับติดตามในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม และข้อ 35 ส่งเสริมให้ครุยอนรับผลการนิเทศซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 3.78$) หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 26 วิเคราะห์ปัญหาความต้องการของครุในการจัดการเรียนรู้ ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.67$)

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูวิชาการและครูผู้สอน เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษ เรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ด้านการปัจจัยสนับสนุน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ระดับการปฏิบัติ			อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
38	ด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำหลักสูตรที่มีรายวิชาสาระเพิ่มเติมที่หลากหลายตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของเด็กพิเศษ	3.71	0.67	มาก	5
39	ปรับสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้อืดต่อสภาพความบกพร่องของเด็กพิเศษแต่ละประเภท	3.73	0.66	มาก	3
40	สร้างบรรยายกาศของการยอมรับเด็กพิเศษให้ครูนักเรียน แม่ค้า ภารโรงฯ ฯลฯ รับรู้และร่วมมือกันช่วยเหลือดูแลอย่างถูกวิธี	3.70	0.66	มาก	7
41	ส่งเสริมการจัดห้องสมุดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนของรู้เด็กพิเศษ	3.69	0.69	มาก	8
42	จัดให้มีห้องเสริมวิชาการ หรือห้องเรียนสอนเสริมให้กับเด็กพิเศษ	3.62	0.71	มาก	13
43	จัดหาหนังสือ ตัวรา วารสาร เอกสารวิชาชีพให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าอย่างหลากหลาย	3.67	0.69	มาก	11
44	ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	3.77	0.63	มาก	1
45	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำการวิจัย	3.76	0.64	มาก	2

ตาราง 4.6 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ระดับการปฏิบัติ			อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
	ด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน (ต่อ)				
46	จัดให้เด็กพิเศษได้เข้าเรียนร่วมในห้องเรียนร่วมโดยคำนึงถึงความบกพร่องของแต่ละบุคคล	3.72	0.66	มาก	4
47	จัดสร้างประมาณเพื่อใช้ในการจัดการเรียนร่วม	3.66	0.64	มาก	12
48	จัดให้มีการสอนทักษะการช่วยเหลือเบื้องต้นให้กับเด็กปกติเพื่อค่อยช่วยเหลือเด็กพิเศษ	3.68	0.67	มาก	9
49	จัดให้ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้าอบรมสัมมนาในการจัดการศึกษาพิเศษ	3.68	0.69	มาก	9
50	มีการเพิ่มเติมอำนวยความสะดวกทางการศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	3.71	0.63	มาก	5
รวมเฉลี่ย		3.70	0.56	มาก	

จากตาราง 4.6 พบว่า ครุวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 44 ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.77$) รองลงมาคือ ข้อ 45 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำการวิจัย ($\bar{X} = 3.76$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 42 จัดให้มีห้องเสริมวิชาการ หรือห้องเรียนสอนเสริมให้กับเด็กพิเศษ ($\bar{X} = 3.62$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัมย์เขต 1 ตามความคิดเห็นของครุวิชาการ และครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพด้านหนัง ตาราง 4.7 ดังนี้

ตาราง 4.7 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัมย์เขต 1 จำแนกตามสถานภาพด้านหนัง โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ครุวิชาการ		ครูผู้สอน		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ค้านการพัฒนานุคคลากร	3.96	0.43	3.81	0.51	2.06*
2	ค้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.89	0.46	3.75	0.53	1.98*
3	ค้านการนิเทศภายใน	3.84	0.48	3.71	0.57	1.54
4	ค้านการจัดปัจจัยสนับสนุน	3.78	0.36	3.68	0.59	1.22
รวมเฉลี่ย		3.87	0.36	3.74	0.50	1.89

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.7 พบว่า ครุวิชาการ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัมย์เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัมย์เขต 1 โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการพัฒนานุคคลากร และด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ฯ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครุวิชาการ และครูผู้สอนจำแนกตามประเภทของโรงเรียน ประกอบด้วยตาราง 4.8 ดังนี้

ตาราง 4.8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ฯ เขต 1 จำแนกตามประเภทของ โรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ประเมินศึกษา		ขยายโอกาสทาง การศึกษา		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านการพัฒนาบุคลากร	3.86	0.46	3.81	0.54	0.67
2	ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.80	0.50	3.75	0.54	0.94
3	ด้านการนิเทศภายใน	3.78	0.55	3.70	0.56	1.45
4	ด้านการจัดป้องขั้นสนับสนุน	3.75	0.55	3.65	0.57	1.70
รวมเฉลี่ย		3.80	0.46	3.73	0.49	1.36

จากการ 4.8 พบว่า ครุวิชาการ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครรัตน์ฯ เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ฯ เขต 1 โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างเช่นเดียวกัน

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครุวิชาการ และครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ปรากฏผลดังตาราง 4.9 ดังนี้

ตาราง 4.9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตัวแปร	บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	น้อยกว่า 5 ปี		5-10 ปี		มากกว่า 10 ปี		F
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ค้านการพัฒนาบุคลากร	4.03	0.53	3.80	0.43	3.83	0.54	3.49*
2	ค้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.97	0.47	3.74	0.43	3.75	0.59	3.38*
3	ค้านการนิเทศภายใน	3.98	0.46	3.71	0.41	3.71	0.66	4.21*
4	ค้านการจัดปัจจัยสนับสนุน	3.94	0.65	3.70	0.44	3.65	0.61	4.18*
รวมเฉลี่ย		3.98	0.46	3.73	0.36	3.73	0.55	3.82*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.9 พบว่า ครุวิชาการ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 โดยรวมแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของแซฟเฟ่ ปรากฏผลดังตาราง 4.10 - 4.14 ดังนี้

ตาราง 4.10 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการ และครูผู้สอน เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 โดยรวม เป็นรายคู่

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	$\bar{x}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
น้อยกว่า 5 ปี	3.98	-	0.25*	0.25*
5-10 ปี	3.73		-	0.00
มากกว่า 10 ปี	3.73			-

จากตาราง 4.10 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยรวม พบว่า ครุวิชาการ และ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี กับประสบการณ์ 5-10 ปี และที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปีกับประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีค่านเฉลี่ยสูงสุด ล้วนคู่อื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.11 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการ และครุผู้สอน เกี่ยวกับบทบาทของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบูรีรัมย์ เขต 1
ด้านการพัฒนาบุคลากร เป็นรายคู่

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	$\bar{x}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
น้อยกว่า 5 ปี	4.03	-	0.23*	0.20*
5-10 ปี	3.80		-	0.03
มากกว่า 10 ปี	3.83			-

จากตาราง 4.11 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้านการพัฒนาบุคลากร พนว่า
ครุวิชาการ และครุผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบูรีรัมย์ เขต 1 ที่มี
ประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี กับประสบการณ์ 5-10 ปี และที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปีกับ
ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
โดยความคิดเห็นของครุที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีค่าแผลลี่สูงสุด ต่ำนคู่อื่นมีความคิดเห็น
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.12 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการ และครูผู้สอน เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1
ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ เป็นรายคู่

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	$\bar{x}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
น้อยกว่า 5 ปี	3.97	-	0.23*	0.22*
5-10 ปี	3.74	-	-	0.01
มากกว่า 10 ปี	3.75	-	-	-

จากตาราง 4.12 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ พนว่า ครุวิชาการ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี กับประสบการณ์ 5-10 ปี และที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี กับประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความคิดเห็นของครุที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนคู่อื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.13 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการ และครุผู้สอน เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์เขต 1
ด้านการนิเทศภายใน เป็นรายคู่

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	$\bar{x}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
น้อยกว่า 5 ปี	3.98	-	0.27*	0.27*
5-10 ปี	3.71		-	0.00
มากกว่า 10 ปี	3.71			-

จากตาราง 4.13 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้านการนิเทศภายใน พนวจ ครุวิชาการ และครุผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์เขต 1 ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี กับประสบการณ์ 5-10 ปี และที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปีกับประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความคิดเห็นของครุที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนคู่อื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.14 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการ และครุผู้สอน เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัมย์ เชต 1
ด้านการปัจจัยสนับสนุน

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	$\bar{x}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
น้อยกว่า 5 ปี	3.94	-	0.21*	0.21*
5-10 ปี	3.73	-	-	0.00
มากกว่า 10 ปี	3.73	-	-	-

จากตาราง 4.14 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้านการปัจจัยสนับสนุน พบว่า ครุวิชาการ และครุผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัมย์ เชต 1 ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี กับประสบการณ์ 5-10 ปี และที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปีกับ ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความคิดเห็นของครุที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนครุอื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 6 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครุวิชาการ และครูผู้สอนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ประกอบดังตาราง 4.10 ดังนี้

ตาราง 4.15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 จำแนกตามขนาด ของโรงเรียน

ด้าน	บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		F
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
1	ค้านการพัฒนาบุคลากร	3.86	0.48	3.83	0.48	3.83	0.48	0.12
2	ค้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.80	0.49	3.77	0.53	3.77	0.53	0.09
3	ค้านการนิเทศภายใน	3.77	0.58	3.72	0.55	3.72	0.55	0.22
4	ค้านการจัดงบประมาณ สนับสนุน	3.76	0.48	3.69	0.56	3.69	0.56	0.46
รวมเฉลี่ย		3.80	0.45	3.75	0.47	3.76	0.51	0.22

จากตาราง 4.15 พนวจว่า ครุวิชาการ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างเช่นเดียวกัน

ตอนที่ 7 สรุปความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นคำาณปลายเปิดของครูวิชาการและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัฐฯ เขต 1 ปรากฏผลดังตาราง 4.16 - 4.19 ดังนี้

ตาราง 4.16 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของ

ผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัฐฯ เขต 1

ด้านการพัฒนาบุคลากร

ข้อ	ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ	จำนวน (n = 86)	ร้อยละ (100)
1	ควรจัดครูผู้สอนเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่องทุกรังสีที่มี การอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม	27	31.40
2	ควรจัดคนให้ตรงกับงานและความสามารถของแต่ละบุคคล	22	25.58
3	ควรมีการประชุมวางแผนในการจัดอบรมและจัดทำแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล	11	12.79
4	มีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้	10	11.63
5	ครูที่ได้รับการอบรมไม่ได้นำความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดกับผู้เรียน เนื่องจากไม่สอดรับกับชั้นเรียนร่วมเพื่อให้ครูได้ดูแลห้องเด็ก พิเศษเรียนร่วมในรูปแบบของคณะกรรมการระดับกลุ่ม โรงเรียน จนถึงระดับเขตพื้นที่การศึกษา	9	10.46
6	ควรจัดให้มีครูที่เดินทางช่วยในชั้นเรียนร่วมเพื่อให้ครูได้ดูแลห้องเด็ก พิเศษและเด็กพิเศษอย่างทั่วถึง	6	6.98
7	ควรมีการสร้างเครือข่ายบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก พิเศษเรียนร่วมในรูปแบบของคณะกรรมการระดับกลุ่ม โรงเรียน จนถึงระดับเขตพื้นที่การศึกษา	1	1.16

จากตาราง 4.16 พนบว่า ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของครูวิชาการ และครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับ

เด็กพิเศษเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ดำเนินการพัฒนาบุคลากร ที่มีผู้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ควรจัดครุภัณฑ์สอนเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่องทุกครั้งที่มีการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมคิดเป็นร้อยละ 31.40 รองลงมา คือ ควรจัดคนให้ตรงกับงานและความสามารถของแต่ละบุคคล (ร้อยละ 25.58) และควรมีการประชุมวางแผนในการจัดอบรมและจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (ร้อยละ 12.79) ตามลำดับ

ตาราง 4.17 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของ

ผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ค้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้

ข้อ	ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ	จำนวน (n = 68)	ร้อยละ (100)
1	ควรมีการจัดสื่อให้หลากหลายและจัดให้มีการประเมินผลการใช้สื่อทุกครั้งเพื่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนยิ่งขึ้น	20	29.41
2	สื่อจากชุมชนมีน้อยและไม่มีความหลากหลายสามารถใช้ได้บางวิชาน่าเสียดาย	15	22.06
3	ควรผลิตสื่ออย่างต่อเนื่อง และทันสมัย	14	20.59
4	ควรนำเด็กพิเศษออกไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ให้มากขึ้น	9	13.24
5	ยังขาดสื่อที่เป็นรูปธรรม	8	11.76
6	ควรมีการจัดซื้อสื่อที่ใช้ได้จริงไม่ซื้อตามผลตอบแทนที่ได้จากตัวแทนจำหน่าย	2	2.94

จากตาราง 4.17 พนบว่า ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของครุวิชาการและครุภัณฑ์สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่มีผู้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ความมีการจัดสื่อให้หลากหลายและจัดให้มีการประเมินผลการใช้สื่อทุกครั้งเพื่อให้เกิด การพัฒนาการเรียน การสอนยิ่งขึ้น (ร้อยละ 29.41) รองลงมา คือ สื่อจากชุมชนมีน้อยและไม่มี ความหลากหลายสามารถใช้ได้บางวิชาเท่านั้น (ร้อยละ 22.06) และการผลิตสื่อยังต่อเนื่อง และทันสมัย (ร้อยละ 20.59) ตามลำดับ

ตาราง 4.18 จำนวนร้อยละของความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ด้านการนิเทศภายใน

ข้อ	ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ	จำนวน (n = 56)	ร้อยละ (100)
1	ความมีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และนิเทศตามสภาพจริง	31	55.36
2	ควรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในเพื่อเป็น แนวทางในการปฏิบัติที่ตรงกัน	10	17.86
3	เมื่อนิเทศแล้วผู้บริหารควรให้คำแนะนำและเป็นที่พึ่งของบุคลากร ให้มากขึ้น	9	16.07
4	การนิเทศไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ทำให้บางครั้งเป็นการนิเทศ บน โต๊ะทำงาน และทำตามครั้งที่ผ่านมาเท่านั้น	6	10.71

จากตาราง 4.18 พบว่า ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของครูวิชาการ และครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ด้านการนิเทศภายใน ที่มีผู้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ความมี การนิเทศอย่างต่อเนื่อง และนิเทศตามสภาพจริง (ร้อยละ 55.36) รองลงมา คือ ควรให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ตรงกัน (ร้อยละ 17.86) และเมื่อนิเทศแล้วผู้บริหารควรให้คำแนะนำและเป็นที่พึ่งของบุคลากรให้มากขึ้น (ร้อยละ 16.07) ตามลำดับ

ตาราง 4.19 จำนวนร้อยละของความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร
สถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ด้านการจัดปัจจัย
สนับสนุน

ข้อ	ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ	จำนวน (n = 59)	ร้อยละ (100)
1	ควรจัดงบประมาณให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้	37	62.71
2	ควรมีการระดมทุนเพื่อหางบประมาณมาใช้ในการส่งเสริมการ เรียนรู้	12	20.34
3	ควรจัดสรรงบประมาณอย่างเท่าเทียมกัน	10	16.95

จากตาราง 4.19 พนวณ ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของครุวิชาการ
และครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับ
เด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1
ด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน ที่มีผู้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะมากที่สุด ได้แก่ การจัด
งบประมาณให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ (ร้อยละ 62.71) รองลงมา คือ ควรมีการระดมทุนเพื่อ
หางบประมาณมาใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ (ร้อยละ 20.34) และการจัดสรรงบประมาณอย่างเท่า
เทียมกัน (ร้อยละ 16.95) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทบทวนผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ความน่าสนใจของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
  - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความน่าสนใจของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทบทวนผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการ และครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง ประเภทของโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครุวิชาการ และครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมแตกต่างกัน
2. ครุวิชาการ และครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา และขยายโอกาสทางการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมแตกต่างกัน
3. ครุวิชาการ และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้วยกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมแตกต่างกัน
4. ครุวิชาการ และครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากร ได้แก่ ครุวิชาการและครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 69 คน และครูผู้สอนจำนวน 843 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 912 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของการกำหนดคุณลักษณะของตัวอย่างของเครื่องซึ่งแลมอร์แกน ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ ครุวิชาการจำนวน 59 คน ครูผู้สอนจำนวน 269 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 328 คน แล้วทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 3 ลักษณะ ได้แก่ แบบสำรวจรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิด โดยได้รับคำปรึกษาจากที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือ เป็นการหา

ความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ เมื่อได้เครื่องมือฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้ว จึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครุวิชาการและครุผู้สอนในโรงเรียนอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 4 จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามตาม ผลปรากฏว่าแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกรายชื่อระหว่าง $8.533 - 15.298$ และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9877 ซึ่งถือว่ามีค่าสูงและผ่านเกณฑ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากนักศึกษาลัจลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัตน์ ส่งถึงผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบทดสอบตามพร้อมทั้งหนังสือราชการผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 แจ้งโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมกับกำหนดควันรับแบบสอบถาม กลับคืน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ด้วย ตนเอง ตรวจนับแบบสอบถามที่ได้รับคืนและส่วนที่ยังไม่ได้รับคืน กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืน กากในเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยติดตามด้วยตนเอง ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 328 ฉบับ เก็บรวบรวมกลับคืนมาได้จำนวน 328 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อค้านินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปและใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแยกแยะความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละประกอบความเรียง

4.2 ศึกษานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยและการจัดอันดับ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการกับครุผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และประเภทของโรงเรียน โดยการทดสอบค่าที่แบบกอุ่นที่เป็นอิสระต่อกัน

4.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการกับครุผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟไฟ

4.5 สรุปความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่เป็นคำแนะนำโดยป้ายปีด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยจัดค่าตอบเข้าประเด็นเดียวกัน และแยกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร รองลงมา คือ ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดป้องกันสนับสนุน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการ และครุผู้สอน เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พนวจ
ครุวิชาการ และครูผู้สอนมีความคิดเห็นทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการ และครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน พนวจ
ความคิดเห็นทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการ และครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
พนวจ มีความคิดเห็นทั้งโดยรวมและรายด้าน ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05

5. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครุวิชาการ และครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พนวจ
มีความคิดเห็นทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

6. ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของครุวิชาการและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาท
ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ที่มีศูนย์แสดงความคิดเห็น หรือ
ข้อเสนอแนะจำนวนมากที่สุด ได้แก่

6.1 ค้านการพัฒนาบุคลากร ประเด็นที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุด คือ การจัดครุผู้สอนเข้า
รับการอบรมอย่างต่อเนื่องทุกครั้งที่มีการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม รองลงมา คือ จัดคนให้
ตรงกับงานและความสามารถของแต่ละบุคคล

6.2 ค้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ประเด็นที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุด คือ การมี
การจัดสื่อให้หลากหลายและจัดให้มีการประเมินผลการใช้สื่อทุกครั้งเพื่อให้เกิดการพัฒนา
การเรียนการสอนยิ่งขึ้น รองลงมา คือ สื่อจากชุมชนมีน้อยและไม่มีความหลากหลายสามารถใช้ได้
บางวิชาเท่านั้น

6.3 ด้านการนิเทศภายใน ประเด็นที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุด คือ ควรมีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และนิเทศตามสภาพจริง รองลงมา คือ ควรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายใน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ตรงกัน

6.4 ด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน ประเด็นที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุด คือ การจัดงบประมาณให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ควรมีการระดมทุนเพื่อทางบประมาณมาใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้

อภิปรายผล

จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัฐบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผลได้ดังนี้

- จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัฐบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเข้าใจและให้ความสำคัญต่อการส่งเสริม การจัดการเรียนร่วม ตลอดถึงกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 กำหนดว่า การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอ กันในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ไม่ น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และวรรณส่อง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สถาปัญญา อารมณ์ ตั้งแต่ การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือนิร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือ ไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาส ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรณส่อง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิด หรือพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วม ได้มีการปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตลอดถึงกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2543 : 22) ได้กล่าวถึงแนวคิดใน

การพัฒนาบุคลากร ไว้ว่า การพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นระบบสอดคล้องกับความต้องการพัฒนาของครู สถานศึกษา และหน่วยงานการพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษาควรมีเป้าหมายสำคัญที่ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริม และสนับสนุนครูให้สามารถนำหลักสูตรการศึกษาขึ้นพื้นฐานไปสู่การปฏิบัติจริงในห้องเรียนจนบังเกิดผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเสริมสร้างประสบการณ์วิชาชีพให้แก่ครู และการพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความรู้ และทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานการเสริมแรงในเวลาและโอกาสที่เหมาะสม การสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ทำให้ครูเห็นคุณค่าและความสำคัญของตนเอง ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาตนเอง และพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ปริyaพร วงศ์อนุตร โรงน (2543 : 12) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีบทบาทเป็นผู้นำทิศทาง เป็นผู้กำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อเป็นไปตามจุดหมายของสถานศึกษา เป็นผู้กระตุ้นความเป็นผู้นำ เป็นนักวางแผน เป็นผู้วางแผนทั้งในระยะสั้น และระยะยาวร่วมกับคณะกรรมการของโรงเรียน กำหนดโครงสร้างการบริหารงานในโรงเรียนเป็นผู้จัดการเปลี่ยนแปลง และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การซูจูในการเปลี่ยนแปลง ผู้ประสานงาน เป็นผู้บริหารการเรียนการสอน และเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ ดังนั้น ผู้บริหารต้องส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อและใช้เทคโนโลยีที่หลากหลาย และมีคุณภาพ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานุรัตน์ เขต 1 พนว่า

2.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานุรัตน์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครุวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามสภาพตำแหน่ง พนว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่เกี่ยวข้องที่รับผิดชอบการจัดการเรียนร่วมที่มีตำแหน่งต่างกันมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนร่วมที่ตรงกัน มีเจตคติที่ดีในการจัดการเรียนร่วม สอดคล้องกับแนวคิดของ ศักดิ์ไชย สุรกิจบรรพ (2545 : 138) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า ภาวะความพร้อม

ทางจิตที่เกี่ยวข้องกับความคิดความรู้สึกและแนวโน้ม ของพฤติกรรมบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ และสถานการณ์ต่าง ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งและสภาวะความพร้อมทางจิตนี้ จะต้องอยู่นาน พอสมควร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนค่านั้น ๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในด้านการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของครู และบุคลากรทางการศึกษาเพราครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการส่งเสริมการ จัดการเรียนรู้ สนับสนุนให้พัฒนาตนเอง โดยการศึกษาต่อ ฝึกอบรม สนับสนุน ดูงาน ให้โอกาสเข้าร่วมกิจกรรม การพัฒนางานรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการทำงานเป็นทีม และงานที่ได้รับมอบหมาย ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานวิชาชีพ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ ด้านการจัดการ สื่อและแหล่งเรียนรู้ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก พิเศษเรียนร่วม การทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การผลิตสื่อที่ทันสมัย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะ สำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน รวมถึงปฏิรูปเทคโนโลยี การจัดปัจจัยสนับสนุน งบประมาณเพื่อ การศึกษา สื่อและเทคโนโลยีในรูปแบบที่หลากหลายที่มีคุณภาพและจัดการศึกษามุ่งเน้นให้มีการ ยกระดับคุณภาพของการศึกษาให้สูงขึ้น ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธิดา มูลทะสิน (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วม โครงสร้างซึ่งของโรงเรียนแก่น้ำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า บุคลากร ของโรงเรียนแก่น้ำจัดการเรียนร่วม โครงสร้างซึ่งที่มีตำแหน่งต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็น ตามการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการบริหารจัดการเรียนร่วม โครงสร้างซึ่ง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครุวิชาการ และครุผู้สอน จำแนกประเภทของโรงเรียน และขนาดของ โรงเรียน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ต้องมีคณะกรรมการที่มีความรับผิดชอบที่สูงกว่าเด็กทุกคน

ข้อมูลสามารถเรียนด้วยกันโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่าง โดยที่โรงเรียนต้องจัดสภาพแวดล้อม และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองค่าความต้องการของเด็กพิเศษ ตลอดถึงกับทฤษฎีของมาสโลว์ ว่า ด้วยการจัดอันดับขั้นของความต้องการของมนุษย์ (Maslow – Hierarchy of needs) เป็นเรื่อง แรงจูงใจแบ่งความต้องการของมนุษย์ตั้งแต่ความต้องการด้านกายภาพ ความต้องการด้านความ ปลดปล่อยความต้องการด้านสังคม ความต้องการด้านการเคารพ นับถือ และประการสุดท้าย คือ การบรรลุศักยภาพของตนเอง (Self Actualization) คือมีโอกาสได้พัฒนาตนเองถึงขั้นสูงสุดจาก การทำงาน แต่ความต้องการเหล่านี้ต้องได้รับการสนับสนุนตามลำดับขั้นมุ่งจัดการเรียนรู้ที่ บูรณาการการจัดการเรียนร่วมเป็นวิธีที่มีประสิทธิผลที่สุดสำหรับสร้างความเป็นอันหนึ่งอัน เดียวกันระหว่างเด็กปกติ และเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ดังนั้นผู้บริหาร และบุคลากรทุกคน ต้องมี ส่วนร่วมใน การวางแผนการดำเนินงาน มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กพิเศษ เรียนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้อำนวยการสูงสุดในสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดคริสต์ทศวรรษ พันธกิจ นโยบาย แนวทางการดำเนินงาน โดยมีครุวิชาการ ครุผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาเป็น ผู้ปฏิบัติตามนโยบายที่วางไว้และการจัดการศึกษามีการพัฒนาทั้งระบบ ดังนั้นประเภทของโรงเรียน และขนาดของโรงเรียนจึงไม่ส่งผลต่อการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม

2.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตาม ความคิดเห็นของครุวิชาการ และครุผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีประสบการณ์ใน การปฏิบัติงานมากกว่าอยู่บนทราบถึงปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกค้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมนั้นนอกจาก ผู้บริหาร และครุต้องมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมแล้ว ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานก็ เป็นสิ่งสำคัญในการที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ผู้บริหารจึงควร ส่งเสริม สนับสนุนให้ครุ และบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดถึงกับ แนวคิดของ สมเดช แก้วหล้า (2547 : 8) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรในในองค์การให้เกิดความรู้ความสามารถ ทักษะ ความเข้าใจ มีทักษะคิดที่คือ การปฏิบัติงาน สามารถนำความรู้ไปปรับปรุงและพัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพส่งผลต่อ

การพัฒนาองค์การอย่างสูงสุด นอกจากนี้กระบวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม พนวณว่า การเต็มการสอน โดยครูผู้สอน เตรียมตัวการเรียนการสอนชั้งผลิตขึ้นเอง ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสนับสนุนความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนถ้าครูผู้สอนไม่มีประสานการณ์ในการสอนหรือมีประสบการณ์อย่างจำกัดให้ผู้เรียนไม่เกิดการเรียนรู้หรือเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ได้ สอดคล้องกับค่าธรรมเนียม บุญคุติ บุญญาภิจ และคนอื่นๆ (2547: 3) ก่อตัวว่า การจัดการความรู้เป็นกระบวนการในการนำความรู้ที่มีอยู่ หรือเรียนรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยผ่านกระบวนการต่างๆ เช่น การสร้าง รวบรวม และเปลี่ยน แลกเปลี่ยน และใช้ความรู้ เป็นคัน

3. ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของครุวิชาการ และครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัตนบุรี เขต 1 ด้านที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุดคือ ด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน ประเด็นที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุด คือ ควรจัดงบประมาณให้เพียงพอ ต่อการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีการประชุมวางแผนการดำเนินงาน จัดคนให้ตรงกับงาน และความสามารถ มีการนิเทศติดตาม จัดงบประมาณสนับสนุน และระดมทุนเพื่อหางบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 25-26) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาที่นี้เป็นการศึกษาที่จัดให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาแตกต่างไปจากเด็กปกติ เมื่อจะมีความพิเศษติดต่อทางร่างกาย อารมณ์ พฤติกรรม หรือศติปัญญา ซึ่งต้องการการดูแล เป็นพิเศษ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้อย่างเหมาะสม และได้รับประโยชน์จากการศึกษาอย่างเด่นที่ การจัดการศึกษาให้แก่เด็กกลุ่มนี้ จึงต้องดำเนินการสอนโดยครูที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นพิเศษนี้ เทคนิควิธีการสอนที่แตกต่างไปจากเด็กปกติ การจัดเนื้อหาของหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน อุปกรณ์การสอน และวิธีการประเมินผลที่เหมาะสมกับสภาพ และความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อพัฒนาให้เกิดศักยภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัตนบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญ เพื่อเสนอเป็นแนวทางในการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ผลการวิจัย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 42 จัดให้มีห้องเรียนวิชาการ หรือห้องเรียนสอนเสริมให้กับเด็กพิเศษ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาควรจัดห้องเรียนสอนเสริมให้กับเด็กพิเศษเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ การจัดการเรียนรู้จะต้องอาศัยงบประมาณเพื่อขัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม แก้ไขปัญหาเป็น สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

2. ครูวิชาการ และครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ด้านการพัฒนาบุคลากร ประเด็นที่มีผู้เสนอความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ควรจัดครูผู้สอนเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่องทุกครั้งที่มีการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม และควรจัดคนให้ตรงกับงานและความสามารถของแต่ละบุคคล ดังนั้นผู้บริหารจึงควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาโดยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ารับการอบรม ดูงาน เพื่อให้สามารถนำความรู้มาพัฒนาเด็กพิเศษเรียนร่วม ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ความสามารถ และความถนัดส่งผลให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ครูวิชาการ และครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 1 ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ ประเด็นที่มีผู้เสนอความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ควรมีการจัดสื่อให้หลากหลาย และจัดให้มีการประเมินผลการใช้สื่อทุกครั้งเพื่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนยิ่งขึ้น และสื่อจากชุมชนมีน้อยและไม่มีความหลากหลายสามารถใช้ได้บางวิชาเท่านั้น ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีการจัดสื่อให้หลากหลาย ส่งเสริมให้บุคลากรผลิตสื่ออย่างต่อเนื่อง และทันสมัย และจัดให้มีการประเมินผลการใช้สื่อทุกครั้งเพื่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนยิ่งขึ้น มีการใช้สื่อจากชุมชน และควรนำเด็กพิเศษออกไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ให้มากขึ้น

4. ครุวิชาการ และครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ด้านการนิเทศภายใน ประเด็นที่มีผู้เสนอความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ควรมีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และนิเทศตามสภาพจริงและควรให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ตรงกัน ดังนั้นผู้บริหารจึง ควรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ตรงกับควร มี การกำหนดการนิเทศ นิเทศตามสภาพจริง และนิเทศอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารควรให้คำแนะนำ แก่ครูและบุคลากรให้นำมาใช้

5. ครุวิชาการ และครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน ประเด็นที่มีผู้เสนอความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ควรจัดงบประมาณให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ และควรมีการระดมทุนเพื่อหางบประมาณมาใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ ดังนั้นผู้บริหารจึงควร จัดหาสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย อุปกรณ์การเรียนที่หลากหลายและเพียงพอ กับจำนวนนักเรียน จัดงบประมาณให้เท่าเทียม และเพียงพอต่อการจัดการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัด การเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษ เรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ๑-๔
3. ควรมีการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม โดยเน้นปัจจัยส่งเสริมและพัฒนาเพื่อนำผลการศึกษาไปปรับปรุง พัฒนาและวางแผนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น

บริษัท

บุรีรัมย์ราชภัฏมหาวิทยาลัย
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

กมล บุพตา. (2547). การพัฒนาบุคลากรเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านดอนหันนาสวรรค์ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาศั�นค่าวิสรະ กศ.น. (การบริหารการศึกษา).

มหาสารคาม : บัญฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

กรมวิชาการ. (2543). การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด : แนวทางสู่การปฏิบัติ เอกสารชุดปฏิรูปการเรียนรู้ลำดับที่ 2 โครงการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพินพ์ครุสภากาดพร้าว.

_____. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพินพ์ชุมนุนการเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

กรมสามัญศึกษา. (2542). การประกันคุณภาพการศึกษาระบบทั่วไป. กรุงเทพฯ : โรงพินพ์ ครุสภากาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). การปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประ同胞ศึกษาแห่งชาติ.

_____. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

กองการศึกษาเพื่อคนพิการ. (2543). การจัดการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : กองการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ.

กัญญาภัตน์ วงศ์ศิริกุล. (2550). แนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ศศ.น. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์).

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กิตินา ปรีดีศิลป. (2545). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรพิพัฒน์.

คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา. (2545). การปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประ同胞ศึกษาแห่งชาติ.

คณะอนุกรรมการคัดเลือกและจ้างแนวความพิการเพื่อการศึกษา. (2543). คู่มือการคัดแยกและส่งต่อ
คนพิการเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภากาชาดพร้าว.

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

คัทลียา วงศ์วัฒน์. (2550). การบริหารจัดการตามโครงสร้าง SEAT. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ครุสภากาชาดพร้าว.

จันทรานี สงวนนาน. (2545). เอกสารประกอบการเรียนวิชา 561813 การพัฒนาองค์กร.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

______. (2551). กลยุทธ์และแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.

จิราภา เต็งไตรรัตน์ และคณะ. (2544). จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เฉลิมพร วนานันต์สุข. (2555). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
ในโรงเรียนอาชีวศึกษา สองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครรัมย์ เขต 3
วิทยานิพนธ์. ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนุรีรัมย์.

ชูศรี วงศ์รัตน์. (2546). เทคนิคการใช้สื่อเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ :
เนรมิตการพิมพ์.

ยั่งยืนพันธ์ เจริญนันทน์. (2545). กลยุทธ์การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาองค์กร. กรุงเทพฯ :
เอ็กซ์เพอร์เนท.

ฐานะกรณ์ อ่อนคำ. (2545). การบริหารการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในจังหวัด
พะเยา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงราย : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ถวิล อรัญเวศ. (2544). “นักบริหารมืออาชีพในยุคเบตต์ฟินท์ของการศึกษา,” วารสารวิชาการ. 4(2) :

- ธีระ รุณเจริญ. (2545). การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- _____. (2546). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : แอล. ที เพรส.
- เบญญา ชลธาร์นนท์. (2538). รวมบทความวิชาการทางการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : สหธรรมิก.
- เบญญา ชลธาร์นนท์. (2544). การศึกษาแบบเรียนรวม. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการศึกษา
แบบเรียนรวม. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- บุญจันทร์ จันทร์เจียม. (2548). การบริหารสถานศึกษาแบบกระจายอำนาจของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจำจังหวัดศรีสะเกษ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.m.
(การบริหารการศึกษา). เพชรบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- บุญชุม ศรีสะภาค. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ศุภวิรยาสาส์น.
- บุญเสริม รักพร้า. (2551). สภาพปัญหาและความต้องการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการจัด
การเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ ค.m. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปฏิมา จันทร์. (2549). บริบทการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแก่น้ำ จังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์
ค.m. (การบริหารการศึกษา). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ประพัฒน์พงศ์ เสนอฤทธิ์. (2543). ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคปฏิรูป เอกสารประกอบ
การประชุมสัมมนาข้าราชการครู. กาญจนบุรี : สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี.
- ประภัสสร สรวนรัมย์. (2554). สภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิเศษ
ตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประสมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.m. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประศิทธ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพุติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.
พิมพ์ครั้งที่ 2. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปรีดา จันทร์เบกษา. (2546). การบริหารโครงการเรียนร่วม. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สหนิครออกฟรีชีท.
_____. (2546). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี จำกัด.

พดุง อาระวิญญา. (2542). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ :

กรุงธนพัฒนา.

พยอน วงศ์สารศรี. (2544). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : พิมพ์สุภา.

“พระราชนักุณฑิการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 125 ตอนที่ 28 ก.

“พระราชนักุณฑิการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับปรับปรุง 2545,” (2545).

ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก.

พิทักษ์ จันทร์เจริญ และคณะ. (2544). การศึกษาศักยภาพของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

กรุงเทพฯ : สำนักวิจัย สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

กวิດ้า ธรรมศรีสุทธิ. (2542). หลักทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นพีรัตน์ เวียงวิเศษ. (2549). การพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม โรงเรียนอนุบาลเข้าส่วนกลาง อำเภอเข้าส่วนกลาง จังหวัดขอนแก่น.

การศึกษาศ้นคว้าอิสรร. กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

รุ่ง แก้วแดง. (2545). ประกันคุณภาพการศึกษาทุกคนทำได้ไม่ยาก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วัฒนาพาณิช.

_____. (2546). โรงเรียนนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : วัฒนาพาณิช.

วรุณยพา วินogradov. (2546). ศึกษาการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ ศย.ม (การบริหารการศึกษา). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.

วันทวี ปala โนกช์. (2550, ตุลาคม-ธันวาคม). “บทบาทและความเป็นมาของนิเทศการศึกษา,”

วารสาร โรงเรียนนานาชาติ. 7(4) : 38

วารี ถิรจะตร. (2541). การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2545). การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

- วิลัคดา โพธิ์เงิน และกฤตพงษ์ เชิงTHON. (2548). การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตามความคิดเห็นบุคลากร ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครรัตน์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบรรจุ. (2545). อิศติวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : สุวิชาสาสน์.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดบุรีรัมย์. (2550). การจัดการเรียนร่วม. บุรีรัมย์ : ศูนย์การศึกษาประจำจังหวัดบุรีรัมย์.
- สมคิด นางโน. (2544). หลักบริหารการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สมคิด นาวงศ์. (2554). การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรนาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครุสังกัดโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดยะลา จันทบุรีและตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สมเดช แก้วหถี. (2547). การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านชาวไทยอีสานที่ชุมชน จังหวัดสุรินทร์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมบัติ บุญประเคน . (2544). "ผู้บริหารบุคคลปฏิรูปการศึกษาตามลักษณะ ๕ ป." วารสารครุ. ขอนแก่น . 1(2) : 20-21.
- สมพงษ์ ติงแหงพล. (2544). การจัดการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : เม็ดทราบ.
- สมศักดิ์ ไชยวัฒน์. (2550). สภาพและปัญหาการบริหารจัดการเรียนร่วมตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงใต้ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ศกลนคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏศกลนคร.
- สมศักดิ์ คลประสิทธิ์. (2554, ธันวาคม). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

สมาน อัศวฤทธิ์. (2543). เอกสารประกอบการวิชาหลักทุนวิจัยและการปฏิบัติการบริหารการศึกษา
หลักสูตรครุศาสตร์มหานักศึกษาการบริหารการศึกษา อุบลราชธานี 2543.

อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

สันภานย์ ปลดขาว. (2549). ศักยภาพในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของครู
โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูล ปีการศึกษา 2548.

ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทร์วิทยา.

สาระพัสดุ มากเสน. (2549). การพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านคลาดเยี้ย
อำเภอทางรอง จังหวัดบุรีรัมย์. การศึกษาศั้นกว้าอิสระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). แนวทางการจัดการเรียนร่วมใน
โรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภากาชาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). งานนโยบายด้านการเรียนร่วม :

การดำเนินงานโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม (โครงการโรงเรียนแกนนำ
จัดการเรียนร่วมด้านเน้น 1 ถึง 1 โรงเรียน สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). กรอบการดำเนินงานการจัดการศึกษาสำหรับ
ผู้มีความสามารถพิเศษ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

_____. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). การพัฒนาตัวบ่งชี้สำหรับประเมินคุณภาพการบริหารจัดการ
เขตพื้นที่การศึกษา. กรุงเทพฯ : ราชอักษร.

สำนักงานเลขานุการครุสภากาชาด. (2549). คู่มือการประกอบอาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ครุสภากาชาดพร้าว.

สำนักงานเลขานุการสภากาชาด. (2548). มาตรฐานการศึกษาของชาติ. กรุงเทพฯ :
รายงานถือและ การพิมพ์.

- ศุชิดา มูลทะสิน. (2554). สภาพการบริหารการจัดการเรียนร่วมโครงการซึ่งของโรงเรียนแก่น้ำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร.
- วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุนทร โภครบรรเทา. (2554). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.
- สุพล วงศินธ์. (2545). “การบริหารโรงเรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา,” วารสารวิชาการ. 5(6) : 29.
- สุรศักดิ์ ปากเซ. (2545). “การนิเทศภายในหัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน,” วารสารวิชาการ. 5(3) : 26.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1. (2556). คู่มือเอกสารชุด การศึกษาด้วยตนเอง. นุรีรัมย์ : อัคดำเนา.
- อรอนุช ลินดคิริ. (2544). การสอนเด็กพิเศษ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อนันต์ ขวัญจันทร์. (2549). การพัฒนาหลักสูตรการเตรียมความพร้อมของครูโรงเรียนร่วม :
- กรณีโรงเรียนบ้านช้างคล้อ. ปริญญาอุดมศึกษาพิเศษ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุบล เล่นวารี. (2542). การบริหารและจัดการเรียนร่วม. กรุงเทพฯ : ม.บ.พ.
- Desai, I. (1993). “A Study of Primary School Principals Attitudes toward Mainstreaming on Victoria, Australia.” *Dissertation Abstracts International*. 48(9) : 6-7.
- Miller, M. J. (2000). “A Descriptive Study of the High School Administration in the Implementation of Inclusive Education for Severely Disabled Students.” *Dissertation Abstracts International*. 51(3) : 61-65A.
- Riedel, P. B. (1991, October). “An Investigation and Analysis of Educator Perception of Mainstreaming Mildly Handicapped Students in Grades 5-9 in Randomly Selected Urban and Duran School Division in Virginia Public Schools.” *Dissertation Abstracts International*. 52 (4) : 1164.

ภาควิชาคห

ที่ ๑๖ ๐๘๙๙.๐๑/ว ๕๗๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๐๐๐๐

๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายวิษณุ โพธิ์ใจ

ด้วย นางสาวณัณย์ ปักโภคสัง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑” โดยมี ผศ.ดร.สุวนัน พงษ์วิวัฒน์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าดำเนินเป็นผู้เชี่ยวชาญ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาซ้อมุลครองนี้ เพื่อที่ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในทันท่วงทันไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ล. ใจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิyan ลักษณะทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี
โทร ๐ ๔๔๒๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖
โทรสาร ๐ ๔๔๒๑ ๒๘๘๘

ที่ กช ๐๘๘๘.๑๑/๒ ๙๗๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจริระ อําเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๐๐๐๐

๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางพรณิชา บำรุงเบอร์

ด้วย นางสาวณัฐ ปักโภษสัง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑” โดยมี ผศ.ดร.สกุวน พงวิวัฒน์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดีเยี่ยม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อที่ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอน ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

2. ๙๖๖

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียน ละอ่องทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๒๑ ๑๑๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๒๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๔๔.๑๙/๕๖๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๐๐๐

๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายอภิชา จันมากกุลเจนทร์

ด้วย นางสาวณัณย์ ปักโภชสัง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑” โดยมี ผศ.ดร.สุวน พงษ์วัฒน์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดีเยี่ยม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อที่ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ณ ๒๕๖๖

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิyan -License of the)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร. ๐ ๔๔๒ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๒ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๔๔๔๑๙/๑๗๒๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๐๐๐

๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางอิศรา สีทอง

ด้วย นางสาวณัณย์ ปักโภษสัง นักศึกษาชั้นปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษابุรีรัมย์ เขต ๑” โดยมี ผศ.ดร.สุวน พงวิวัฒน์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าทำนเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดีเยี่ยม จึงขอความอนุเคราะห์จากทำนเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อที่ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอน ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ล. สุวน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวน พงวิวัฒน์ ลະอ่องทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร. ๐ ๔๔๒๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๒๑ ๒๘๕๕

ที่ ศธ ๑๘๙๙๗/ว ๙๙๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๐๐๐

๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวคำชัย ศิริรัมย์

ด้วย นางสาวณัฐ ปักโภษสัง นักศึกษาคณะบริการฯ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑” โดยมี ผศ.ดร.สุวน พงษ์วัฒน์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดีเยี่ยม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อที่ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอน ดังไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ณ ๙๙๙๖

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิบ ลด่องทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร. ๐ ๔๔๒๑ ๑๑๒๑ ต่อ ๓๘๐๖
โทรสาร ๐ ๔๔๒๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

ที่ ศธ ๐๔๔๔๗๑๙/๒๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรูง อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๐๐๐๐

๓ มกราคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสาวเจ้

ด้วย นางสาวณัฐ ปักโภชสัง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑” โดยมี ผศ.ดร.สุจวน ทรงวิวัฒน์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาวณัฐ ปักโภชสัง ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่น กำหนดการทำงานผู้ที่ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

2 ๙๙๒

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเที่ยบ ลด่องทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๒๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๒๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๔.๑๑/๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๐๐๐

๓ มกราคม ๒๕๕๗

เรื่อง ข้อความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสาวอี้

ด้วย นางลาวัณย์ ปักโภชสัง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑” โดยมี ผศ.ดร.สุวัน ทรงวิวัฒน์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่าง จริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางลาวัณย์ ปักโภชสัง ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ล. ๙๙๙

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละ่องทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคพนวก ๑

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ ๐๔๔.๑(๑)/๑๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๐๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑

ด้วย นางสาวณัณย์ ปักโภชสัง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑” โดยมี ผศ.ดร.สงวน ทรงวิวัฒน์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยการนี้นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถาม ผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงาน ของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ณ ๙๐๒

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิyan ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร	๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖
โทรสาร	๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๕
มือถือ	๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ใช้สอบถามความคิดเห็นของครุวิชาการและครูผู้สอน ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ใน 4 ด้านดังนี้

1. ด้านการพัฒนาบุคลากร
2. ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้
3. ด้านการนิเทศภายใน
4. ด้านการจัดงบประมาณสนับสนุน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

แบบสอนตามนี้เป็นเพียงการถ่ายความคิดเห็นเท่านั้นจึงไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด และผู้วิจัยจะนำข้อมูลไปวิเคราะห์ และนำเสนอผลในภาพรวมเท่านั้นจะไม่มีผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอนตามที่ตรงกับสภาพ ความเป็นจริงมากที่สุด อันจะก่อให้เกิดผลในการนำไปพัฒนาการบริหารการจัดการเรียนรู้สำหรับ เด็กพิเศษเรียนร่วมให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพขึ้นค่อไป

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอนตามในครั้งนี้

ลาวณย์ ปักโภตะสัง

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1

แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ตรงตามข้อความที่เป็นจริง

1. สถานภาพตำแหน่ง

- ครุวิชาการ (ครุวิชาการ หมายถึง ครุที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ เป็นหัวหน้างานวิชาการของโรงเรียนและปฏิบัติหน้าที่ผู้สอนในโรงเรียน)
- ครุผู้สอน (ครุผู้สอน หมายถึง ครุ หรือบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสอน หรือจัดการเรียนรู้แก่นักเรียนในโรงเรียน)

2. ประเภทของโรงเรียน จำแนกเป็น

- ประถมศึกษา
- 中学 อย่างสถาบันการศึกษา

3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

- ประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี
- ประสบการณ์ 5 - 10 ปี
- ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี

4. ขนาดของโรงเรียนที่ทำงานปฏิบัติงาน

- ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1-120 คน)
- ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121- 300 คน)
- ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนมากกว่า 300 คน)

ตอนที่ 2
แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประจำปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ เขต ๑

คำชี้แจง

โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าแต่ละข้อตรงกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียนของท่านมากน้อยเพียงใด เมื่อท่านพบว่าข้อความในข้อนี้ ๆ มีการปฏิบัติในระดับใดแล้ว ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดระดับการปฏิบัติงาน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติตามที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติตาม
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
0	ให้การส่งเสริมสนับสนุนครุ่นคิดในการอบรมและการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	...	✓	...	...	...

คำอธิบาย จากตัวอย่างในข้อ 0. ผู้ตอบแบบสอบถามกาช่อง 4 แสดงว่า ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่า การให้การส่งเสริมสนับสนุนครุ่นคิดในการอบรมและการจัดทำแผนเฉพาะบุคคลนี้ การปฏิบัติตาม

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	ด้านการพัฒนาบุคลากร					
1	ประชุมชี้แจงนโยบายหลักในการปฏิบัติการกิจให้ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน	...	...	...	...	...
2	ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำโครงสร้างขององค์กร เพื่อความเป็นเอกภาพ ชัดเจน เป็นรูปธรรม	...	...	...	...	...
3	แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน เพื่อกำหนดนโยบาย และดำเนินงานการจัดการเรียนร่วม	...	...	...	...	...
4	มอบหมายหน้าที่ให้ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการดูแลเด็กพิเศษ ได้อย่างทั่วถึง	...	...	...	...	...
5	ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรเข้าใจ และเห็นความสำคัญของ การดำเนินงานจัดการเรียนร่วม	...	...	...	...	...
6	สนับสนุนให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาตนเองโดย การศึกษาต่อ ฝึกอบรม ศัลยกรรม ดูงาน	...	...	...	...	...
7	ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษามีความกระตือรือร้น ที่จะพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ และแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ใหม่ ๆ นอกเหนือจากที่ได้รับจากหน่วยงาน	...	...	...	...	...
8	ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มตาม ศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อุ่นไอ น่าเชื่อถือ น่ารัก	...	...	...	...	...
9	ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มตาม ศักยภาพ ความสามารถ และความตั้ง心想ของตนเอง ได้อย่างมี คุณภาพ	...	...	...	...	...

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	ด้านการพัฒนาบุคลากร (ต่อ)					
10	ส่งเสริมให้ครุชี้ไว้ และครุการศึกษาพิเศษในการปรึกษาแก้ไข และทำงานร่วมกันเป็นทีม	...	...	...	...	...
11	ส่งเสริมให้ครุ และบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถผลิตสื่อ สื่องอ่านว่าความสะดวก และบริการทางการศึกษาให้สอดคล้อง เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	...	...	...	...	...
12	สนับสนุนให้ครุ และบุคลากรทางการศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อ พัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	...	...	...	...	...
13	ส่งเสริมให้ครุ และบุคลากรทางการศึกษา จัดทำเอกสาร หลักฐานการนิเทศกำกับติดตามในสถานศึกษาอย่างเป็น ระบบ	...	...	...	...	...
	ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้					
14	วางแผนการจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนรู้	...	...	...	...	...
15	จัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ วัสดุอุปกรณ์ที่ทำให้ครุมีความพร้อม ในการจัดการเรียนรู้	...	...	...	...	...
16	จัดให้มีคอมพิวเตอร์ และเครื่องข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับครุเพื่อ ทำการสืบกันข้อมูล	...	...	...	...	...
17	จัดระบบสารสนเทศการเรียนรู้และเครื่องข่ายการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษา และในชุมชน	...	...	...	...	...
18	ส่งเสริมให้ครุจัดบรรยายภาคทั้งใน และนอกห้องเรียนให้อีกด้วย การเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	...	...	...	...	...
19	ส่งเสริมให้ครุนำนักเรียนไปเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายในและ ภายนอกห้องเรียนที่เหมาะสมกับวัยผู้เรียน	...	...	...	...	...

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ (ต่อ)					
20	ส่งเสริมให้ครุพลิตสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กปกติ ได้ทำกิจกรรมร่วมกับเด็กพิเศษอย่างหลากหลาย	...	...	...	...	...
21	ส่งเสริมให้ครุชัคเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลความก้าวหน้าของนักเรียนให้มีความเหมาะสมกับ นักเรียนแต่ละประเภท	...	...	...	...	...
22	ส่งเสริมให้ครุจัดมุมแสดงผลงานที่เกิดจากการใช้สื่อนวัตกรรม การเรียนรู้	...	...	...	...	...
23	ส่งเสริมให้ครูมีสื่อเทคโนโลยีทันสมัยในการจัดการเรียนรู้	...	...	...	...	...
24	ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาในเรื่องการใช้เครื่องมือ สื่อ และ อุปกรณ์เสริมต่าง ๆ	...	...	...	...	...
25	สนับสนุนเอกสาร หลักสูตร คู่มือครุสำหรับการจัดการเรียน ร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	...	...	...	...	...
	ด้านการนิเทศภายใน					
26	วิเคราะห์ปัญหาความต้องการของครุในการจัดการเรียนรู้ใน สถานศึกษา	...	...	...	...	...
27	มีการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ และการจัดการเรียนรู้ใน รูปแบบที่เหมาะสมกับสถานศึกษา	...	...	...	...	...
28	จัดทำปฏิทินการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง	...	...	...	...	...
29	กำหนดแนวทางปฏิบัติและนโยบายเกี่ยวกับการนิเทศภายใน อย่างชัดเจน	...	...	...	...	...
30	แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษาโดยให้ทุก ฝ่ายมีส่วนร่วม	...	...	...	...	...

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	ด้านการนิเทศภายใน (ต่อ)					
31	นิเทศภายในสอดคล้องกับสภาพบริบทปัจจุห และความต้องการของโรงเรียน	...	...	...	...	...
32	ครุและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ	...	...	...	...	...
33	ส่งเสริมให้มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการนิเทศกำกับดูแลตาม ในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม	...	...	...	...	...
34	ส่งเสริมครุนำผลนิเทศมาพัฒนา และปรับปรุงสื่อนวัตกรรมใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	...	...	...	...	...
35	ส่งเสริมให้ครุขอนรับผลการนิเทศซึ่งกันและกัน	...	...	...	...	...
36	ประชุมประจำหารือ สรุปการประเมินผลการนิเทศภายใน	...	...	...	...	...
37	นำผลสรุปจากการประเมินผลการนิเทศภายในไปใช้ใน การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้	...	...	...	...	...
	ด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน					
38	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครุจัดทำหลักสูตรที่มีรายวิชาสาระ เพิ่มเติมที่หลากหลายตรงตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของเด็กพิเศษ	...	...	...	...	...
39	ปรับสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เอื้อต่อสภาพ ความบกพร่องของเด็กพิเศษแต่ละประเภท	...	...	...	...	...
40	สร้างบรรยากาศของการยอมรับเด็กพิเศษให้ครุ นักเรียน แม่ค้า การ ฯลฯ รับรู้และร่วมนือกันช่วยเหลือดูแลอย่างถูกวิธี	...	...	...	...	...
41	ส่งเสริมการจัดห้องสมุดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อสนับสนุน การจัดการเรียนของรู้เด็กพิเศษ	...	...	...	...	...

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	ด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน (ต่อ)					
42	จัดให้มีห้องเสริมวิชาการ หรือห้องเรียนสอนเสริมให้กับเด็กพิเศษ	...	...	...	...	...
43	จัดหาหนังสือ ตำรา วารสาร เอกสารวิชาชีพให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าอย่างหลากหลาย	...	...	...	...	...
44	ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	...	...	...	...	...
45	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำการวิจัย	...	...	...	...	...
46	จัดให้เด็กพิเศษได้เข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนร่วมโดยคำนึงถึงความบกพร่องของแต่ละบุคคล	...	...	...	...	...
47	จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดการเรียนร่วม	...	...	...	...	...
48	จัดให้มีการสอนทักษะการช่วยเหลือเบื้องต้นให้กับเด็กปกติเพื่ออยากร่วมเหลือเด็กพิเศษ	...	...	...	...	...
49	จัดให้ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้าอบรมสัมมนาในการจัดการศึกษาพิเศษ	...	...	...	...	...
50	มีการเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับเด็กพิเศษ เช่น ห้องน้ำสำหรับเด็กพิเศษ	...	...	...	...	...

ตอนที่ 3

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษานุรัตน์ เขต 1

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร
สถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม

1. ด้านการพัฒนาบุคลากร

.....
.....
.....

2. ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้

.....
.....
.....

3. ด้านการนิเทศภายใน

.....
.....
.....

4. ด้านการจัดงบประมาณสนับสนุน

.....
.....
.....

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

ดาวน์ลode Rajabhat University

ภาคพนวก จ

ค่าอ่านใจจำแนกและค่าความเข้มข้นของแบบสอบถาม

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ข้อ	ประเด็นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ค่าอำนาจจำแนก (ค่าที่)
1	ด้านการพัฒนาบุคลากร ประชุมชี้แจงนโยบายหลักในการปฏิบัติภารกิจให้ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน	9.590
2	ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำโครงสร้างขององค์กร เพื่อความเป็นเอกภาพ ชัดเจน เป็นรูปธรรม	9.994
3	แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียนเพื่อกำหนดนโยบาย และดำเนินงานการจัดการเรียนร่วม	9.219
4	มอบหมายหน้าที่ให้ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการคุ้มครองเด็กพิเศษได้อย่างทั่วถึง	9.635
5	ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรเข้าใจ และเห็นความสำคัญของการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม	11.409
6	สนับสนุนให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาตนเองโดยการศึกษาด้วยตนเอง ฝึกอบรม ต้มยำ คุยงาน	9.590
7	ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ และแสวงหาข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ นอกเหนือจากที่ได้รับจากหน่วยงาน	9.200
8	ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อyielding มีมาตรฐานวิชาชีพ	9.484
9	ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพ ความสามารถ และความถ้วนดุลของตนเอง ได้อย่างมีคุณภาพ	10.546
10	ส่งเสริมให้ครูทั่วไป และครุภารกิจศึกษาพิเศษมีการบูรณาการ และทำงานร่วมกันเป็นทีม	11.644
11	ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถผลิตสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการทางการศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสม กับความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	11.234

ข้อ	ประเด็นทบทวนของผู้บบกการสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ค่าจำนวนจำแนก (ค่าที่)
12	ด้านการพัฒนาบุคลากร (ต่อ) สนับสนุนให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาก้าว วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	10.886
13	ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา จัดทำเอกสารหลักฐานการนิเทศกำกับคิดตามในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม	10.592
14	ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ วางแผนการจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนรู้	12.793
15	จัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ วัสดุอุปกรณ์ที่ทำให้ครูมีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้	9.196
16	จัดให้มีคอมพิวเตอร์ และเครื่องข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับครูเพื่อทำการสืบค้นข้อมูล	8.533
17	จัดระบบสารสนเทศการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษา และในชุมชน	10.792
18	ส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศทั้งใน และนอกห้องเรียนให้อิ่อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	10.986
19	ส่งเสริมให้ครูนำนักเรียนไปเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนที่เหมาะสมกับเด็กพิเศษ	11.379
20	ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กปกติได้ทำกิจกรรมร่วมกับเด็กพิเศษอย่างหลากหลาย	14.255
21	ส่งเสริมให้ครูจัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ คิดตามประเมินผลความก้าวหน้าของนักเรียนให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนแต่ละประเภท	13.096
22	ส่งเสริมให้ครูจัดนิเทศผลงานที่เกิดจากการใช้สื่อในห้องเรียนรู้	13.303
23	ส่งเสริมให้ครูมีสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนรู้	12.196

ข้อ	ประเด็นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ค่าอ่านจากแนวก (ค่าที่)
24	ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ (ต่อ) ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาในเรื่องการใช้เครื่องมือ สื่อ และ อุปกรณ์เสริมต่าง ๆ	13.248
25	สนับสนุนเอกสาร หลักสูตร คู่มือครุสำหรับการจัดการเรียนร่วมของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	12.671
26	ด้านการนิเทศภายใน วิเคราะห์ปัญหาความต้องการของครุในการจัดการเรียนรู้ใน สถานศึกษา	14.000
27	มีการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ และการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ ที่เหมาะสมกับสถานศึกษา	14.331
28	จัดทำปฏิทินการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	14.067
29	กำหนดแนวทางปฎิบัติและนโยบายเกี่ยวกับการนิเทศภายในอย่าง ชัดเจน	12.704
30	แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายมี ส่วนร่วม	14.021
31	นิเทศภายในสอดคล้องกับสภาพบริบทปัญหา และความต้องการของ โรงเรียน	13.649
32	ครุ และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ใน การนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ	13.236
33	ส่งเสริมให้มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการนิเทศกำกับติดตามใน สถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม	12.707
34	ส่งเสริมครุนำผลนิเทศมาพัฒนา และปรับปรุงสื่อนวัตกรรมใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	14.657
35	ส่งเสริมให้ครุยอมรับผลการนิเทศซึ่งกันและกัน	13.099
36	ประชุมปรึกษาหารือ สรุปการประเมินผลการนิเทศภายใน	13.253
37	นำผลสรุปจากการประเมินผลการนิเทศภายในไปใช้ในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้	13.356

ข้อ	ประเด็นทบทวนของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม	ค่าจำนวนจำแนก (ค่าที่)
38	ด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำหลักสูตรที่มีรายวิชาสาระเพิ่มเติมที่หลากหลายตรงตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของเด็กพิเศษ	14.262
39	ปรับสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้อื้อค่อสภาพความบกพร่องของเด็กพิเศษแต่ละประเภท	12.702
40	สร้างบรรยากาศของการยอมรับเด็กพิเศษให้ครู นักเรียน แม่ค้า การโง่ ฯลฯ รับรู้และร่วมนือกันช่วยเหลือดูแลอย่างอุตสาห์	15.298
41	ส่งเสริมการจัดห้องสมุดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนของรู้เด็กพิเศษ	14.562
42	จัดให้มีห้องเสริมวิชาการ หรือห้องเรียนสอนเสริมให้กับเด็กพิเศษ	11.347
43	จัดหาหนังสือ ตำรา วารสาร เอกสารวิชาชีพให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าอย่างหลากหลาย	11.048
44	ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	12.889
45	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำการวิจัย	12.107
46	จัดให้เด็กพิเศษได้เข้าเรียนร่วมในห้องเรียนร่วมโดยคำนึงถึงความบกพร่องของแต่ละบุคคล	13.603
47	จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดการเรียนร่วม	13.434
48	จัดให้มีการสอนทักษะการช่วยเหลือเบื้องต้นให้กับเด็กปกติเพื่อขอช่วยเหลือเด็กพิเศษ	13.810
49	จัดให้ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้าอบรมสัมมนาในการจัดการศึกษาพิเศษ	14.117
50	มีการเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกความสะดวก สื่อ และบริการทางการศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	12.629

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients

N of Cases = 30

N of Items = 50

Alpha = .9877

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางลาัวณย์ ปักโภคะสัง
วัน เดือน ปี	10 มิถุนายน 2524
สถานที่เกิด	19 หมู่ 16 ตำบลพรสำราญ อําเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	19 หมู่ 16 ตำบลพรสำราญ อําเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู โรงเรียนวัดคลະหลวง อําเภอชาน尼 จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดคลະหลวง ตำบลคลະหลวง อําเภอชาน尼 จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานุรีรัมย์ เขต 1
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2537 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบัวทอง อําเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2540 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระครูพิพากคณ อําเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2543 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพระครูพิพากคณ อําเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2547 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ อําเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2557 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อําเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์